

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου με τίτλο «ΕΠΕΝΔΥΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Σήμερα, η χώρα, παρ' ότι είναι κράτος μέλος του δεθνούς Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), επιδεικνύει συγκριτικά αδύναμες οικονομικές επιδόσεις, ενώ παράλληλα καταγράφεται ότι δεν προσφέρει ένα φιλικό προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον.

Ειδικότερα, η Ελλάδα αποτελεί χώρα της Ε.Ε. με ιδιαίτερα χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα και αποτελεί, πλέον, το φτωχότερο κράτος μέλος από τις δυτικές δημοκρατίες. Σήμερα κατατάσσεται στην 20^η θέση ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, έχοντας υποχωρήσει από την 17^η θέση το 2013. Επιπλέον, ο πληθυσμός γερνάει ταχύτατα, εξαιτίας της μετανάστευσης πολλών νέων που μετά τις σπουδές τους αναζητούν επαγγελματικές ευκαιρίες εκτός της χώρας. Στην εξέλιξη αυτή συμβάλλει το γεγονός ότι η χώρα διατηρεί το χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού στην Ε.Ε., παρά την αύξηση της, κυρίως χαμηλών προδιαγραφών και αποδοχών, απασχόλησης τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον, η χώρα υστερεί στην προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων, καθώς η μέση ετήσια επίδοση της περιόδου 2014-2018 κινείται στο μέσο όρο των ευρωπαϊκών χωρών κυρίως λόγω εισροών που συνδέονται με αποκρατικοποιήσεις, ενώ η συνολική καθαρή θέση των ξένων επενδυτών στη χώρα παραμένει η χαμηλότερη ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε. και από τις χαμηλότερες στον ΟΟΣΑ.

Περαιτέρω, ο δείκτης Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας κατατάσσει τη χώρα στην 72^η θέση, την προτελευταία μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. για το 2019, έναντι της 61^{ης} θέσης (4^{ης} χειρότερης στην Ε.Ε.) το 2015. Ο δείκτης ρύθμισης αγορών προϊόντων ΟΟΣΑ, ο οποίος το 2018 έχει νέα σύνθεση με επικαιροποιημένη μεθοδολογία, καταγράφει μεν για την Ελλάδα μια βελτίωση στην κατάταξη σε σχέση με το παρελθόν, αλλά η χώρα παραμένει στην 4^η χειρότερη θέση ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ε.Ε. που παρακολουθεί ο ΟΟΣΑ. Επιπλέον, ο δείκτης αντίληψης επιχειρήσεων για την ανταγωνιστικότητα (GlobalCompetitivenessIndex) του World Economic Forum καταγράφει μεν ότι οι επιχειρήσεις αξιολογούν θετικά την επίπτωση μιας σειράς μεταρρυθμίσεων που υλοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, αλλά ειδικά μετά τον συνυπολογισμό της επίπτωσης της υπερφορολόγησης, της αβεβαιότητας και των περιορισμών στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση με ανταγωνιστικούς όρους και της ποιότητας των θεσμών, η θέση της Ελλάδας για το 2018/19 διαμορφώθηκε στην 57^η θέση, υποχωρώντας κατά 4 θέσεις σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη έκθεση. Η επίδοση αυτή είναι η δεύτερη χειρότερη στην Ε.Ε. σύμφωνα με την αναθεωρημένη μεθοδολογία που πλέον εφαρμόζεται.

Η παρακολούθηση των σχετικών δεικτών δείχνει ότι επικρατεί μία παροδική μόνο βελτίωση της κατάταξης της χώρας, καθώς πολλές άλλες χώρες εντός και εκτός Ε.Ε. υλοποιούν ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, με σύστημα και αποφασιστικότητα.

Η προαναφερόμενη κατάσταση υπονομεύει την ικανότητα της χώρας να παράξει νέο πλούτο και θέσεις απασχόλησης και συνεπώς επιτάσσει άμεσες και αποφασιστικές πρωτοβουλίες για την ταχεία βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και κατά προέκταση για την προσέλκυση νέων επενδύσεων. Μάλιστα, με δεδομένους τους προαναφερόμενους περιορισμούς, η ταχεία και αποφασιστική βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος ειδικά σε πεδία που είναι κρίσιμα για τις πλέον παραγωγικές επενδύσεις και στα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί οι προσπάθειες των τελευταίων ετών πρέπει να αποτελέσει την αιχμή δόρατος της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Επί του άρθρου 1

Προς την κατεύθυνση της προσέλκυσης σημαντικών επενδύσεων, με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου 1 θεσπίζονται ρυθμίσεις οι οποίες απλουστεύουν τις προβλεπόμενες διατυπώσεις και εν γένει διαδικασίες στους τομείς της περιβαλλοντικής, πολεοδομικής, χωροταξικής νομοθεσίας, και διευκολύνουν την ανάπτυξη επενδυτικών εγχειρημάτων στη χώρα, με την παράλληλη μέριμνα για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Ειδικότερα, με τη διάταξη της παραγράφου 1, στην κατηγορία των «Αυτοδίκαια εντασσόμενων Στρατηγικών Επενδύσεων» υπάγεται το σύνολο των επενδύσεων του ν. 3389/2005 (Α΄ 232), οι οποίες έχουν εγκριθεί από τη Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ, προκειμένου να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία αδειοδότησης αυτών, δεδομένης της προτεραιοποίησης αυτών από το ανωτέρω κυβερνητικό όργανο αλλά και της σημασίας τους για την βελτιστοποίηση της παροχής δημοσίων υπηρεσιών καθώς και την ανάπτυξη των υποδομών της χώρας και της οικονομίας εν γένει. Με την παράγραφο 2 ο ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης που προβλέπεται στην περίπτωση β΄ της παρ. 1 του Κεφαλαίου Γ΄ του άρθρου 11 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) και ορίζεται σε 0.6, επεκτείνεται και στην περίπτωση β) του νόμου 4608/2019 (άρθρο 10 παρ. 2), ήτοι σε μικρότερες αλλά εξίσου στρατηγικές επενδύσεις της βιομηχανίας. Έτσι καθίσταται ευκολότερη και επιεικέστερη η ανάπτυξη στρατηγικών επενδύσεων μικρότερου βεληνεκού και προσελκύονται περισσότερες επενδύσεις.

Παράλληλα, η παράγραφος 3 επιτρέπει, προς διευκόλυνση της πραγματοποίησης επενδύσεων, παρεκκλίσεις από τους ισχύοντες περιορισμούς δόμησης, ενώ οι παράγραφοι 4 έως 7, στην ίδια κατεύθυνση, ρυθμίζουν ζητήματα προθεσμιών και αρμοδιοτήτων με αποτέλεσμα να καθίσταται πιο ευνοϊκό το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο ως προς την ανάπτυξη στρατηγικών επενδυτικών σχεδίων στην Ελλάδα. Με την παράγραφο 8 παρέχεται προστασία των στρατηγικών επενδύσεων από τυχόν μεταγενέστερους δυσμενείς νόμους με αναδρομική ισχύ. Με την παράγραφο 9 προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την χορήγηση φορολογικών και άλλων ενισχύσεων, μόλις χαρακτηριστεί μία επένδυση ως στρατηγική σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4608/2019. Με την παράγραφο 10 του παρόντος διαγράφεται η παράγραφος 2 του άρθρου 20 του ν. 4608/2019 με σκοπό την αποφυγή ερμηνευτικών δυσχερειών, σε συμφωνία με τις προϋποθέσεις που θέτει το δίκαιο

των κρατικών ενισχύσεων και ο Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός και αναριθμείται η παράγραφος 3 σε παράγραφο 2 του άρθρου 20, δεδομένης της ανωτέρω διαγραφής. Τέλος, με την παράγραφο 11 του παρόντος διευρύνεται η κατηγορία ενισχύσεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του νόμου 4608/2019 προβλέποντας ενισχύσεις για την πρόσληψη ατόμων με χρόνια πάθηση καθώς και για την παροχή εύλογων προσαρμογών σύμφωνα με το εδάφιο (γ) της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4488/2017, με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση και διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και την πρόνοια για τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4399/2016 (Α' 117), 3908/2011 (Α' 8), 3299/2004 (Α' 261) ΚΑΙ 2601/1998 (Α' 81)

Επί του άρθρου 2

Με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος προστίθεται παράγραφος 11 στο άρθρο 16 του ν. 4399/2016 με την οποία εισάγεται ως εναλλακτική μία επιπλέον διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδύσεων από ορκωτούς-ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες καθώς και από πολιτικούς μηχανικούς, μηχανολόγους μηχανικούς ή άλλης επαγγελματικής ειδικότητας πρόσωπα, που πληρούν τα κριτήρια που ορίζει η σχετική διάταξη. Η διάταξη σκοπεί στην επιτάχυνση της διαδικασίας πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδύσεων, η οποία σήμερα παρουσιάζει σημαντικές καθυστερήσεις με αποτέλεσμα την οικονομική επιβάρυνση των επενδυτικών φορέων. Με την τιθέμενη διάταξη καθορίζεται η διαδικασία που απαιτείται να τηρηθεί για την κατά τα ως άνω πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, οι προϋποθέσεις, καθώς και οι εμπλεκόμενοι φορείς. Προβλέπεται, περαιτέρω, η διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου από τριμελή επιτροπή και η επιβολή κυρώσεων στους φορείς των επενδυτικών σχεδίων σε περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων και ανακρίβειών. Επίσης, κυρώσεις προβλέπονται και για την περίπτωση παραβάσεων εκ μέρους των εμπλεκόμενων στη διαδικασία επαγγελματιών, ενώ παρέχεται εξουσιοδότηση στην κανονιστικής δρώσα Διοίκηση για τη ρύθμιση περαιτέρω λεπτομερειών. Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι ρυθμίσεις της εν λόγω παραγράφου τυγχάνουν εφαρμογής και σε επενδυτικά σχέδια που είχαν υπαχθεί σε προγενέστερους επενδυτικούς νόμους.

Με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του παρόντος προστίθεται παράγραφος 19 στο άρθρο 85 του ν. 4399/2016 με την οποία προβλέπεται ότι η διενέργεια ελέγχων των επενδυτικών σχεδίων από ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες θεωρείται υποχρεωτικός έλεγχος καθώς και ότι οι ανωτέρω ελεγκτές εφαρμόζουν αναλογικά στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου τις διατάξεις περί απαγόρευσης μη ελεγκτικών υπηρεσιών που ισχύουν για τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, με σκοπό

την αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων στο πρόσωπο του ελεγκτή και τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

Επί του άρθρου 3

Με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου μειώνονται οι εξαιρέσεις δραστηριοτήτων από τη δυνατότητα υπαγωγής τους στον επενδυτικό νόμο. Συγκεκριμένα διαγράφονται από τις εξαιρέσεις οι ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες και οι δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών καθώς και οι περιπτώσεις της ονοματολογίας ΣΤΑΚΟΔ από 05-09 εκτός των 05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη), -06- (Αντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου), 09.1- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου) και -09.90.11- (Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την εξαγωγή λιθάνθρακα) και εν γένει όποια δραστηριότητα σχετίζεται με τον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα».

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΝΙΑΙΟΣ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Επί των άρθρων 4-9

Οι πληροφορίες ως προς τα γεωχωρικά δεδομένα, στη βάση των οποίων καθορίζονται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οι προϋποθέσεις ανάπτυξης επενδυτικής ή κατασκευαστικής δραστηριότητας στη χώρα είναι σήμερα διάσπαρτες σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες. Απαιτείται έτσι σημαντικός χρόνος ενώ υφίσταται μεγάλη αβεβαιότητα, προκειμένου να αποσαφηνισθεί τι επιτρέπεται, τι απαγορεύεται και υπό ποιους όρους και προϋποθέσεις ανά τοποθεσία και γεωγραφική περιοχή.

Με τις θεσπιζόμενες διατάξεις καθιερώνεται ο Ενιαίος Ψηφιακός Χάρτης που αποσκοπεί στο να αποτελέσει μια σημαντική μεταρρύθμιση προς την κατεύθυνση τόσο της αναβάθμισης της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης όσο και της ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του Χάρτη δημιουργείται μια ηλεκτρονική βάση όλων των κρίσιμων γεωχωρικών δεδομένων. Μέσω της ένταξης του συνόλου των δεδομένων αυτών στον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη παρέχονται εύκολα και αδάπανα στον πολίτη ολοκληρωμένες, έγκυρες και θεσμικά ασφαλείς πληροφορίες. Με τον τρόπο αυτό, από τη μια πλευρά ενισχύονται η οικονομική ζωή της χώρας και η προσέλκυση επενδύσεων, από την άλλη πλευρά εξαλείφονται δυνητικές εστίες γραφειοκρατίας και διαφθοράς ως προς την παροχή των αναγκαίων δεδομένων από τη δημόσια διοίκηση. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, ιδιαίτερη σημασία έχει ο δεσμευτικός χαρακτήρας του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη για τη δημόσια διοίκηση που δεν μπορεί να αρνηθεί την αδειοδότηση της οποιασδήποτε επενδυτικής ή κατασκευαστικής δραστηριότητας στη βάση στοιχείων που δεν συμπεριλαμβάνονται στο Χάρτη.

Σημειώνεται ότι με τις παρούσες διατάξεις δεν διαφοροποιούνται υπό οποιαδήποτε έννοια οι υφιστάμενες ουσιαστικές προβλέψεις ως προς τις προστατευόμενες περιοχές που ανταποκρίνονται άλλωστε σε επιταγές του Συντάγματος, του διεθνούς και του ενωσιακού

δικαίου, ιδίως στο πλαίσιο της προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Εξασφαλίζεται ωστόσο η εύκολη, αξιόπιστη και ολοκληρωμένη παροχή του συνόλου των δεδομένων πληροφοριών, στη βάση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.

Αντίστοιχη φιλοσοφία με τις θεσπιζόμενες διατάξεις εκφράζει σε ευρωπαϊκό επίπεδο η Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire) που έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 3882/2010. Ωστόσο, σε σχέση με τις ανωτέρω διατάξεις ο Ενιαίος Ψηφιακός Χάρτης έχει ιδιαίτερη επιπρόσθετη σημασία: Ως προς το περιεχόμενο, περιλαμβάνει αποκλειστικά εκείνες τις γεωχωρικές πληροφορίες που συνδέονται με την άσκηση επενδυτικής ή κατασκευαστικής δραστηριότητας. Ως προς τη διαδικασία, προκρίνει ένα απλούστερο και αποτελεσματικότερο σχήμα λειτουργίας που επιτρέπει τη θέση σε λειτουργία του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ιδίως όμως ως προς τις συνέπειες εξασφαλίζει τη δεσμευτικότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη που συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία της μεταρρύθμισης, ενόψει των ανωτέρω στοχεύσεών της.

Ειδικότερα, με τις τιθέμενες διατάξεις:

- Δίνεται ο ορισμός του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που θα εκδοθούν κατ' εφαρμογή του και προβλέπεται η δημόσια και δωρεάν προσβασιμότητά του, μέσω διαδικτύου.

- Προβλέπονται η αρμοδιότητα των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εθνικής Άμυνας για το σύνολο των ζητημάτων που τίθενται σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος, όπως επίσης η δυνατότητα ανάθεσης της ανάπτυξης και λειτουργίας του Χάρτη σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σε ιδιωτικό φορέα που έχει την αναγκαία τεχνογνωσία για να εξασφαλίσει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα στον ελάχιστο αναγκαίο χρόνο. Τα αρμόδια αυτά όργανα μεριμνούν για την ηλεκτρονική διασύνδεση των γεωχωρικών δεδομένων στα οποία παραχωρείται πρόσβαση, καθώς και για την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας και την παροχή δικτυακών υπηρεσιών.

- Προβλέπονται αφενός μεν οι φορείς του δημόσιου τομέα που υποχρεούνται στην παραχώρηση πρόσβασης, αφετέρου δε τα γεωχωρικά δεδομένα που συμπεριλαμβάνονται στον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη. Και ως προς τα δύο ζητήματα ακολουθείται μια ενδιάμεση νομοτεχνική προσέγγιση που συνδυάζει την ενδεικτική απαρίθμηση περιπτώσεων με τη γενική ρήτρα, επιτυγχάνοντας έτσι τη χρυσή τομή μεταξύ ασφάλειας δικαίου και νομοθετικής πληρότητας. Αποδέκτες της υποχρέωσης πρόσβασης είναι το σύνολο των φορέων του δημόσιου τομέα που κατέχουν γεωχωρικά δεδομένα, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους, ενώ η σχετική απαρίθμηση είναι μόνον ενδεικτική. Αντίστοιχα, τα γεωχωρικά δεδομένα, ως προς τα οποία θεμελιώνεται υποχρέωση πρόσβασης, μπορούν είτε να εντάσσονται στον ενδεικτικό κατάλογο της τιθέμενης διάταξης είτε να καταλαμβάνονται από τον γενικό ορισμό.

- Προβλέπεται η νομική δεσμευτικότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη αφενός θετικά, αφετέρου αρνητικά. Αποσαφηνίζεται έτσι ότι δεν επιτρέπεται η άρνηση αδειοδότησης της οποιασδήποτε επενδυτικής ή κατασκευαστικής δραστηριότητας στη βάση γεωχωρικών δεδομένων που δεν συμπεριλαμβάνονται στον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη.

Μέχρι να γίνει αυτό, προβλέπεται διετής πιλοτική εφαρμογή του δεσμευτικού χαρακτήρα των στοιχείων σε τουλάχιστον 5 Δήμους 3 Περιφερειών της χώρας και στη συνέχεια η έκδοση απόφασης των αρμοδίων Υπουργών που θα καθορίσει την ημερομηνία κατά την οποία τα στοιχεία θα αποκτήσουν δεσμευτικό χαρακτήρα.

- Προβλέπονται εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση με υπουργική απόφαση ειδικότερων ζητημάτων για την εφαρμογή του παρόντος. Η σχετική εξουσιοδότηση ανατίθεται στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εθνικής Άμυνας. Επαναλαμβάνεται άλλωστε ότι με τον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη δεν θεσπίζεται οποιαδήποτε αλλαγή σε σχέση με τις ουσιαστικές ρυθμίσεις ως προς τις προστατευόμενες περιοχές. Θεσπίζεται απλώς ένας μηχανισμός διασύνδεσης των σχετικών πληροφοριών, ώστε αυτές να είναι άμεσα και αξιόπιστα προσιτές στον πολίτη και να διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων ως προς την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας.

- Προστίθεται επίσης, προς άρση οποιασδήποτε ενδεχόμενης αμφισβήτησης, ότι οι διατάξεις του ν. 3882/2010 (ΦΕΚ 166 Α') «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του ν. 1647/1986 «Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (ΦΕΚ 141 Α')», όπως ισχύουν σήμερα, δεν θίγονται από τις παρούσες διατάξεις, δεδομένων και των διαφοροποιήσεων μεταξύ των δύο μηχανισμών, όπως αναπτύχθηκαν παραπάνω.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Επί του άρθρου 10

Η έλλειψη ενός Εθνικού Μητρώου Υποδομών έχει ως συνέπεια να προκαλούνται αμφισβητήσεις ως προς τους αρμόδιους φορείς για τη συντήρηση και τον έλεγχο των δημοσίων υποδομών και των δημοσίων κτιρίων (π.χ. μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης, περιφερειών και δήμων), ιδίως μετά από ατυχήματα (βλ. το πρόσφατο παράδειγμα της γέφυρας της Καβάλας).

Με την τιθέμενη διάταξη προβλέπεται η συγκρότηση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Υποδομών που λειτουργεί σε ψηφιακή και δημόσια προσβάσιμη μορφή και στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το σύνολο των δημοσίων υποδομών και των δημοσίων κτιρίων, με αναφορά στο χρόνο κατασκευής, τον αρμόδιο φορέα για τη συντήρηση και τον έλεγχό τους, τα βασικά χαρακτηριστικά των εργασιών συντήρησης και ελέγχου και τον χρόνο στον οποίο αυτές πρέπει να διενεργούνται. Οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούνται να δηλώσουν τις υποδομές και τα κτίρια της αρμοδιότητάς τους εντός προθεσμίας δύο μηνών, μετά το πέρας της οποίας η αρμόδια Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ελέγχει τις ανωτέρω δηλώσεις και προβαίνει στην καταχώριση στο Μητρώο των υποδομών και των κτηρίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί καμία δήλωση. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η δημόσια πρόσβαση στην πληροφορία ως προς τις δημόσιες υποδομές και άρα ενισχύεται η λογοδοσία ως προς την ανταπόκριση των αρμοδίων αρχών στις νόμιμες υποχρεώσεις τους.

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

Επί του άρθρου 11

Σήμερα, η δυνατότητα ίδρυσης νέων βιομηχανιών στην Αττική είναι περιορισμένη, ακόμη και σε χώρους Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, η νομοθεσία από το 2005 (άρθρο 17 ν. 3325/2005) προβλέπει ότι ειδικώς στην Αττική, είτε εντός είτε εκτός Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων επιτρέπεται η δημιουργία νέων μεταποιητικών μονάδων μόνο χαμηλής όχλησης. Πρόκειται για ένα νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο αντανακλά τα προβλήματα προηγούμενων δεκαετιών και δεν ανταποκρίνεται στις συνθήκες τις εποχής, στην οποία αποτελεί σοβαρό πρόβλημα η αποβιομηχάνιση και η ανεργία, ειδικά στην Αθήνα. Παράλληλα, η αποβιομηχάνιση της Αθήνας επιβάρυνε τις γειτονικές περιφέρειες της Βοιωτίας και της Κορινθίας, οι οποίες σήμερα χρήζουν παρέμβασης. Η "μετανάστευση" αυτή των βιομηχανιών είχε ως αποτέλεσμα να δαπανούνται καθημερινώς μεγάλοι πόροι και ανθρωπόωρες στις μετακινήσεις υλικών, προϊόντων και εργαζομένων (μεταξύ Αττικής, Βοιωτίας & Κορινθίας), με περαιτέρω επιβάρυνση στις τιμές των τελικών προϊόντων.

Από την άλλη πλευρά, το ίδιο το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας (άρθρο 25 ν. 4277/2014) αναφέρει ως έναν από τους βασικούς στόχους για την ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Αττική, τη δημιουργία νέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων χαμηλής, αλλά και μέσης όχλησης, με στόχο την εγκατάσταση στην Αττική βιομηχανικών δραστηριοτήτων, που έχουν πρωτεύουσα σημασία για την αναπτυξιακή διαδικασία και τον διεθνή ρόλο της χώρας, αλλά και για τις οποίες η μητροπολιτική χωροθέτηση αποτελεί βασική προϋπόθεση της λειτουργίας τους. Με αυτό το δεδομένο, με την προτεινόμενη διάταξη επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανιών των κατηγοριών Α2 της περιβαλλοντικής κατάταξης (δηλαδή της μέχρι σήμερα μέσης όχλησης, όπως αυτή τροποποιείται σε επόμενη διάταξη του παρόντος νόμου), στους Οργανωμένους Υποδοχείς Δραστηριοτήτων. Με τον τρόπο αυτό, επέρχεται μία σημαντική διευκόλυνση για την εγκατάσταση νέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων στην Αττική και αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που αυτή προσφέρει. Ταυτόχρονα όμως, η διεύρυνση αυτή γίνεται ελεγχόμενα, μόνο για δραστηριότητες Α2 κατηγορίας και μόνο εντός ΟΥΔ, με την αυτονόητη τήρηση του πλαισίου της περιβαλλοντικής προστασίας και αδειοδότησης.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Επί του άρθρου 12

Ο βιομηχανικός τομέας στην χώρα μας σήμερα, χαρακτηρίζεται από τα υψηλότερα ποσοστά των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων (ΑΒΣ), διάσπαρτη εγκατάσταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, απουσία σχεδίων χρήσεων γης για το μεγαλύτερο ποσοστό του εξωαστικού χώρου και τις από αυτό προερχόμενες συγκρούσεις μεταξύ των διαφορετικών χρήσεων, την απουσία μακροχρόνιας χωροταξικής πολιτικής για τη βιομηχανία και γενικότερα για την μεταποιητική δραστηριότητα, την υστέρηση ανάπτυξης σύγχρονων βιομηχανικών

συγκεντρώσεων και την απουσία κινήτρων εγκατάστασης και μετεγκατάστασης των επιχειρήσεων σε όσα από αυτά υπάρχουν και λειτουργούν, το έλλειμμα βασικών υποστηρικτικών υποδομών και δικτύων. Σήμερα η χωρική οργάνωση της βιομηχανίας δε διασφαλίζει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, δεν εξυπηρετεί τη βιομηχανική πολιτική και το νέο παραγωγικό μοντέλο, δε δημιουργεί προστιθέμενη αξία για την επιχείρηση, δεν ενισχύει την καινοτομική της ικανότητα και εν τέλει δε συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της ίδιας και της οικονομίας συνολικά.

Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η Αττική η οποία διαθέτει μόλις 5 ολοκληρωμένες περιοχές οργανωμένων υποδοχέων με συνολική έκταση 5.708 στρ. Αυτή αντιστοιχεί στο 8,4% της συνολικής έκτασης των οργανωμένων υποδοχέων, τη στιγμή που στη μεγαλύτερη Περιφέρεια της χώρας παράγεται το 40,1% της συνολικής ΑΠΑ στον τομέα της μεταποίησης και δραστηριοποιείται το 34,4% των επιχειρήσεων, απασχολώντας το 39,1% των εργαζομένων. Ακόμη πιο χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Νομού Βοιωτίας και της ΒΙΠΕ Θίσβης (θεσμοθετήθηκε με το Ν. 4458/1965 και αργότερα εντάχθηκε στο Ν. 2545/1997), η οποία είναι ο μόνος οργανωμένος επιχειρηματικός υποδοχέας στην περιοχή, καλύπτοντας κυρίως τις ανάγκες ενός περιορισμένου αριθμού επιχειρήσεων, ενώ σχεδόν όλη η παραγωγή του δευτερογενούς τομέα στα όρια της Βοιωτίας πραγματοποιείται από επιχειρήσεις που βρίσκονται εγκατεστημένες εκτός οργανωμένων υποδοχέων.

Παρά το γεγονός ότι τα επιχειρηματικά πάρκα παράγουν οφέλη για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις, η ρυθμός ανάπτυξής τους παραμένει αργός. Σύμφωνα με τη Μελέτη επιπτώσεων του Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος του ΣΕΒ, οι επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός οργανωμένων επιχειρηματικών υποδομών εξασφαλίζουν χαμηλότερο κόστος εγκατάστασης έως και 25%, εξοικονόμηση στο κόστος οδοφωτισμού και καθαριότητας κοινοχρήστων χώρων έως 42%, σημαντικότερη μείωση στο φόρο ακίνητης περιουσίας, σημαντική μείωση του διοικητικού κόστους, καθώς απαλλάσσονται από την υποχρέωση άδειας εγκατάστασης και ανανέωσης αυτής, ενώ ενθαρρύνονται να εξαγουν και να καινοτομούν.

Ένας από τους σημαντικότερους λόγους, για την τεράστια αποεπένδυση που έχει συμβεί στη χώρα μας και την αδυναμία προσέλκυσης νέων επενδύσεων είναι η επί δεκαετίες απουσία χωροταξικού σχεδιασμού για τις επιχειρήσεις, και ειδικότερα ενός οργανωμένου εθνικού σχεδίου ανάπτυξης επιχειρηματικών πάρκων.

Τα κυριότερα προβλήματα που εντοπίζονται στον Ν. 3982/2011 είναι η διατήρηση ασυμβατότητας μεταξύ των προβλέψεων του Νόμου και του θεσμικού πλαισίου αλλά και της πολιτικής για τις Χρήσεις Γης, η διατήρηση των κανονιστικών εμποδίων και του διοικητικού βάρους της αδειοδοτικής διαδικασίας και το έλλειμμα χρηματοδοτικών ενισχύσεων, εργαλείων και κινήτρων για την υλοποίηση επενδύσεων. Κατά συνέπεια, δεν υφίστανται σήμερα επαρκή κίνητρα για την προσέλκυση επιχειρήσεων εντός επιχειρηματικών πάρκων. Το σύστημα αδειοδότησης, ακόμη κι αν απαλλάσσει τους ενδιαφερόμενους από την άδεια εγκατάστασης, δεν τους απαλλάσσει από μια σειρά άλλων σημαντικών αδειών που απαιτούν χρόνο για να ληφθούν (λ.χ. άδεια λειτουργίας). Η κάθε εγκατεστημένη επιχείρηση θα πρέπει να λάβει μεμονωμένα τις εν λόγω άδειες και δεν υφίσταται ένας ολιστικός μηχανισμός, επί τη ευκαιρία και της ύπαρξης φορέα διαχείρισης που θα μπορούσε να αναλάβει συνολικά το ζήτημα της αδειοδότησης για λογαριασμό των εγκατεστημένων επιχειρήσεων και θα προσέφερε ταχύτητα

και συνολική λύση στους ενδιαφερόμενους να εγκατασταθούν εντός πάρκου. Πέραν αυτού, απουσιάζουν και άλλες δυνατότητες όπως π.χ. η δυνατότητα χρηματοδοτικής μίσθωσης γης (αντί κτήσης κυριότητας) για τους ενδιαφερόμενους να εγκατασταθούν αλλά και η προσφυγή στο πιο ταχύ μηχανισμό της διαιτησίας σε περίπτωση διαφωνιών με το φορέα διαχείρισης.

Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, η οργάνωση και λειτουργία επιχειρηματικών πάρκων σχετίζεται ευθέως με την απασχόληση και το ανθρώπινο δυναμικό, καθώς αποτελεί αφενός α) βασικό προσδιοριστικό παράγοντα επιλογής χωροθέτησης (ένα βασικό κριτήριο επιλογής της τοποθεσίας ανάπτυξης πάρκων αποτελεί το πλεόνασμα σε διαθέσιμο εργατικό δυναμικό και τα χαρακτηριστικά αυτού ως προς συγκεκριμένες δεξιότητες) αφετέρου β) σημαντικό παράγοντα μείωσης της ανεργίας (τα επιχειρηματικά πάρκα αποτελούν πόλο προσέλκυσης νέων επενδύσεων και άρα μόνιμων θέσεων εργασίας, ενώ αυξάνουν σημαντικά την απασχόληση και μέσω των αναγκαίων κατασκευαστικών έργων) και τέλος γ) παράγοντα αναπροσαρμογής των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού (ώστε να υποστηρίξουν το παραγωγικό μοντέλο των εγκατεστημένων επιχειρήσεων).

Με βάση τα παραπάνω, είναι σημαντικό το ζήτημα των επιχειρηματικών πάρκων να ιδωθεί ως μια ευκαιρία ανάπτυξης, και να διευκολυνθεί η αδειοδότηση του ίδιου του ΕΠ, των εγκατεστημένων σε αυτό επιχειρήσεων, και να λυθούν τα πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν εντός ΕΠ.

Ως προς τις ειδικές ρυθμίσεις περί αδειοδότησης από το φορέα, από αυτές αναμένονται ποικίλα οφέλη. Με αυτόν τον τρόπο, θα μπορέσουν οι διαχειριστές των επιχειρηματικών πάρκων να έχουν έσοδα προσφέροντας μια μετρήσιμη και συγκεκριμένη υπηρεσία στους χρήστες τους, ενώ την ίδια στιγμή το κράτος θα μπορεί να παρακολουθεί και να ασκεί κυρώσεις σε έναν μεγαλύτερο φορέα με μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση αντί για να κυνηγά τους μικρούς παραβάτες, τους οποίους συχνά δεν μπορεί να προσεγγίσει. Μειώνεται επίσης η γραφειοκρατία και η διαφθορά.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη πρόβλεψη, στα Επιχειρηματικά Πάρκα οι δραστηριότητες της μεταποίησης πρέπει να καταλαμβάνουν το 60% των διαθέσιμων γηπέδων.

Με την παράγραφο 1 διευκρινίζεται ότι οι δραστηριότητες αγροκτηνοτροφίας μπορούν να εγκαθίστανται και στους οργανωμένους υποδοχείς παλαιότερων καθεστώτων. Με την παράγραφο 2 το ελάχιστο αυτό ποσοστό μεταποιητικών δραστηριοτήτων περιορίζεται στο 40% όταν στο υπόλοιπο 60% εγκαθίστανται και δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Με τη ρύθμιση αυτή επιτυγχάνεται ενεργειακή αυτονομία και ισορροπία στο ενεργειακό ισοζύγιο του Οργανωμένου Υποδοχέα, με την έννοια ότι η ενέργεια που θα καταναλώνουν οι μεταποιητικές και λοιπές μονάδες για την παραγωγική τους δραστηριότητα, θα παράγεται εξ ολοκλήρου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος από μονάδες παραγωγής εγκατεστημένες στο ίδιο το Πάρκο. Ταυτόχρονα, εξυπηρετείται η δέσμευση της κυβέρνησης για σταδιακή απολιγνητοποίηση και υιοθέτηση καθαρότερων μορφών παραγωγής ενέργειας. Με την παράγραφο 3 καθίσταται επιτρεπτή η δημιουργία συνθήκης ελεγχόμενης πρόσβασης στους Οργανωμένους Υποδοχείς προκειμένου να αποτρέπεται η βλάβη των υποδομών ή η αντικανονική χρήση τους από μη δικαιούμενους. Έτσι, ενισχύεται η λειτουργική αυτοτέλεια του Επιχειρηματικού Πάρκου, η ασφάλεια των κοινόχρηστων υποδομών και των υποδομών των

εγκατεστημένων επιχειρήσεων. Με την παράγραφο 5 απλουστεύεται η απόφαση για την αρχική εγκατάσταση του Πάρκου (μεταφορά αρμοδιότητας στους Γενικούς Διευθυντές) και προβλέπεται ότι για μεταβολές ήσσονος σημασίας, δεν απαιτείται εκ νέου η προσκόμιση των μελετών του αρ. 46. Με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι κατά την πολεοδόμηση του Επιχειρηματικού Πάρκου οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι (παρ. 11, 12 και 13 του άρθρου 41) θα πρέπει να καταλαμβάνουν ελάχιστο ποσοστό 25% επί της συνολικής έκτασης αυτού. Παράλληλα, οι υφιστάμενες συνθήκες στη μεταποίηση και το εμπόριο καθιστούν αναγκαία την ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών έτσι ώστε να επιδιώκεται η σύνδεση των Επιχειρηματικών Πάρκων με το σιδηροδρομικό δίκτυο, το οποίο με ειδικό νόμο (3891/2010) χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη πολεοδομική λειτουργία και ιδιοκτησιακό καθεστώς. Με την προτεινόμενη τροποποίηση του προαναφερθέντος εδαφίου εναρμονίζονται οι προβλέψεις του Ν. 3982/2011 με εκείνες του Ν. 3891/2010 έτσι ώστε να μην θίγεται το ιδιαίτερο καθεστώς του σιδηροδρομικού δικτύου αλλά και για να μην καταλαμβάνει το τελευταίο εκτάσεις που μπορούν να διατεθούν για την εγκατάσταση επιχειρήσεων. Με την παράγραφο 7 προστίθεται και η δυνατότητα εγκατάστασης με τη σύσταση του Δικαιώματος Επιφάνειας, που μέχρι σήμερα προβλέπεται στο Ν. 3982/2011 για τα δημόσια ακίνητα που διαχειρίζεται το ΤΑΙΠΕΔ. Αν ρυθμιστούν εύστοχα οι οικονομοτεχνικές λεπτομέρειες της πρακτικής εφαρμογής της, η νομοθετική αυτή καινοτομία αναμένεται να αποτελέσει αναπτυξιακό εργαλείο αφού καθιστά ελκυστική την εγκατάσταση, μετεγκατάσταση ή επέκταση ήδη υπάρχουσών βιομηχανικών μονάδων σε οργανωμένους Υποδοχείς. Οι εγκαθιστάμενες επιχειρήσεις αποκτούν δικαίωμα εγκατάστασης χωρίς ένταση κεφαλαίου για την απόκτηση της γης αλλά δυνάμενο να δοθεί ως εμπράγματη ασφάλεια για τη λήψη χρηματοδοτήσεων, ενώ αποκτούν την κυριότητα των βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Με την παράγραφο 8 παρέχεται ένα επιπλέον κίνητρο για την εγκατάσταση επιχειρήσεων εντός πάρκου, ήτοι η απαλλαγή τους από την έγκριση λειτουργίας. Με την παράγραφο 9 κατανέμεται σε ορθή βάση η ευθύνη για τους περιβαλλοντικούς κινδύνους από «κλειστές» επιχειρήσεις. Έτσι ορίζεται ότι η εκάστοτε ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ οφείλει να ενημερώσει άμεσα και εγγράφως τις αρμόδιες αρχές έτσι ώστε οι τελευταίες (αρχές) να προβούν στη λήψη μέτρων και στην αποκατάσταση των τυχόν κινδύνων που θα προκύψουν. Έτσι, θα ενεργοποιηθούν κλειστές βιομηχανικές εγκαταστάσεις, είτε με τη διάθεσή τους σε επενδυτές είτε με την επιτάχυνση της διαδικασίας διαχείρισης της αφερεγγυότητας. Με την παράγραφο 10 δίνεται η δυνατότητα στις ΕΑΝΕΠ ή στις ΕΔΕΠ να έχουν πρόσβαση στα στοιχεία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ) που αφορούν στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις των Επιχειρηματικών Πάρκων ευθύνης τους. Με τον τρόπο αυτό στη βάση και των προβλέψεων του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) οι ΕΔΕΠ (ή ΕΑΝΕΠ) μπορούν να ελέγχουν και να οργανώνουν ουσιαστικά τη διαχείριση αποβλήτων στα Επιχειρηματικά Πάρκα ευθύνης τους συνδυαστικά με την ευθύνη του «παραγωγού». Με την παράγραφο 11 γίνεται μια νομοτεχνική βελτίωση στο ν. 3982/2011. Με την παράγραφο 12 παρέχεται η δυνατότητα να χρησιμοποιούνται από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις σε ένα ΕΠ παρακείμενες εξωτερικές υποδομές (όπως δίκτυα, κόμβοι μεταφορών, βιολογικοί καθαρισμοί, λιμενικές ζώνες, σιδηροδρομικοί σταθμοί, κ.α.), ιδιωτικές ή δημόσιες. Τα οφέλη είναι σημαντικά από οικονομικής και περιβαλλοντικής πλευράς. Δημιουργούν οικονομίες κλίμακας για όλους τους εμπλεκόμενους. Επιπροσθέτως, η χρήση υφιστάμενων υποδομών είναι σαφώς ηπιότερη περιβαλλοντικά από την κατασκευή νέων, αποκλειστικά και μόνο για τις

εγκατεστημένες σε ένα επιχειρηματικό πάρκο επιχειρήσεις. Με την παράγραφο 13 παρέχεται διευκρίνιση για την απόφαση παράτασης της προθεσμίας για την αίτηση της ΑΕ περί της έγκρισης ανάπτυξης πάρκου. Με την παράγραφο 14 γίνεται μία προσπάθεια εξορθολογισμού της επιβάρυνσης των επιχειρήσεων για τα δημοτικά τέλη ανταποδοτικού χαρακτήρα. Οι επιχειρήσεις θα βαρύνονται μόνο για τις ανταποδοτικές υπηρεσίες που παρέχονται στο Πάρκο είτε από τον Δήμο είτε από τον φορέα διαχείρισης εφόσον κάνει χρήση της σχετικής δυνατότητας. Οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων σύμφωνα με το νόμο οριοθετούνται και αναπτύσσονται σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως ή οικισμού. Οι ανάγκες για τη λήψη ανταποδοτικών υπηρεσιών καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού μπορεί να διαφέρουν από εκείνες των οικιστικών περιοχών του ιδίου ΟΤΑ και να προϋπολογιστούν με σχετική ακρίβεια. Επίσης, τις εν λόγω υπηρεσίες μπορεί να παρέχει, ως εκ της αρμοδιότητάς του ο φορέας διοίκησης και διαχείρισης του Πάρκου (ΕΔΕΠ). Με την προτεινόμενη τροποποίηση ρυθμίζεται επιπλέον η διαδικασία ανάληψης των υπηρεσιών από την ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ. Με την παράγραφο 15 παρέχεται η δυνατότητα στην ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ να αναλαμβάνει τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς κατά τα οριζόμενα στο νόμο περί προστασίας αυτών. Έτσι, αφενός θα αναληφθεί δράση για το πρόβλημα παρουσίας πολλών ζώων εντός των πάρκων που δυσχεραίνει τη λειτουργία τους, και αφετέρου, στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης θα παραχθεί προστασία στα αδέσποτα ζώα. Με την παράγραφο 16 επεκτείνονται τα ήδη προβλεπόμενα κίνητρα και στις αποκτήσεις που κάνει η ΕΑΝΕΠ για την δημιουργία του Επιχειρηματικού Πάρκου, βελτιώνεται το πλαίσιο της παροχής κινήτρων για τη δημιουργία Επιχειρηματικών Πάρκων. Με την παράγραφο 18 αποσαφηνίζονται κίνητρα που ισχύουν για την εγκατάσταση επιχείρησης σε παλαιότερου τύπου ΟΥΔ, έτσι ώστε αυτοί να παραμένουν το ίδιο ελκυστικοί σε επενδύσεις. Με την παράγραφο 19 παρέχεται η δυνατότητα διαμεσολάβησης σε περίπτωση διαφορών που προκύπτουν μεταξύ του φορέα διαχείρισης και των επιχειρήσεων, για μια πιο ταχεία επίλυση αυτών. Με την παράγραφο 20 γίνεται μια νομοτεχνική βελτίωση στο ν. 3982/2011 και τέλος, με την παράγραφο 21 προβλέπεται η δυνατότητα κατάταξης σε χαμηλότερη κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης των επιχειρήσεων εντός πάρκου, δεδομένου ότι έχει ήδη ληφθεί μέριμνα για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του συνόλου του πάρκου κατά το στάδιο ίδρυσης και εγκατάστασής του.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Επί του άρθρου 13

Σήμερα, η χώρα για κράτος μέλος του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) η Ελλάδα επιδεικνύει συγκριτικά αδύναμες οικονομικές επιδόσεις ενώ σταθερά καταγράφεται ότι δεν Σήμερα, το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την αδειοδότηση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, παρά τις βελτιώσεις που έχει δεχθεί, εξακολουθεί να αποτελεί ένα από τα εμβληματικά εμπόδια στην πραγματοποίηση κρίσιμων επενδύσεων. Σημαντικό μέρος των διατάξεων του ν. 4442/2016 παραμένει ανενεργό ή/και βρίσκεται σε φάση υλοποίησης για περισσότερο από 2 έτη, γεγονός που επιβάλλει τη λήψη άμεσων μέτρων, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στη διοίκηση

αλλά και στον ενδιαφερόμενο επενδυτή να προχωρήσουν τάχιστα και με διαφάνεια οι προβλεπόμενες από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο διαδικασίες.

Τα συνήθη αδειοδοτικά προβλήματα αναπαράγονται ακόμα και εντός των οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, παρά το γεγονός ότι αποτελούν περιοχές με ξεκάθαρο ρυθμιστικό καθεστώς, που έχουν λάβει όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις και άδειες. Μάλιστα, οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του ν. 3982/2011 περιορίστηκαν μόνο στην απλοποίηση της ίδρυσης νέων Επιχειρηματικών Πάρκων, χωρίς να οδηγούν σε βελτίωση της πραγματικότητας που αντιμετωπίζουν οι εγκατεστημένες εντός αυτών επιχειρήσεις. Αποτελεί συνεπώς άμεση ανάγκη να υπάρξουν το ταχύτερο δυνατό βελτιωτικές και συντονισμένες παρεμβάσεις, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της ρυθμιστικής ασφάλειας και τη μείωση του επενδυτικού ρίσκου των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που προορίζονται να εγκατασταθούν ή/και επεκταθούν στον ελληνικό χώρο. Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός ξεκάθαρα και ανταγωνιστικού επενδυτικού περιβάλλοντος, ειδικά για την προσέλκυση επενδύσεων που ενισχύουν την παραγωγική βάση της χώρας και που εντάσσονται σε διεθνείς αλυσίδες αξίας υψηλής προστιθέμενης αξίας, και οι οποίες έως σήμερα, είτε παρουσιάζουν σημαντικές καθυστερήσεις είτε ματαιώνονται και επιλέγουν ανταγωνιστικές αγορές για την εγκατάστασή τους.

Η κατάσταση που επικρατεί έως και σήμερα ενώ καταρχήν φαίνεται να αποθαρρύνει μόνο την πραγματοποίηση μεγάλων παραγωγικών επενδύσεων, στερεί τελικά και από τις μικρότερες και μεσαίες επιχειρήσεις τα οικοσυστήματα εκείνα που τους επιτρέπουν να αποκτήσουν δυναμισμό και να μεγαλώσουν με αντικείμενα εργασίας υψηλής εξειδίκευσης. Έτσι, οι αδυναμίες του πλαισίου αδειοδότησης αποτελούν έναν από τους σημαντικούς λόγους για τους οποίους σήμερα, στην Ελλάδα και σύμφωνα με το SmallBusiness Act FactSheet, μόνο το 14,8% των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα απασχολείται σε μεγάλες επιχειρήσεις, έναντι 33,6% στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και ότι, ως δευτερογενή επίπτωση, οι πολυάριθμες ελληνικές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις συνήθως στερούνται δυναμισμού. Για τους ίδιους λόγους οι αδυναμίες του πλαισίου αδειοδότησης σχετίζονται άμεσα και με την αδύναμη συμβολή της μεταποίησης στο ΑΕΠ, η οποία παραμένει η 5^η χαμηλότερη στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, ο τομέας της μεταποίησης στην Ελλάδα αντιστοιχεί στο 10,8% της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) το 2017, ενώ στην ΕΕ 28 το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 16,4% και με τη διαφορά να παραμένει μεγαλύτερη από 5,5 ποσοστιαίες μονάδες διαχρονικά.

Ο στρατηγικός στόχος για αύξηση της συμμετοχής της μεταποίησης στο ΑΕΠ της χώρας επιβάλλει συνεπώς βελτιώσεις στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την αδειοδότηση των ανωτέρω δραστηριοτήτων (ν. 4442/2016, ν.3982/2011 και ν.3325/2005).

Για την παράλληλη εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται όμως απαραίτητη και η ταυτόχρονη διασφάλιση των όρων του ισότιμου ανταγωνισμού και η ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρονται στη χώρα μέσω της ταχείας υλοποίησης του νέου πλαισίου εποπτείας αγοράς αλλά και της ενδυνάμωσης του εθνικού συστήματος πιστοποίησης και διαπίστευσης.

Σήμερα, οι κομβικές για την ανάπτυξη των επενδύσεων μεταποιητικές δραστηριότητες διέπονται από ένα τριμερές καθεστώς και αδειοδοτούνται κατά διακριτό τρόπο για τα περιβαλλοντικά ζητήματα, για το θέμα της εγκατάστασης και λειτουργίας, ενώ υφίσταται και πλειάδα άλλων οριζοντίων εγκρίσεων. Ειδικώς το ζήτημα της έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας εμφανίζεται παράλληλο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και δεν είναι σαφές τι σκοπό εξυπηρετεί. Συνεχίζει και προσθέτει χρόνο και διοικητικό κόστος στα δραστηριότητες και για τον λόγο αυτό χρειάζεται να απλουστευθεί. Ναι μεν η έγκριση εγκατάστασης έχει αντικατασταθεί με τη γνωστοποίηση της εγκατάστασης, απαιτείται όμως βελτίωση στη διατύπωση της σχετικής διάταξης.

Ως εκ τούτου, με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 καθίσταται πλέον σαφής η κατάργηση της έννοιας της έγκρισης εγκατάστασης σε περιοχές στις οποίες έχουν καθορισθεί χρήσεις γης βιομηχανίας – βιοτεχνίας με βάση τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό οποιουδήποτε επιπέδου και η υπαγωγή των δραστηριοτήτων σε καθεστώς γνωστοποίησης, με συνέπεια την περαιτέρω απλούστευση της όλης διαδικασίας.

Επιπροσθέτως, η έγκριση λειτουργίας έχει καταργηθεί μόνο στην περίπτωση δραστηριοτήτων της Β κατηγορίας (με βάση την περιβαλλοντική κατάταξη). Δεδομένου ότι η έγκριση λειτουργίας πρέπει να αντιστοιχίζεται με τον κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον που μπορεί να δημιουργήσει μια δραστηριότητα (άρθρα 5 και 7 του ν. 4442/2016), μια βιομηχανική δραστηριότητα πρέπει να παραμένει σε καθεστώς έγκρισης μόνο εφόσον αποδεικνύεται ότι μπορεί να θέσει σε κίνδυνο το δημόσιο συμφέρον και μόνο εφόσον η ίδια έγκριση δε χορηγείται ήδη και παράλληλα από άλλη αρχή. Κατά την περιβαλλοντική νομοθεσία (ν. 4014/2011), η κατηγορία Α2 υπάγεται ήδη σε άλλη έγκριση, την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και, επομένως, το ζήτημα του κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον, υπό την έκφανση της προστασίας του περιβάλλοντος, έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο έγκρισης. Συνεπώς, με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου επεκτείνεται η κατάργηση της έννοιας της έγκρισης λειτουργίας και για τις δραστηριότητες της κατηγορίας Α2 (με βάση την περιβαλλοντική κατάταξη), με την παράλληλη πρόβλεψη μεταβατικών ρυθμίσεων, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή του νέου καθεστώτος.

Επί της παραγράφου 3: σήμερα υφίστανται δύο παράλληλα συστήματα κατάταξης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα οι δραστηριότητες κατατάσσονται κατά την περιβαλλοντική νομοθεσία στην κατηγορίες Α1, Α2 και Β και παράλληλα, κατατάσσονται με βάση την όχληση σε υψηλής, μέσης και χαμηλής όχλησης. Η πρώτη κατάταξη αφορά στην περιβαλλοντική αδειοδότηση και η δεύτερη στην εγκατάσταση της δραστηριότητας βάσει των επιτρεπτών χρήσεων γης, οι οποίες ορίζονται με βάση την όχληση. Η δε κατάταξη της όχλησης εμφανίζεται πιο αυστηρή από την περιβαλλοντική κατάταξη, χωρίς να δικαιολογείται επαρκώς γιατί μπορεί να απαγορεύεται μια δραστηριότητα από την πλευρά της χωροταξίας ενώ την ίδια στιγμή, η περιβαλλοντική επιβάρυνσή της φαίνεται συμβατή. Το διπλό και μη εναρμονισμένο σύστημα κατάταξης προκαλεί ανασφάλεια δικαίου στους υποψήφιους επενδυτές καθώς μπορεί να εμπίπτουν σε διαφορετικές κατηγορίες ανά νομοθεσία με επιπλέον ζητήματα στην αδειοδότηση. Το πρόβλημα συνδέεται και με το επιτρεπτό της εγκατάστασης που μπορεί από πλευράς όχλησης να μην επιτρέπεται αλλά από την πλευρά της περιβαλλοντικής κατάταξης να επιτρέπεται. Τα δύο συστήματα εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους, δηλαδή την μη επιβάρυνση

του περιβάλλοντος χώρου, αλλά παρ' όλα αυτά παραμένουν μη εναρμονισμένα, με τη περιβαλλοντική κατάσταση που εδράζεται σε Ενωσιακή Νομοθεσία να εμφανίζεται πιο επιεικής σε σχέση με την εθνική κατάσταση της όχλησης. Τέλος, η κατάσταση της όχλησης φαίνεται καταρχήν να εξυπηρετεί την εγκατάσταση της δραστηριότητας, κάτι που θα μπορούσε να ιδωθεί στο πλαίσιο μίας μόνο κατάταξης, χωρίς να δημιουργείται ένα παράλληλο σύστημα κατάταξης, τη στιγμή μάλιστα που και η περιβαλλοντική κατάσταση επιτελεί ακριβώς τον ίδιο ρόλο και μάλιστα απορρέει από το Ενωσιακό πλαίσιο.

Με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου επέρχεται η κατάργηση της κατηγοριοποίησης επί τη βάση της όχλησης και η υιοθέτηση πλέον μόνο της Περιβαλλοντικής κατάταξης. Έτσι, θα απλοποιηθεί το σύστημα της αδειοδότησης και η κατάσταση θα προκύπτει από ένα μόνο σύστημα. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου και θα παταχθεί σημαντικά η γραφειοκρατία και η διαφθορά που προκύπτει από την ενίοτε δημιουργική κατάσταση των επιχειρήσεων αλλά και από την ιστορική πολυνομία με πλήθος ΥΑ, ΚΥΑ, ΒΔ, ΠΔ, Νόμων, Περιφερειακών και δημοτικών αποφάσεων, εγκυκλίων κ.λπ. Έτσι, με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι και κάθε αναφορά σε υψηλή, μέση και χαμηλή όχληση καταργείται και πλέον κάθε θα νοείται ως αναφορά σε έργα και δραστηριότητες που έχουν καταταγεί σε Α1, Α2 και Β της περιβαλλοντικής κατάταξης. Με ΚΥΑ των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενεργειας που θα εκδοθεί έως τις 30.6.2020, με την οποία θα καταταχθούν εκ νέου οι δραστηριότητες με κατηγοριοποίηση όχλησης στις κατηγορίες της περιβαλλοντικής κατάταξης. Επιπλέον, προκειμένου να μην επέλθει αναστάτωση στις υφιστάμενες δραστηριότητες, ορίζεται μεταβατική περίοδος 30 ετών εντός της οποίας οι δραστηριότητες θεωρούνται νόμιμες και επιτρέπεται η τροποποίηση και ο εκσυγχρονισμός τους εφόσον κάτι τέτοιο δεν θα μεταβάλει την υπαγωγή τους σε υψηλότερη περιβαλλοντική κατηγορία.

ΜΕΡΟΣ Η΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4442/2016 «ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Επί του άρθρου 14

Παρά τις συνεχείς προσπάθειες απλούστευσης της διαδικασίας αδειοδότησης των τελευταίων ετών, σήμερα, το νομοθετικό πλαίσιο παραμένει ασαφές ως προς τους κανόνες λειτουργίας των επιχειρήσεων. Δηλαδή, ενώ η έναρξη της δραστηριότητας (με γνωστοποίηση ή έγκριση) έχει κατά μέρος απλουστευθεί για όσους κλάδους έχουν εμπέσει στη μεταρρύθμιση του νέου νόμου 4442/2016, δεν συμβαίνει το ίδιο με το καθεστώς στο οποίο πλέον λειτουργεί η επιχείρηση. Κι αυτό καθώς δεν έχει γίνει αντίστοιχη συλλογή των βασικών όρων λειτουργίας και δεν έχουν παρασχεθεί άλλες μορφές «αδειοδότησης» όπως η πιστοποίηση μέσω προτύπων των όρων λειτουργίας τους. Έτσι, η κείμενη νομοθεσία παραμένει κατακερματισμένη και ο αριθμός των εμπλεκόμενων αρχών που εποπτεύουν ή εμπλέκονται στη θεσμοθέτηση κανόνων είναι αόριστος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αβεβαιότητας και νομικής ασάφειας ως προς το τι ισχύει κάθε φορά, τι επιπλέον πιστοποιητικό μπορεί να ζητηθεί, πώς θα

ερμηνευθεί η τήρηση των κανόνων αναλόγως της αρμόδιας αρχής που ελέγχει, κι όλα τα παραπάνω, ανεξαρτήτως αν η έναρξη δραστηριότητας από πλευράς διαδικασίας, έχει καταστεί ήδη ή φιλοδοξεί να καταστεί απλή. Επιπλέον, δεν υφίσταται ένα πλαίσιο πιστοποίησης των επιχειρήσεων ως προς τους όρους που τηρούν κατά τη λειτουργία τους, από ιδιωτικούς φορείς αξιολόγησης, που θα μπορούσε αφενός να επισπεύσει τη διαδικασία ελέγχου αλλά και να διασφαλίσει το δημόσιο συμφέρον μέσω της παροχής μιας νέας δικλείδας ασφαλείας για την προστασία του, ενόψει και του μικρού ανθρωπίνου δυναμικού. Γενικώς, το ελληνικό κανονιστικό σύστημα χαρακτηρίζεται από πλήθος νόμων και κανονισμών που δεν ενισχύουν αλλά αποθαρρύνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει και την ανάγκη για ένα σαφές νομικό πλαίσιο εντός του οποίου ασκούνται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του παρόντος καθιερώνεται πλέον ένα τεκμήριο υπέρ της ελεύθερης άσκησης οικονομικής δραστηριότητας (τηρουμένων των φορολογικών υποχρεώσεων, των υποχρεώσεων κοινωνικής ασφάλισης και της εγγραφής στο γενικό εμπορικό μητρώο κατά περίπτωση του φορέα), ώστε κανόνας να καθίσταται η πλήρης απελευθέρωση στην άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων, ενώ η υπαγωγή σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης και, γενικότερα, η θέσπιση προϋποθέσεων και περιορισμών, με τη μορφή πρόσθετων διοικητικών διατυπώσεων και την υποχρέωση έκδοσης ατομικών εκτελεστών διοικητικών πράξεων αναφορικά με την αδειοδότηση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας, εφόσον υφίστανται κίνδυνοι συνδεδεμένοι με διάφορες πτυχές του δημοσίου συμφέροντος, να συνιστά εφεξής την εξαίρεση, η οποία πρέπει να δικαιολογείται από τη συνδρομή ιδιαίτερων λόγων δημοσίου συμφέροντος. Με την παρούσα ρύθμιση διευκολύνεται η ανάπτυξη οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Με τις παραγράφους 5 και 6, διευκρινίζεται η διαδικασία έκδοσης της απαιτούμενης δευτερογενούς νομοθεσίας τόσο για τις περιπτώσεις υπαγωγής σε καθεστώς γνωστοποίησης όσο και για τις περιπτώσεις υπαγωγής σε καθεστώς έγκρισης.

Με τις παραγράφους 8, 9 και 10, προστίθενται στο ν. 4442/2016 άρθρα 8α, 8β και 8γ, με σκοπό να παρέχεται η δυνατότητα στη Διοίκηση να επιβάλλει την τήρηση προτύπων στη θέση των υφιστάμενων πολυδαίδαλων διοικητικών διαδικασιών, τόσο για την εξασφάλιση τήρησης των απαιτούμενων όρων και προϋποθέσεων όσο και για τη δυνατότητα μετάπτωσης μιας δραστηριότητας από το καθεστώς της έγκρισης στο καθεστώς της γνωστοποίησης.

Ορίζεται, περαιτέρω, ότι η πιστοποίηση και ο έλεγχος της συμμόρφωσης με συγκεκριμένα πρότυπα για την άσκηση συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας θα γίνεται από διαπιστευμένους από το Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (ΕΣΥΠ) δημοσίου ή ιδιωτικούς φορείς, με παράλληλη πρόβλεψη ρυθμίσεων σχετικά με τη λειτουργία των ως άνω φορέων, καθώς και τη διασφάλιση της αμεροληψίας τους.

Επιπλέον τίθενται ειδικότερες ρυθμίσεις αναφορικά με την επιλογή προτύπων, την ανάγκη τακτικής επανεξέτασής τους, καθώς και τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων μετά την έναρξη άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων, παρέχοντας εξουσιοδότηση στην κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση για την περαιτέρω εξειδίκευση της ρύθμισης.

Ειδικά με τη διάταξη της παραγράφου 9, που αναφέρεται στις Γενικές Αρχές Πιστοποίησης, παρέχεται στα πρόσωπα που επιθυμούν να ασκήσουν οικονομική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται πιστοποίηση η δυνατότητα επιλογής οργανισμού αξιολόγησης συμμόρφωσης από το Μητρώο Οργανισμών Αξιολόγησης Συμμόρφωσης και τίθενται ειδικές ρυθμίσεις για το ζήτημα των οικονομικών όρων της μεταξύ τους συμφωνίας.

Έπειτα, το άρθρο 12 του ν. 4442/2016 τροποποιείται, ώστε να παρέχεται στις αρμόδιες αρχές η δυνατότητα να αναθέτουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μελέτες ή την παροχή υπηρεσιών αναγκαίων για την εξέταση συγκεκριμένων αιτημάτων έγκρισης λειτουργίας, ενώ το άρθρο 13 του ίδιου νόμου αντικαθίσταται, ώστε η διενέργεια επιθεωρήσεων και ελέγχων να μπορεί να ανατεθεί από την αρμόδια Αρχή σε πιστοποιημένους ιδιωτικούς φορείς. Και στις δύο προαναφερθείσες περιπτώσεις παρέχεται εξουσιοδότηση στη Διοίκηση να ρυθμίσει τις σχετικές λεπτομέρειες.

Με την παρ. 14 του άρθρου 14, διευκρινίζεται το καθεστώς απλοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης μετά το πέρας της προβλεπόμενης προθεσμίας της 31/12/2020, ώστε να είναι σαφές ότι όποιες δραστηριότητες δεν έχουν εξεταστεί και δεν ασκούνται ελεύθερα, περιέχονται σε καθεστώς γνωστοποίησης. Η ρύθμιση έρχεται να καλύψει το ερμηνευτικό κενό της υφιστάμενης που αρκούσαν σε γενικόλογες καταργήσεις κάθε άδειας, έγκρισης, πιστοποιητικού, χωρίς να μπορεί να τύχει ουσιαστικής διοικητικής εφαρμογής.

ΜΕΡΟΣ Θ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Επί του άρθρου 15

Με την παρ. 1 του άρθρου 15 εισάγεται εξαίρεση στον κανόνα που καθιέρωσε το άρθρο 109 ν. 4622/2019 για το επιτελικό κράτος (υπογραφή ατομικών διοικητικών πράξεων από Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων) και ανατίθεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας η αρμοδιότητα υπογραφής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) για τα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α1, όταν η ΑΕΠΟ έχει συνταχθεί κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ). Η ανάθεση αρμοδιότητας στον Υπουργό γίνεται λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που έχουν οι αδειοδοτήσεις, για τις οποίες έχει γνωμοδοτήσει το συγκεκριμένο συλλογικό όργανο. Στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι οι ΑΕΠΟ για έργα κατηγορίας Α2 υπογράφονται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντί για τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αλλά στην παρ. 3 επαναφέρεται, κατ' αντιστοιχία με την παρ. 1, η αρμοδιότητα του Συντονιστή για τις ΑΕΠΟ έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α2, όταν αυτές εκδίδονται μετά από γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ).

Η παρ. 4 του άρθρου 15 καθορίζει μια πιο απλοποιημένη διαδικασία για να διαπιστωθεί εάν οι μεταβολές που γίνονται σε ένα περιβαλλοντικώς αδειοδοτημένο έργο ή δραστηριότητα

εμπíπτουν στους ήδη ισχύοντες περιβαλλοντικούς όρους ή εάν απαιτείται τροποποίηση της ΑΕΠΟ. Αντί για πλήρη φάκελο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), που απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία, υποβάλλεται τεχνική περιγραφή των μεταβολών και η αδειοδοτούσα αρχή οφείλει, εντός ενός μηνός, να κρίνει εάν απαιτείται τροποποίηση της ΑΕΠΟ ή όχι. Σε περίπτωση που η προθεσμία του ενός μήνα παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται ότι δεν απαιτείται τροποποίηση της ΑΕΠΟ.

Με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 15 προσαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 ν. 4014/2011, προκειμένου οι υπηρεσίες των πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ να μπορούν να παρέχονται και μέσω νομικών προσώπων.

Τέλος, με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 15 επέρχονται βελτιώσεις στην λειτουργία του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ). Με την παρ. 7 προβλέπεται ότι διαφορετικές εγκαταστάσεις της ίδιας επιχείρησης, οι οποίες βρίσκονται σε διαφορετικές περιοχές και έχουν χωριστή περιβαλλοντική αδειοδότηση, έχουν αντίστοιχα και χωριστή πρόσβαση στο ΗΠΜ για τα στοιχεία που τις αφορούν, ενώ η κεντρική επιχείρηση διατηρεί τη συνολική πρόσβαση για όλα τα στοιχεία της επιχείρησης. Με την παρ. 8 ορίζεται ότι οι μελετητές έχουν πρόσβαση στο ΗΠΜ μόνο μετά από άδεια του φορέα του έργου.

Επί του άρθρου 16

Η ΔΕΗ ΑΕ διαχρονικά από την ίδρυσή της και στο πλαίσιο της κοινωνικής και περιφερειακής πολιτικής του Κράτους, παρέχει στην Επικράτεια υπηρεσίες που εμπíπτουν στο πεδίο των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) ακόμα και πριν την πρόβλεψη της σχετικής υποχρέωσης με το ν. 2773/1999 (Α' 286), το ν. 3426/2005 (Α' 309) και το ν. 4001/2011 (Α' 179). Η επιλογή αυτή της χώρας διατηρήθηκε και σε συνθήκες απελευθερωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, για παράδειγμα με την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (ΜΔΝ) με τιμολογήσεις ίδιες με αυτές του Διασυνδεδεμένου Συστήματος, παρά το αυξημένο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην περίπτωση αυτή, ή με την εφαρμογή προνομιακών τιμολογίων στις πολύτεχνες οικογένειες.

Με το άρθρο 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79) και σε συνέχεια της απόφασης ΣτΕ 469/2012, προβλέφθηκε νέο σύστημα χρεώσεων ΥΚΩ, με απευθείας επιβολή της χρέωσης στον τελικό καταναλωτή (αντί της έμμεσης μέχρι τότε χρέωσης, μέσω των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας) και καταβολή στους προμηθευτές της αντιστάθμισης από τον Ειδικό Λογαριασμό ΥΚΩ που τηρείται για το σκοπό αυτό.

Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν έχει αποδοθεί πλήρως στη ΔΕΗ ΑΕ το οφειλόμενο αντάλλαγμα για παροχή υπηρεσιών ΥΚΩ κατά τα έτη 2007-2011, ήτοι κατά χρόνο που ίσχυε το προϊσχύον του ν. 4067/2012 σύστημα χρεώσεων ΥΚΩ. Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται άμεση λύση στην εκκρεμότητα, στο πλαίσιο των θεσμικών αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ για εποπτεία της αγοράς, και ενισχύεται η ρευστότητα της ΔΕΗ ΑΕ με την ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών.

Για την έκδοση της απόφασης, η οποία πρέπει να χωρήσει το ταχύτερο δυνατό λόγω του επείγοντος χαρακτήρα του ζητήματος, η ΡΑΕ προβλέπεται να βασιστεί σε στοιχεία που ήδη διαθέτει ιδίως από τον αρμόδιο διαχειριστή του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής

Ωφέλειας (ΥΚΩ) στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο αρμόδιος διαχειριστής του Ειδικού Λογαριασμού ΥΚΩ οφείλει να αποδώσει το αντάλλαγμα αυτό στη ΔΕΗ Α.Ε. χωρίς καθυστέρηση και χωρίς άλλη διαδικασία.

Τέλος, στο πλαίσιο της δυνατότητας κάλυψης του κόστους παροχής ΥΚΩ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό που ήδη προβλέπεται με την παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 και για λόγους νομικής ασφάλειας, προτείνεται ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία η κάλυψη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό του κατά τα ανωτέρω οφειλόμενου προς τη ΔΕΗ ανταλλάγματος των ετών 2007-2011 λειτουργεί προσθετικά στις ήδη προβλεπόμενες πιστώσεις του Ειδικού Λογαριασμού για κάλυψη του κόστους παροχής ΥΚΩ για τα έτη 2019 και 2020.

Επί του άρθρου 17

Με την παράγραφο 1 της προτεινόμενης διάταξης τροποποιείται η περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 4423/2016, η οποία προβλέπει ότι δεν μπορεί να είναι μέλος Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας όποιος είναι έμπορος ξυλείας ο ίδιος ή ο/η σύζυγός αυτού ή συγγενής του πρώτου βαθμού. Με την προτεινόμενη τροποποίηση απαλείφεται το κώλυμα των συγγενών πρώτου βαθμού, δεδομένου ότι έχουν ξεχωριστή επαγγελματική και οικονομική δραστηριότητα και δεν πρέπει να αποκλείονται είτε οι γονείς είτε τα τέκνα, ανάλογα με το ποιος έχει την ιδιότητα του εμπόρου ξυλείας, από την δυνατότητα συμμετοχής τους σε δασικό συνεταιρισμό.

Με την παράγραφο 2, σε συνέχεια της παράτασης της προθεσμίας του άρθρου 47 του ν. 4423/2016, έως τις 31/03/2020, η οποία προβλέφθηκε με την πρόσφατη Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου που δημοσιεύτηκε στις 30.9.2019 (Α 145), δίδεται αντίστοιχη δυνατότητα παράτασης των προβλεπόμενων προθεσμιών που τίθενται από το Π.Δ. 126/1986 σχετικά με την διαδικασία της παραχώρησης εκμετάλλευσης.

Επί του άρθρου 18

Εντός του οικονομικού έτους 2018, δεν κατέστη δυνατή η δέσμευση πίστωσης και η ανάληψη υποχρέωσης από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που απαιτούνταν προκειμένου να εκδοθούν τα χρηματικά εντάλματα για την απόδοση στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) και το Πράσινο Ταμείο, εσόδων που εισπράχθηκαν υπέρ αυτών μέσω του κρατικού προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ.80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες»(Α'145) και των άρθρων 66 και 68 του ν.4270/2014 (Α'143) όπως ισχύει, για να είναι δυνατή η πραγματοποίηση των ως άνω αποδόσεων με την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων σε βάρος των πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους, πρέπει να είχαν διενεργηθεί οι σχετικές αναλήψεις υποχρεώσεων εντός του 2018 καθώς και οι αντίστοιχες ανατροπές τους.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος και την απόδοση των εσόδων στους δικαιούχους φορείς, προτείνεται η έκδοση των χρηματικών ενταλμάτων για την απόδοση των προαναφερόμενων εσόδων να πραγματοποιηθεί σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας οικονομικού έτους 2019, κατά παρέκκλιση των περί αναλήψεων υποχρεώσεων διατάξεων, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας των δημοσίων δαπανών.

ΜΕΡΟΣ Ι΄

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Επί του άρθρου 19

Με το άρθρο 19, επέρχονται οι απαιτούμενες μεταβολές στον ν.4512/2018 για την αναμόρφωση του συστήματος εποπτείας και ελέγχων των οικονομικών δραστηριοτήτων και των προϊόντων.

Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 επεκτείνεται η ιδιότητα του ελεγκτή και σε περιπτώσεις νομικών προσώπων, στα οποία μπορεί να ανατίθεται η παραχώρηση της αρμοδιότητας άσκησης ελέγχων.

Με τις παρ. 2, 4, 5 και 6 θεσμοθετείται το εργαλείο των Οριζόντιων Οδηγών με τους οποίους θα καθορίζονται οι βασικές κατευθύνσεις ως προς τη μεθοδολογία για την ανάπτυξη των εργαλείων εποπτείας, ώστε να επιτυγχάνεται κοινή εφαρμογή τους από όλες τις εποπτεύουσες αρχές. Με την παρ. 3 ενισχύεται η αρχή του ελέγχου μιας δραστηριότητας από μία μόνο αρχή, προβλέποντας τα πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών και άλλων αρχών που αναλαμβάνουν καθήκοντα εποπτείας.

Με την παρ. 7 συμπληρώνεται η Ομάδα Εργασίας ως προς τα μέλη της και διατυπώνεται ρητά η υποχρέωση της ως συντονιστικό όργανο να καλεί εκ μέρους των αρχών του Δημοσίου σε διαβούλευση, τους φορείς του ιδιωτικού τομέα, καθώς και τους κοινωνικούς εταίρους.

Με την παρ. 8 συμπληρώνεται η διάταξη προκειμένου να είναι σαφές ότι η κατάρτιση του ετήσιου ή πολυετούς προγράμματος ελέγχων βασίζεται στην αξιολόγηση του κινδύνου. Με την παρ. 9 ρυθμίζεται το ζήτημα της ηλεκτρονικής καταχώρισης των καταγγελιών ως δυνατότητα εκ μέρους του καταγγέλλοντα, ενώ με την παρ. 10 επεκτείνεται το αντικείμενο της ρύθμισης της κανονιστικής πράξης, ώστε να περιλαμβάνει και τα θέματα της προτυποποιημένης μορφής της ηλεκτρονικής καταχώρισης της καταγγελίας.

Με την παρ. 11 προβλέπεται η σύσταση Μητρώου Ελεγκτών σε κάθε εποπτεύουσα αρχή, στο οποίο συμμετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία παραχωρούνται ελεγκτικές αρμοδιότητες από την εποπτεύουσα αρχή για την υποβοήθηση του έργου τους. Με κανονιστική πράξη θα καθορισθεί ο τρόπος παραχώρησης, η διαπίστευση των προσώπων που

αναλαμβάνουν τις σχετικές αρμοδιότητες, ο τρόπος άσκησης αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με την παρ. 12 επαναπροσδιορίζονται οι προθεσμίες υλοποίησης της αναμόρφωσης του πλαισίου για την εποπτεία των οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και των προϊόντων, καθώς η μεταρρύθμιση ολοκληρώνεται σε διαδοχικές φάσεις δυνάμει των εξεταζόμενων πεδίων εποπτείας.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'

ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΕΡΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΞΗΡΑ

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σκοπός του παρόντος σχεδίου νόμου είναι ο καθορισμός και η καταγραφή των απαιτούμενων διαδικασιών για την αδειοδότηση και τον έλεγχο κατασκευών κεραιών στην ξηρά. Συγκεκριμένα, με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται:

- Ο πλήρης έλεγχος και η καταγραφή των κεραιών.
- Η ηλεκτρονική διαδικασία καταγραφής – αδειοδότησης - αξιολόγησης - ελέγχου.
- Η ανάρτηση και δημοσιοποίηση των στοιχείων αδειοδότησης.
- Η πλήρης και ολοκληρωμένη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου.
- Η δημιουργία σαφούς νομικού πλαισίου για όλους, ελεγκτές και ελεγχόμενους, προς όφελος των πολιτών.
- Η κωδικοποίηση του νομοθετικού πλαισίου.
- Η σταδιακή ελαχιστοποίηση και τελικά εξάλειψη των περιπτώσεων κατασκευών κεραιών, που δεν συμμορφώνονται με ισχύον νομοθετικό πλαίσιο αδειοδότησης με αποτέλεσμα να πλήττεται το περιβάλλον και να παρακωλύεται ο υγιής ανταγωνισμός στην οικονομία..

Ειδικότερα, προβλέπεται η αδειοδότηση και εγκατάσταση κατασκευών κεραιών σε δύο διακριτά μεταξύ τους στάδια, όπου το ένα αποτελεί προϋπόθεση του επόμενου, με σκοπό την

απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης και εγκατάστασης κατασκευών κεραιών.

Κάθε κεραία θα πρέπει να εγκαθίσταται και να λειτουργεί σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις όρους και προϋποθέσεις.

Οι εμπλεκόμενες, κατά τη διαδικασία της αδειοδότησης, αρχές διαφυλάττουν την τήρηση των όρων ασφαλείας από τις ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές μεταξύ των κεραιών, αλλά και την ασφάλεια των κατασκευών των κεραιών τόσο ως προς τα γειτνιάζοντα κτίσματα, όσο και σχετικά με την εν γένει προστασία του περιβάλλοντος και των πολιτών.

κεραίας μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών, που περιγράφεται στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Τέλος, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης διαδικασίας, ο ελεγκτής δόμησης εκδίδει πόρισμα με το οποίο βεβαιώνει ότι η κατασκευή της κεραίας υλοποιήθηκε σύμφωνα με τα στοιχεία της εκδοθείσας έγκρισης δομικών κατασκευών κεραίας.

ΕΕΤΤ υποβάλλεται μέσω του ΣΗΛΥΑ, ενώ και η αίτηση για την έγκριση εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραίας υποβάλλεται μέσω του e-Άδειες. Παράλληλα, η έγκριση δομικών κατασκευών κεραίας και οι τυχόν αναθεωρήσεις αυτής αναρτώνται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Μετά την εγκατάσταση των δομικών κατασκευών κεραίας πραγματοποιείται έλεγχος αυτών από τον ελεγκτή δόμησης, για την διαπίστωση της ορθής υλοποίησης της εκδοθείσας έγκρισης δομικών κατασκευών κεραίας και στη συνέχεια συντάσσεται πόρισμα ελέγχου που υποβάλλεται στο προβλεπόμενο από το παρόν σχέδιο νόμου πληροφοριακό σύστημα.

Τα συστήματα ΣΗΛΥΑ και e-Άδειες διασυνδέονται. Επίσης προβλέπεται η διασύνδεση με το ΣΗΛΥΑ και όλων των λοιπών υπηρεσιών που εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης των κατασκευών κεραιών.

Η προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης, δίνει τη δυνατότητα σε κάθε διοικούμενο να έχει πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες μέσω του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, και έτσι διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή διαφάνεια και ο πλήρης και διαρκής έλεγχος, καθώς επίσης επιτυγχάνεται και η συνολική καταγραφή των σχετικών δεδομένων.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος νόμου, δίνεται η δυνατότητα σε ορισμένες περιπτώσεις τροποποίηση κατασκευών κεραίας να πραγματοποιείται μόνο με την υποβολή σχετικής δήλωσης στο ΣΗΛΥΑ, η οποία δημοσιοποιείται. Δηλαδή δεν απαιτείται τροποποίηση της υπάρχουσας άδειας κατασκευής κεραίας ή έκδοση νέας άδειας κατασκευής κεραίας.

Η διαφύλαξη και η προστασία του περιβάλλοντος συνιστούν πρωταρχική μέριμνα του παρόντος νόμου και γι' αυτό προβλέπεται, σε περιπτώσεις ανάκλησης ή ακύρωσης της άδειας κατασκευής κεραίας, η υποχρέωση απομάκρυνσης δομικών κατασκευών και των συνοδών

έργων των κεραιών εντός οριζόμενης αποκλειστικής προθεσμίας, σε περίπτωση δε μη τήρησης της σχετικής υποχρέωσης προβλέπονται κυρώσεις.

Ο νόμος περιλαμβάνει και ειδικές προβλέψεις για την αδειοδότηση και έγκριση εγκαταστάσεων κατασκευών κεραιών σε ειδικές περιοχές, αλλά και σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, μεριμνώντας και για την εγκατάσταση κεραιών σε περιοχές προστασίας από τη δασική νομοθεσία (ν. 998/1979, Α' 289) και τους ν.1650/1986 (Α' 160) και ν.3937/2011 (Α' 60), καθώς και σε οργανωμένες εκτάσεις υποδοχής κατασκευών κεραιών («Πάρκα Κεραιών»).

Επίσης, στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου προβλέπεται η δυνατότητα καταγραφής και ένταξης των υφιστάμενων δομικών κατασκευών κεραιών στο νέο πλαίσιο, γεγονός που συνεπάγεται την δυνατότητα νομιμοποίησης αυτών, άλλως την απομάκρυνσή τους. Μέσω της καταγραφής των υφιστάμενων κατασκευών κεραιών επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση και η ποσοτικοποίηση αυτών, γεγονός που δύναται να αξιοποιηθεί στον κατάλληλο σχεδιασμό, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, την τήρηση της κείμενης περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, αλλά και την επίτευξη ασφάλειας δικαίου. Με τις ρυθμίσεις αυτές εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον που συναρτάται με την αναγκαιότητα για την άμεση καταγραφή και αντιμετώπιση του φαινομένου των αυθαίρετων κατασκευών κεραιών και τη διαφύλαξη της ασφάλειας δικαίου για πλείστες διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί και δικαιοπραξίες που έχουν ήδη καταρτιστεί στο παρελθόν.

Για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ανωτέρω προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις προβλέπονται έλεγχοι σχετικά με την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, των ειδικότερων όρων Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) και των Προτύπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), της τήρησης της Πολεοδομικής νομοθεσίας, της σύνδεσης με τα δίκτυα κοινής ωφελείας, τη νόμιμη χρήση του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και την πρόληψη της ενδεχόμενης πρόκλησης παρεμβολών σε νόμιμους χρήστες.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στο γεγονός ότι προκειμένου να διασφαλιστεί η πιστή συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος νομικού πλαισίου προβλέπονται αυστηρές κυρώσεις. Οι κυρώσεις αυτές σκοπό έχουν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά, το δε ύψος, εύρος και τα κριτήρια επιβολής τους συναρτώνται με την κατά περίπτωση παράβαση, την ενδεχόμενη σώρευση με άλλες διοικητικές κυρώσεις και στοχεύουν στη θωράκιση του νέου νομικού πλαισίου με την ελαχιστοποίηση των παραβάσεων.

Επί του άρθρου 20

Στο παρόν άρθρο 20 περιέχονται οι ορισμοί του παρόντος νόμου, αποσκοπώντας στην διευκόλυνση ανάγνωσης, κατανόησης και εφαρμογής του.

Επί του άρθρου 21

Στο παρόν άρθρο περιγράφεται η διαδικασία και τα στάδια της αδειοδότησης κατασκευών κεραιών στην ξηρά, η οποία ολοκληρώνεται σε δύο στάδια. Στόχος είναι αφενός η απλοποίηση, ο εξορθολογισμός και η επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών, μέσω της πρόβλεψης σύντομων προθεσμιών για την υλοποίηση των προβλεπόμενων ενεργειών από τα εμπλεκόμενα μέρη και αφετέρου η διασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαφάνειας μέσω της δημοσιοποίησης στοιχείων στο πληροφοριακό σύστημα που είναι προσβάσιμο από όλους τους πολίτες

ο παρόν άρθρο προβλέπεται ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση διοικητικής πράξης έγκρισης κατασκευών κεραιάς αποτελεί η προηγούμενη έκδοση της άδειας κατασκευής κεραιάς από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), και έπειτα η έγκριση δομικών κατασκευών κεραιάς. Στη συνέχεια απαιτείται η σύνταξη θετικού πορίσματος ελέγχου από τον ελεγκτή δόμησης.

Στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου προβλέπεται η υποχρέωση αυτοτελούς σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτροδότησης για κάθε κατασκευής κεραιάς, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Όμοια υποχρέωση προβλέπεται και για υφιστάμενες αδειοδοτημένες κατασκευές κεραιών, οι κάτοχοι των οποίων, εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, οφείλουν να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την χορήγηση αυτοτελούς σύνδεσης ηλεκτροδότησης.

Στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου προβλέπεται η υποχρέωση του κατόχου κατασκευής κεραιάς να διατηρεί αναρτημένη σε εμφανές σημείο πινακίδα ανεξίτηλης γραφής, στην οποία θα αναγράφονται η επωνυμία του, καθώς και το μοναδικό αναγνωριστικό της κατασκευής κεραιάς, που καθιστά εφικτή την αναζήτησή της στο δημοσίως προσβάσιμο πληροφοριακό σύστημα, όπως αυτό καθορίζεται με απόφαση της ΕΕΤΤ. Αντίστοιχη υποχρέωση προβλέπεται και για υφιστάμενες αδειοδοτημένες κατασκευές κεραιών, οι κάτοχοι των οποίων οφείλουν να συμμορφωθούν με την εν λόγω υποχρέωση εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Παράβαση της ως άνω υποχρέωσης από τους κατόχους κατασκευών κεραιών επιφέρει την επιβολή διοικητικού προστίμου. Με την εν λόγω ρύθμιση επιδιώκεται η διαφάνεια, ο πλήρης και διαρκής έλεγχος και η καταγραφή του συνόλου των υφιστάμενων κεραιών.

Στο ίδιο πλαίσιο διασφάλισης της διαφάνειας εγγράφεται και η ρύθμιση της παραγράφου 4, με την οποία θεσπίζεται υποχρέωση της ΕΕΤΤ να δημοσιοποιεί τις θέσεις των κατασκευών κεραιών για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αδειοδότησης με χρήση γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος (GIS), καθώς και το περιεχόμενο του φακέλου της άδειας κατασκευής κεραιάς.

Στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, στο πλαίσιο της εξασφάλισης της δυνατότητας πλήρους και διαρκούς ελέγχου προβλέπεται ότι στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (ΣΗΛΥΑ) τηρείται φάκελος, προσβάσιμος από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, με το σύνολο των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί και των εγκρίσεων που έχουν εκδοθεί, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης κεραιών.

Με την παράγραφο 6 θεσπίζεται η ευθύνη του κατόχου κατασκευών κεραιών για την ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης, σε συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία. Το ίδιο ισχύει και τους υπογράφοντες τις σχετικές μελέτες και αιτήσεις. Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί στην διασφάλιση της ακρίβειας, της αλήθειας και της πληρότητας των υποβαλλομένων στοιχείων, καθώς προβλέπει την ευθύνη του εκάστοτε δηλούντος.

Τέλος, στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου και με σκοπό την διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας του κοινού, προβλέπεται η σύσταση, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εννεαμελούς Ειδικής Επιτροπής, αρμόδιας για την εξέταση της ανάγκης αναπροσαρμογής της ισχύουσας σήμερα νομοθεσίας αναφορικά με τα όρια έκθεσης του κοινού στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία.

Επί του άρθρου 22

Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου προβλέπονται αναλυτικά τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση της άδειας κατασκευής κεραιάς από την ΕΕΤΤ, τα οποία υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο κάτοχο κατασκευής κεραιάς στο ΣΗΛΥΑ.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι η ΕΕΤΤ εισπράττει όλα τα διοικητικά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για την εξέταση των αιτήσεων και μελετών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Επίσης, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τον κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργό για την έκδοση απόφασης, με την οποία καθορίζονται τα ειδικότερα, τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα σχετικά με τη διαδικασία είσπραξης και απόδοσης των εν λόγω διοικητικών τελών. Στην ίδια παράγραφο περιλαμβάνεται και μεταβατική ρύθμιση για το καθεστώς μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται υποχρέωση των αρμοδίων υπηρεσιών να ελέγχουν, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ολοκλήρωση υποβολής των αιτήσεων και μελετών της παραγράφου 1, τα δικαιολογητικά και να ενημερώνουν το ΣΗΛΥΑ για την έκδοση των διοικητικών πράξεων εγκρίσεων ή τη διαπίστωση τυπικών ελλείψεων στις αιτήσεις/ μελέτες, οι οποίες δύνανται να θεραπευτούν ή για την αιτιολογημένη απόρριψη αυτών.

Ειδικά για τις γνωμοδοτήσεις και τις εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία στο πλαίσιο έκδοσης ΑΕΠΟ ή υπαγωγής σε ΠΠΔ, στην παράγραφο 4 προβλέπεται η υποχρέωση των αρμοδίων υπηρεσιών να τηρούν τις προβλεπόμενες ειδικές προθεσμίες.

Στην παράγραφο 5 θεσπίζεται υποχρέωση της ΕΕΤΤ για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης κατασκευής κεραιάς εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση όλων των απαιτούμενων επιμέρους εγκρίσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι η άδεια κατασκευής κεραίας ανακαλείται από την ΕΕΤΤ, σε περίπτωση έκδοσης απόφασης περί ανάκλησης ή ακύρωσης οποιασδήποτε των εγκρίσεων οι οποίες απαιτούνται ως προϋπόθεση για την έκδοση αυτής.

Με την παράγραφο 7 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στην ΕΕΤΤ για την έκδοση απόφασης, με την οποία καθορίζονται η μορφή και το περιεχόμενο της αίτησης που υποβάλλεται στο ΣΗΛΥΑ για την έκδοση άδειας κατασκευής κεραίας ή την τροποποίηση υφιστάμενης κατασκευής κεραίας, καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με το περιεχόμενο και την διαδικασία έκδοσης της σχετικής άδειας.

Με την παράγραφο 8 προβλέπεται ότι η διαδικασία έκδοσης της άδειας κατασκευής κεραίας δεν εξαρτάται ούτε διακόπτεται από τυχόν εκκρεμείς διοικητικές διαδικασίες και κυρώσεις για το σταθμό βάσης.

Επί του άρθρου 23

Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι για την εγκατάσταση των δομικών κατασκευών κεραίας, απαιτείται η έκδοση έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραίας.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι η αίτηση για την έκδοση έγκρισης δομικών κατασκευών κεραίας υποβάλλεται μέσω του e-Άδειες, που προβλέπεται από τον ν. 4495/2017 (Α'167), αφού προηγηθεί η έκδοση άδειας κατασκευής κεραίας από την ΕΕΤΤ και οι εγκρίσεις και γνωμοδοτήσεις άλλων υπηρεσιών που τυχόν απαιτούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία της κατασκευής κεραίας. Επίσης, προβλέπεται ότι η αίτηση υποβάλλεται με ευθύνη εξουσιοδοτημένου (από τον κάτοχο ή κύριο της κατασκευής κεραίας) μηχανικού και ότι η έγκριση εκδίδεται αμέσως μετά την ηλεκτρονική υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών με σκοπό την επιτάχυνση της σχετικής διαδικασίας.

Στην παράγραφο 3 ορίζονται τα στοιχεία που ο υποβάλλων την αίτηση μηχανικός υποχρεούται να βεβαιώσει με την κατάθεση της αίτησης.

Στην παράγραφο 4 ορίζονται αναλυτικά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, που ο μηχανικός εισάγει μέσω του e-Άδειες κατά τη διαδικασία παροχής έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραίας.

Στην παράγραφο 5 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση, με την οποία μπορούν να τροποποιούνται τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 δικαιολογητικά, ώστε να προσαρμόζονται στις τεχνολογικές εξελίξεις και τις προβλέψεις της νομοθεσίας, όπως εκάστοτε ισχύει.

Στην παράγραφο 6 προβλέπεται ότι οι εγκρίσεις δομικών κατασκευών κεραιών εμπίπτουν στο δειγματοληπτικό έλεγχο νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και στοιχείων του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, καθώς και στον υποχρεωτικό έλεγχο των ίδιων διατάξεων σε περίπτωση καταγγελίας για τη νομιμότητα της εκδοθείσας άδειας.

Στην παράγραφο 7 προβλέπεται ότι οι εργασίες για την εγκατάσταση των δομικών κατασκευών κεραιών πρέπει να ολοκληρώνονται εντός δύο (2) ετών, από την ημερομηνία έκδοσης της έγκρισης ή της αναθεώρησης αυτής. Ορίζεται, επίσης, ότι η έγκριση εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραιάς δύναται να αναθεωρείται για τροποποιήσεις των μελετών και λοιπών στοιχείων.

Στην παράγραφο 8 προβλέπεται η υποχρέωση ανάρτησης στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στο e-Άδειες τόσο της έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραιάς, όσο και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτής με σκοπό την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαφάνειας.

Στην παράγραφο 9 ρυθμίζεται το ειδικότερο ζήτημα της εγκατάστασης κατασκευής κεραιάς εντός δασικών εκτάσεων και ορίζεται ότι, εφόσον, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, η έγκριση εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραιάς αποτελεί προαπαιτούμενο της έκδοσης έγκρισης επέμβασης, η έγκριση εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραιάς δύναται να εκδοθεί πριν την έγκριση επέμβασης ή την σχετική άδεια από την αρμόδια δασική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 998/1979.

Στην παράγραφο 10 προβλέπεται ότι για την τοποθέτηση εγκαταστάσεων φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος μέχρι είκοσι (20) KW και των υποστηρικτικών αυτών έργων (οικίσκων κ.λπ.), τα οποία αποσκοπούν στη εξυπηρέτηση της λειτουργίας κατασκευής κεραιάς, δεν απαιτείται η έκδοση έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών ως προς τα φωτοβολταϊκά συστήματα. Περαιτέρω, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση απόφασης, με την οποία καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία των εν λόγω συστημάτων.

Επί του άρθρου 24

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στον έλεγχο της ορθής υλοποίησης της έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραιάς, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της νομιμότητας και η ασφάλεια δικαίου.

Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι, μετά την εγκατάσταση των δομικών κατασκευών κεραιών πραγματοποιείται αυτοψία που διενεργείται από ελεγκτή δόμησης, ο οποίος συντάσσει πόρισμα ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 44 έως 46 του ν. 4495/2017, το οποίο υποβάλλεται στο e-Άδειες. Ρυθμίζεται επίσης το ποσό της αποζημίωσης

του Ελεγκτή Δόμησης και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την αναπροσαρμογή του εν λόγω ποσού με απόφασή του.

Στις παραγράφους 2 έως και 6 ορίζονται οι προπαρασκευαστικές ενέργειες και οι λεπτομέρειες για τη διενέργεια της αυτοψίας από τον Ελεγκτή Δόμησης και οι ενέργειες που λαμβάνουν χώρα μετά την ολοκλήρωση της αυτοψίας ανάλογα με το αν διαπιστωθούν ή όχι παραβάσεις κατά την διενέργεια αυτής. Περαιτέρω, ορίζεται ποιες αποκλίσεις και ποιες αλλαγές δεν συνιστούν αυθαίρετες κατασκευές και δεν καταγράφονται ως πολεοδομικές παραβάσεις. Προβλέπεται επίσης ότι το ΣΗΛΥΑ ενημερώνεται με ευθύνη του επιβλέποντος μηχανικού.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 προβλέπεται ότι σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων κατά την αυτοψία, συντάσσεται πόρισμα ελέγχου εντός δύο (2) εργασίμων ημερών και ενημερώνεται σχετικά το ΣΗΛΥΑ. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κάτοχος της κατασκευής κεραίας έχει τη δυνατότητα συμμόρφωσης προς την χορηγηθείσα. έγκριση εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραίας, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ενημέρωση του e-Άδειες, χωρίς κυρώσεις, κατόπιν υποβολής αιτήματος ελέγχου συμμόρφωσης. Διαφορετικά, η κατασκευή κεραίας απομακρύνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του παρόντος νόμου.

Στην παράγραφο 7 προβλέπεται ότι κατά των πορισμάτων ελέγχου των ελεγκτών δόμησης είναι δυνατή η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 46 του ν. 4495/2017, και ότι στην περίπτωση αυτή αναστέλλονται οι κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένης και της κατεδάφισης.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται η ακολουθούμενη διαδικασία στις περιπτώσεις καταγγελίας, όσον αφορά στη νομιμότητα εγκατασταθεισών δομικών κατασκευών κεραίας, η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση διαπίστωσης ότι οι δομικές κατασκευές κεραίας κατασκευάστηκαν κατά παράβαση της χορηγηθείσας έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραίας, καθώς και οι επιβαλλόμενες κυρώσεις.

Επί του άρθρου 25

Στο παρόν άρθρο προβλέπονται οι περιπτώσεις, στις οποίες επιβάλλεται η απομάκρυνση κατασκευών κεραιών, καθώς και οι σχετικές προθεσμίες. Η ρύθμιση αυτή αδιαμφισβήτητα διασφαλίζει τη διατήρηση των κατασκευών κεραιών, μόνον εφόσον είναι συμβατές με τις προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας, με σκοπό την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, την επίτευξη ασφάλειας δικαίου και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση ανάκλησης ή ακύρωσης με δικαστική απόφαση της άδειας κατασκευής κεραίας της ΕΕΤΤ ή/και της έγκρισης δομικών κατασκευών κεραίας, ενημερώνεται άμεσα το ΣΗΛΥΑ από την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή, ο δε κάτοχος της κατασκευής κεραίας υποχρεούται να προβεί

σε απομάκρυνση αυτής εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ενημέρωση του ΣΗΛΥΑ. Παράλληλα ενημερώνεται και το e-Άδειες για την επιβολή των κυρώσεων από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την ισχύουσα περί αυθαιρέτων πολεοδομική νομοθεσία. Σε περίπτωση που ο κάτοχος της κατασκευής κεραίας δεν προβεί, κατά τα ανωτέρω, στην απομάκρυνσή της εντός της ως άνω τρίμηνης προθεσμίας, η απομάκρυνση της κατασκευής πραγματοποιείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, αντίστοιχη υποχρέωση για την απομάκρυνση της κατασκευής κεραίας εντός τρίμηνης προθεσμίας προβλέπεται και για την περίπτωση που ο ίδιος ο κάτοχος της κατασκευής κεραίας υποβάλει αίτημα για ανάκληση της άδειας κατασκευής αυτής.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους χιλίων (1.000,00) ευρώ ημερησίως στους κατόχους των εν λόγω κατασκευών κεραιών, σε περίπτωση που παρέλθουν άπρακτες οι ανωτέρω προθεσμίες για την απομάκρυνση κατασκευών κεραιών. Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι για την απομάκρυνση κατασκευής κεραίας απαιτείται η έκδοση έγκρισης εκτέλεσης εργασιών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 29, παρ. 4 του ν. 4495/2017 και ορίζεται η διαδικασία για την έκδοση της εν λόγω έγκρισης και την πιστοποίηση της απομάκρυνσης της κατασκευής κεραίας, καθώς και τα προβλεπόμενα μέσα δημοσιότητας αυτών.

Επί του άρθρου 26

Στο παρόν άρθρο προβλέπεται ότι στην περίπτωση συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης ευκολιών εφαρμόζεται το άρθρο 29 του ν. 4070/2012 (Α' 82), οι διατάξεις του ν. 4463/2017 (Α' 42), και οι σχετικές αποφάσεις της ΕΕΤΤ που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότηση των προαναφερθέντων νόμων.

Επί του άρθρου 27

Στο παρόν άρθρο περιλαμβάνονται ειδικότερες ρυθμίσεις σε σχέση με την εγκατάσταση κατασκευών κεραιών από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό. Οι παρεκκλίσεις από το ισχύον νομοθετικό καθεστώς δικαιολογούνται από το ότι οι εν λόγω πάροχοι αποσκοπούν στη βέλτιστη εξυπηρέτηση του κοινού, στόχος που πρέπει όμως να επιτυγχάνεται διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των ίδιων των πολιτών, του περιβάλλοντος και της δημόσιας ασφάλειας.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι, για την εγκατάσταση σταθμών και κατασκευών κεραιών των εταιρειών που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό, επιτρέπεται, υπό την προϋπόθεση ότι έχει προηγηθεί η έκδοση έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραίας κατά το άρθρο 24 του παρόντος νόμου, η κατασκευή οικίσκου, ή/και η τοποθέτηση

ερμαρίων για την στέγαση μηχανημάτων, πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής και μέσα στο ιδεατό στερεό της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 1577/1985 (Α' 210), καθώς και κατασκευών στήριξης του συστήματος των κεραιών εκπομπής και λήψης ραδιοσημάτων (όπως ενδεικτικά αυτοστήρικτων ιστών, δικτυωμάτων, πυλώνων ή αντίστοιχων κατασκευών, οι οποίες φέρουν τα συστήματα των κεραιών) πάνω από το μέγιστο ύψος και το ιδεατό στερεό της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 1577/1985 και προβλέπονται επιμέρους λεπτομέρειες ανάλογα με το αν πρόκειται για περιοχές εκτός σχεδίου, εντός σχεδίου ή δασικού χαρακτήρα εκτάσεις.

Στην παράγραφο 2 προβλέπονται οι κατά περίπτωση ανώτερες επιτρεπόμενες επιφάνειες του οικίσκου ή / και των ερμαρίων, που προαναφέρθηκαν στην παρ. 1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων αυτών, επιτρέπεται, με απόφαση της ΕΕΤΤ, η κατασκευή εγκαταστάσεων απαραίτητων για την εγκατάσταση και λειτουργία των κατασκευών κεραιών σε αγροτεμάχια με εμβαδόν μικρότερο των πεντακοσίων (500,00) τ.μ., και σε απόσταση μικρότερη των πέντε (5,00) μέτρων από τα όρια αυτών, εφόσον η μορφολογία του εδάφους ή/και η εγκατάσταση άλλων παρόχων σε όμορες και γειτονικές εκτάσεις δεν επιτρέπουν την εκπλήρωση των ως άνω γενικών όρων.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι για την έγκριση εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραιάς των παραπάνω κατασκευών σε εντός ή εκτός σχεδίου περιοχές ειδικής προστασίας και, κατά παρέκκλιση των διατάξεων και περιορισμών που ισχύουν στις περιοχές αυτές, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των, κατά περίπτωση, αρμόδιων υπηρεσιών ή και του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΣΑ).

Επί του άρθρου 28

Στο παρόν άρθρο ρυθμίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες κατά παρέκκλιση των προβλέψεων των προηγούμενων άρθρων δεν απαιτείται η τροποποίηση της υπάρχουσας άδειας κατασκευής κεραιάς ή η έκδοση νέας άδειας κατασκευής κεραιάς, αλλά υποβάλλεται σχετική δήλωση στο ΣΗΛΥΑ, καθώς οι εν λόγω τροποποιήσεις δεν θεωρούνται ως μείζονες επεμβάσεις στο πλαίσιο του παρόντος νόμου.

Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 απαριθμούνται οι εν λόγω περιπτώσεις μεταβολών για τις οποίες υποβάλλεται μόνο δήλωση στο ΣΗΛΥΑ και προβλέπονται και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη σχετική δήλωση, καθώς και ο χρόνος και οι προϋποθέσεις της έναρξης ισχύος της εν λόγω δήλωσης, ανά περίπτωση.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι σε περίπτωση επεκτάσεων καθ' ύψος νομίμως υφιστάμενων ιστών, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) του αδειοδοτημένου ύψους αυτών και που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο αναβάθμισης νέων τεχνολογιών, δεν απαιτείται η έκδοση νέων εγκρίσεων και γνωμοδοτήσεων, πλην νέας έγκρισης από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) και νέας γνωμάτευσης από την Ελληνική Επιτροπή

Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ), ενώ πρέπει να γίνεται και σχετική ενημέρωση του e- Άδειες, εφόσον απαιτείται.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι αναφορικά με τις περιπτώσεις της παραγράφου 1, δεν απαιτείται έγκριση εγκατάστασης δομικών κατασκευών, εφόσον δεν επέρχεται οποιαδήποτε τροποποίηση στις δομικές κατασκευές της υφιστάμενης κατασκευής κεραίας.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι σε περίπτωση που απαιτείται αναθεώρηση της έγκρισης εγκατάστασης δομικών κατασκευών κεραίας, αυτή εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του παρόντος νόμου, μετά την πάροδο ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος της ως άνω Δήλωσης.

Τέλος, στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι σχετικές δηλώσεις, μαζί με το σύνολο των σχετικών δικαιολογητικών, πρέπει να εμπεριέχονται στο φάκελο της κατασκευής κεραίας που τηρείται στο ΣΗΛΥΑ.

Επί του άρθρου 29.

Στο παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου προβλέπονται οι κατηγορίες κατασκευών κεραιών, οι οποίες, για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή/και εθνικής άμυνας, ανέκαθεν εξαιρούνται από την υποχρέωση της διαδικασίας αδειοδότησης του άρθρου 21 του παρόντος νόμου, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί κάθε μία από τις σχετικές κατηγορίες, ώστε να εξαιρείται από την διαδικασία αδειοδότησης. Πρόκειται για κατασκευές κεραιών, οι οποίες εξυπηρετούν σκοπούς δημοσίου συμφέροντος ή/και εθνικής άμυνας, όπως αυτές των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ), του Λιμενικού Σώματος, του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), των Υπουργείων, του Εθνικού Συστήματος Διαχείρισης και Εποπτείας Φάσματος Ραδιοσυχνοτήτων (ΕΣΔΕΦΡ), της ΕΕΤΤ, καθώς και για κατασκευές κεραιών που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, προκειμένου να καθίσταται δυνατή ή εξαίρεσή τους, χωρίς να τίθενται ζητήματα ασφάλειας και διακινδύνευσης της υγείας των πολιτών.

Στις παραγράφους 2 έως και 6 και στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και στον κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργό για την έκδοση αποφάσεων, με τις οποίες ρυθμίζονται ειδικότερα, λεπτομερειακά και τεχνικά ζητήματα.

Στην παράγραφο 7 ορίζεται ότι οι κάτοχοι όλων των κατασκευών κεραιών του παρόντος άρθρου πρέπει να οφείλουν να συμμορφώνονται όσον αφορά το ύψος τους, με τις διατάξεις σχετικά με την ασφάλεια της αεροπλοΐας.

Επί του άρθρου 30

Ειδικότερα, στις παραγράφους 1, 2 και 3 αυτού ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην εγκατάσταση κεραιών, δομικών κατασκευών κεραιών και συνοδών έργων σε προστατευόμενες περιοχές των ν. 1650/1986 (Α' 160) και ν. 3937/2011 (Α' 60), σε περιοχές που εμπίπτουν στην δασική νομοθεσία, καθώς και σε περιοχές αρχαιολογικού και ευρύτερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος (αρχαιολογικούς τόπους, ιστορικούς τόπους, διατηρητέους ή παραδοσιακούς οικισμούς).

Η παρούσα διάταξη στοχεύει στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την εκάστοτε ειδικότερη νομοθεσία για τις εν λόγω περιοχές, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ως εκ τούτου χρήζουν ειδικής προστασίας (π.χ. περιοχές του δικτύου Natura 2000), σε περίπτωση εγκατάστασης κεραιών εντός αυτών. Κατά συνέπεια, στις ανωτέρω παραγράφους του παρόντος άρθρου προβλέπεται ότι για την εγκατάσταση κεραιών, δομικών κατασκευών κεραιών και συνοδών έργων στις εν λόγω περιοχές εφαρμόζεται η ειδικότερη ισχύουσα κατά περίπτωση νομοθεσία.

Περαιτέρω, με την παράγραφο 4 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και στον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων, με τις οποίες μπορούν να καταρτίζονται και να κυρώνονται τεχνικές οδηγίες και τεχνικοί κανονισμοί που αφορούν στην εγκατάσταση κατασκευών κεραιών σε περιοχές ή / και υποδομές ειδικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, στο ίδιο άρθρο περιλαμβάνεται μεταβατική διάταξη, σύμφωνα με την οποία μέχρι την δημοσίευση των ανωτέρω οδηγιών και κανονισμών επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία κατασκευών κεραιών στις ανωτέρω περιοχές/υποδομές, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος ως και της λοιπής ισχύουσας νομοθεσίας.

Επί του άρθρου 31

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται ζητήματα σε σχέση με τη λειτουργία πάρκων κεραιών εντός οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, κατά τα άρθρα 41 και 43 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι τη διαχείριση των πάρκων κεραιών αναλαμβάνει δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, ο οποίος ρυθμίζει την οργάνωση και συντήρηση, καθώς και τη γενική εποπτεία του πάρκου κεραιών και ο οποίος πρέπει να διαθέτει κατάλληλη εμπειρία που έχει αποκτηθεί είτε στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, είτε/και στον τομέα διαχείρισης οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων. Προβλέπεται, επίσης, η κατάρτιση από τον φορέα διαχείρισης Κανονισμού λειτουργίας, με τον οποίο ρυθμίζονται ειδικότερα, λεπτομερειακά και τεχνικά ζητήματα σχετιζόμενα με την διοίκηση, διαχείριση και λειτουργία του πάρκου κεραιών.

Στην παράγραφο 2 κατηγοριοποιούνται οι περιοχές (τέσσερις κατηγορίες, ήτοι Α, Β, Γ και Δ, ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά καθεμίας από τις παραπάνω περιοχές), εντός των οποίων δύνανται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν πάρκα κεραιών.

Στις παραγράφους 3, 4 και 5 ρυθμίζονται οι διαδικαστικές προϋποθέσεις για τον καθορισμό οργανωμένου χώρου υποδοχής κεραιών ανάλογα με την κατηγορία της περιοχής (Α, Β, Γ, Δ).

Με την παράγραφο 6 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της ΕΕΤΤ, για την έκδοση απόφασης αναφορικά με τον πρότυπο κανονισμό λειτουργίας των πάρκων κεραιών, με τον οποίο ρυθμίζονται οι σχέσεις μεταξύ του φορέα οργάνωσης και των κατόχων εγκατεστημένων κατασκευών κεραιών, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κοινή χρήση ιστών και κατασκευών κεραιών από πολλούς κατόχους, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, λεπτομερειακό ή/και τεχνικό θέμα σχετικό με την αποτελεσματική λειτουργία των πάρκων κεραιών. Επίσης προβλέπεται ότι με την ίδια απόφαση δύνανται επιπλέον να καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες για την ανάδειξη των κατασκευαστών και διαχειριστών των πάρκων κεραιών καθώς και οι οικονομικές και κανονιστικές υποχρεώσεις των κατόχων εγκατεστημένων στο πάρκα κατασκευών κεραιών έναντι των διαχειριστών των πάρκων κεραιών.

Επί του άρθρου 32

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται ότι πάρκο κεραιών, εφόσον έχει ελάχιστη έκταση δύο χιλιάδων (2.000,00) τ.μ., και εγκαθίσταται σε έκταση κατηγορίας Α, Β ή Γ κατά την κατηγοριοποίηση του άρθρου 35 του παρόντος νόμου, δύνανται να χωροθετείται και εντός οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των άρθρων 41 και 43 του ν. 3982/2011 (Α' 143). Στην περίπτωση αυτή, φορέας οργάνωσης και διαχείρισης τέτοιου πάρκου κεραιών μπορεί να είναι είτε ο αντίστοιχος φορέας του υποδοχέα δραστηριοτήτων, είτε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο σε αυτό.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την περιβαλλοντική αδειοδότηση των πάρκων κεραιών του παρόντος άρθρου.

Στην παράγραφο 3 περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που κρίνονται απολύτως απαραίτητες λόγω της τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου με τον παρόντα νόμο, προκειμένου να αποφευχθούν τα προβλήματα εφαρμογής του. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κατασκευές κεραιών, που πληρούν τους όρους αυτού αναφορικά με την αδειοδότησή τους, και οι οποίες δεν θίγονται.

Επί του άρθρου 33

Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ρυθμίζεται το ζήτημα των ελέγχων των κατασκευών κεραιών, των δομικών κατασκευών κεραιών και των συνοδών έργων και ορίζονται οι αρμόδιες κατά περίπτωση (ήτοι ανά ελεγχόμενο τομέα) υπηρεσίες, οι οποίες υποχρεούνται να δημοσιοποιούν ετησίως συγκεντρωτικά αποτελέσματα αναφορικά με τους ελέγχους που διενεργούν, σύμφωνα με την ρύθμιση της παραγράφου 2. Οι προβλεπόμενοι στην παρούσα διάταξη έλεγχοι καταλαμβάνουν ευρύ φάσμα, με σκοπό την αποτροπή παραβάσεων, την ασφάλεια των πολιτών και γενικότερα την τήρηση της αρχής της νομιμότητας.

Με την παράγραφο 3 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και στον κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργό, κατόπιν εισήγησης της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη θέση σε λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για την διαχείριση των καταγγελιών που αφορούν σε παραβάσεις της νομοθεσίας για την εγκατάσταση και λειτουργία κατασκευών κεραιών και την ρύθμιση κάθε σχετικής λεπτομέρειας αναφορικά με τη λειτουργία του, τους φορείς που συμμετέχουν και τις κατά περίπτωση εφαρμοζόμενες διαδικασίες.

Στην παράγραφο 4 περιλαμβάνεται μεταβατική διάταξη για την εφαρμοστέα νομοθεσία μέχρι την έκδοση της κατά την παράγραφο 3 απόφασης.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 δεν επιτρέπεται παρεμβολή στις επικοινωνίες των Ενόπλων Δυνάμεων, της ΥΠΑ, καθώς και κάθε άλλου νόμιμα λειτουργούντος δικτύου, όπως ενδεικτικά των εν γένει δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σταθερής ασύρματης πρόσβασης ή ψηφιακής ευρυεκπομπής, συμπεριλαμβανομένης της ΕΡΤ. Η βεβαίωση της παρεμβολής κατά παράβαση της παρούσας διάταξης επιφέρει αφενός τη διαταγή από την αρμόδια υπηρεσία της άμεσης διακοπής της λειτουργίας του σταθμού που προκάλεσε την παρεμβολή και η σχετική απόφαση διακοπής κοινοποιείται και στον αρμόδιο εισαγγελέα για την κίνηση ποινικής δίωξης.

Επί του άρθρου 34

Το παρόν άρθρο περιλαμβάνει διατάξεις για την καταγραφή και την ένταξη υφιστάμενων δομικών κατασκευών κεραιών στο νέο πλαίσιο που θεσπίζει ο παρών νόμος. Συγκεκριμένα, προβλέπει τις ενέργειες που πρέπει να κάνει ο κάτοχος της κατασκευής κεραιάς, ανά περίπτωση, για να συμμορφωθεί με τις επιταγές του νέου νόμου, προκειμένου να διασφαλίζεται η νόμιμη εγκατάσταση και λειτουργία του συνόλου των υφιστάμενων κατασκευών κεραιών, καθώς και η ελαχιστοποίηση και τελικά εξάλειψη των περιπτώσεων αυθαίρετων δομικών κατασκευών κεραιών, η εγκατάσταση των οποίων δεν είναι σύμφωνη με την ισχύουσα νομοθεσία, και άρα επιφέρουν δυσμενείς συνέπειες για και τον υγιή ανταγωνισμό στους οικείους τομείς της οικονομίας.

Σύμφωνα με την ρύθμιση της παραγράφου 4, οι κατασκευές κεραιών που δεν αδειοδοτούνται από την ΕΕΤΤ εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, απομακρύνονται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25 αυτού, εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της ως άνω προθεσμίας.

Η παράγραφος 5 προβλέπει προθεσμία συμμόρφωσης των κατόχων κατασκευών κεραιών με το πλαίσιο που θεσπίζει ο παρών νόμος, ενώ η παράγραφος 6 ρυθμίζει ειδικά ζητήματα κυρώσεων, για τις κατασκευές κεραιών που εμπίπτουν στις περιπτ. α' και β' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 6 προβλέπεται η αναστολή της διαδικασίας επιβολής κυρώσεων ή η κατεδάφισή τους προσωρινά και μόνο μέχρι την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από τον παρόντα νόμο διαδικασιών ειδικά για τις κατασκευές κεραιών που εμπίπτουν στις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Η παρούσα διάταξη κρίνεται απαραίτητη για την ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς, χωρίς να επηρεάζει επ' ουδενί την επιβολή κυρώσεων, την οποία μόνο προσωρινά αναστέλλει.

Στη διάταξη της παραγράφου 7 περιλαμβάνεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία η ΕΡΤ υποχρεούται να υποβάλει στο ΣΗΛΥΑ μέσα σε προθεσμία πέντε (5) μηνών ενδεικτικό γεωγραφικό εντοπισμό των ακινήτων επί αεροφωτογραφιών, στις οποίες αποτυπώνονται με καταγραφή των διαστάσεών τους οι υφιστάμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δομικές κατασκευές κεραιών της ΕΡΤ που θεωρούνται νόμιμες σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 19 του ν. 1730/1987 (Α' 145).

Επί του άρθρου 35

Στο παρόν άρθρο ρυθμίζονται ζητήματα σχετιζόμενα την τήρηση των ορίων ασφαλείας, στις περιπτώσεις εγκατάστασης κατασκευών κεραιών και τους διενεργούμενους προς τούτο ελέγχους, ώστε, να διαφυλάσσεται η υγεία των πολιτών από τις βλαπτικές συνέπειες της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας που υπερβαίνει τα επιτρεπόμενα όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού σε αυτή.

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται, για λόγους ασφαλείας, ρητή απαγόρευση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας, εάν δεν έχει υποβληθεί και εγκριθεί από την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ) μελέτη ραδιοεκπομπών, από την οποία να αποδεικνύεται ότι δεν υπάρχουν χώροι γύρω από την κεραία ελεύθερα προσπελάσιμοι από το γενικό πληθυσμό, στους οποίους τα όρια ασφαλούς έκθεσης υπερβαίνουν το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των τιμών που καθορίζονται στο εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Αντίστοιχα ορίζεται ότι σε περίπτωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας σε απόσταση μέχρι τριακοσίων (300) μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων, τα όρια έκθεσης του κοινού απαγορεύεται να υπερβαίνουν το εξήντα τοις εκατό (60%) των τιμών που καθορίζονται από το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

Επίσης ορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν απαιτείται η σύνταξη και η υποβολή μελέτης ραδιοεκπομπών.

Περαιτέρω, στην παράγραφο 1 προβλέπεται υποχρέωση της ΕΕΑΕ να ελέγχει την τήρηση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από κάθε κεραία, είτε αυτεπαγγέλτως και κατά τρόπο δειγματοληπτικό, είτε κατόπιν αίτησης εκ μέρους της ΕΕΤΤ ή οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου, που έχει έννομο συμφέρον και ορίζονται οι σχετικές λεπτομέρειες.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του εκάστοτε συναρμόδιου υπουργού για όλα τα θέματα της ΕΕΑΕ για τον καθορισμό των μέτρων που λαμβάνονται για την προφύλαξη των πολιτών από την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία στις εγκαταστάσεις κατασκευών κεραιών. Η εξέταση της ανάγκης αναπροσαρμογής των ορίων έκθεσης του κοινού στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, που έχουν καθοριστεί με την υπ' αριθμ. 53571/3839/01.09.2000 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και των Υφυπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Μεταφορών και Επικοινωνιών με θέμα «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά» (Β' 1105), διενεργείται από εννεαμελή επιτροπή που συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του εν λόγω Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργείων, οι οποίοι ορίζονται με την ίδια απόφαση. Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, η εν λόγω επιτροπή δύναται να συνεργάζεται και να μπορεί να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της, κατά περίπτωση, εκπροσώπους της ακαδημαϊκής κοινότητας, επιστήμονες από τις ανεξάρτητες ρυθμιστικές αρχές ειδικών επιστημόνων, εκπροσώπους φορέων της αγοράς, εκπροσώπους ομάδων πολιτών χρηστών και συλλογικοτήτων, καθώς και εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αρμόδιων διεθνών οργανισμών, προς το σκοπό της βέλτιστης προστασίας της δημόσιας υγείας και της προσαρμογής της κείμενης νομοθεσίας στις εξελίξεις της επιστήμης.

Στην παράγραφο 3 θεσπίζονται συγκεκριμένα ανώτατα όρια έκθεσης του κοινού σε περίπτωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας σε απόσταση μέχρι τριακοσίων (300) μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων, για λόγους προστασίας των ειδικών κατηγοριών του πληθυσμού που χρήζουν αυξημένης προστασίας, ήτοι των νεογνών, των παιδιών, των ηλικιωμένων και των νοσούντων.

Στην παράγραφο 4 ορίζονται οι κατηγορίες σταθμών χαμηλής ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας για τις οποίες δεν απαιτείται η σύνταξη και υποβολή μελέτης ραδιοεκπομπών. Παράλληλα, προβλέπεται ότι η ΕΕΑΕ υποχρεούται να ελέγχει την τήρηση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία είτε αυτεπαγγέλτως και κατά τρόπο δειγματοληπτικό είτε μετά από αίτηση της ΕΕΤΤ ή οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου έχοντος έννομο συμφέρον. Στη δεύτερη περίπτωση, η ΕΕΑΕ υποχρεούται να γνωστοποιεί αμέσως τα αποτελέσματα του ελέγχου τόσο στον αιτούντα όσο και στον κάτοχο της κατασκευής κεραίας.

Με την ίδια παράγραφο παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού για τον καθορισμό του τρόπου διενέργειας των μετρήσεων και κάθε άλλου ειδικότερου τεχνικού ή λεπτομερειακού θέματος.

Στην παράγραφο 5 θεσπίζεται ότι οι κάτοχοι κατασκευών κεραιών που έχουν υποχρέωση αδειοδότησης πρέπει να προκαταβάλλουν στην ΕΕΑΕ ετήσιο τέλος ελέγχου ως προς την τήρηση των ορίων έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία για κάθε κατασκευή κεραιάς ύψους διακοσίων είκοσι (220,00) ευρώ. Περαιτέρω, εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομικών και ο κατά περίπτωση συναρμόδιος Υπουργός, να καθορίζουν με απόφασή τους όλα τα σχετικά με την επιβολή και είσπραξη του τέλους ειδικότερα, τεχνικά ή/και λεπτομερειακά θέματα, καθώς και να αναπροσαρμόζουν το ύψος του ανωτέρω τέλους.

Στην παράγραφο 6 ρυθμίζεται η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση που η ΕΕΑΕ διαπιστώσει οποτεδήποτε ότι τα δηλωθέντα στην υποβληθείσα μελέτη ραδιοεκπομπών που προβλέπεται στη προαναφερθείσα υπ' αριθμ. 53571/3839/01.09.2000 απόφαση ή/και τα συνημμένα σε αυτή σχέδια παρουσιάζουν διαφορές σε σχέση με την πραγματικότητα, οι οποίες επηρεάζουν ουσιωδώς τους υπολογισμούς της μελέτης ή τα μέτρα προφύλαξης του κοινού, χωρίς, ωστόσο, να υπερβαίνουν τα όρια ασφαλούς έκθεσης αυτού, όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Στην παράγραφο 7 προβλέπεται η εφαρμογή των κυρώσεων που ορίζονται από το ισχύον κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου πλαίσιο (Β' 1105), σε περίπτωση διαπίστωσης υπέρβασης των επιτρεπόμενων ορίων εκπεμπόμενης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.

Στην παράγραφο 8 θεσπίζεται ρητή απαγόρευση εγκατάστασης κατασκευής κεραιάς κινητής τηλεφωνίας σε κτιριακές εγκαταστάσεις βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων και υποχρέωση απομάκρυνσης τυχόν ήδη υφιστάμενων κεραιών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Κατ'εξαιρέση των ανωτέρω, σε κτιριακές εγκαταστάσεις νοσοκομείων μπορεί, ύστερα από προηγούμενη απόφαση της διοίκησης αυτών, να εγκατασταθεί κατασκευή κεραιάς, που εξαιρείται από την υποχρέωση αδειοδότησης, για την εξυπηρέτηση των αναγκών του ιατρικού προσωπικού και του κοινού που επισκέπτεται τους χώρους του νοσοκομείου.

Επί του άρθρου 36

Με το παρόν άρθρο συστήνεται το Εθνικό Παρατηρητήριο Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων (ΕΠΗΠ), που έχει ως σκοπό τον διαρκή έλεγχο της τήρησης των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, όπως αυτά καθορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, μέσω ενός διασυνδεδεμένου συστήματος σταθμών επεξεργασίας και σταθερών, κινητών και φορητών σταθμών μέτρησης των τιμών της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, με στόχο τη διαρκή ενημέρωση του κοινού. Η λειτουργία του ΕΠΗΠ αποσκοπεί στη βέλτιστη διασφάλιση της δημόσιας υγείας με τα πλέον εξειδικευμένα μέσα και ευρήματα της επιστήμης.

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται τα ζητήματα αρμοδιότητας του ΕΠΗΠ, το οποίο συστήνεται στην ΕΑΕΕ, η οποία είναι αρμόδια για τη διαρκή μέτρηση και καταγραφή σε επιλεγμένες θέσεις, των επιπέδων ακτινοβολίας των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, που οφείλονται στο σύνολο των κεραιών κάθε είδους. Επιπλέον, ή παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στον κατά περίπτωση συναρμόδιο υπουργό να καθορίσουν με απόφασή τους, ύστερα από εισήγηση της ΕΕΑΕ, τα ειδικότερα θέματα οργάνωσης, εγκατάστασης, χρηματοδότησης, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και λειτουργίας του ΕΠΗΠ και να εκδώσουν τον Κανονισμό του ΕΠΗΠ.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι η υποστήριξη του ΕΠΗΠ θα πραγματοποιείται από την ΕΕΑΕ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και απαριθμούνται οι σχετικές προς τούτο αρμοδιότητες της ΕΕΑΕΕΕΑΕ, με στόχο πάντα την βελτιστοποίηση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠΗΠ.

Επί του άρθρου 37

Με το παρόν άρθρο ορίζονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται κατά περίπτωση, ανάλογα με την κατηγορία και το είδος των παραβάσεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

Επί του άρθρου 38

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου ανά περίπτωση παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις τόσο στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όσο και στην ΕΕΤΤ για την έκδοση αποφάσεων, που απαιτούνται για τη ρύθμιση των ειδικότερων, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων που αφορούν στην αδειοδότηση των κατασκευών κεραιών στο πλαίσιο του παρόντος νόμου.

Περαιτέρω, στο παρόν άρθρο ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία της πληροφοριακής υποδομής που προβλέπεται στο νέο νομικό πλαίσιο και την διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων αυτού, ήτοι του Συστήματος Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (ΣΗΛΥΑ) και του Ηλεκτρονικού Συστήματος Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών (e- Άδειες). Τα δυο αυτά συστήματα διασυνδέονται σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή και εθνικά πρότυπα διαλειτουργικότητας. Η διασύνδεση αυτή είναι αμφίδρομη και παρέχει κατ'ελάχιστον τις υπηρεσίες που αναλυτικά προβλέπονται στην παράγραφο 4 του παρόντος.

Στην παράγραφο 5 προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις μέχρι την ολοκλήρωση της διασύνδεσης του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ) του άρθρου 18 του ν.

4014/2011 (Α' 167) με την πληροφοριακή υποδομή του παρόντος νόμου, ήτοι το ΣΗΛΥΑ και το e-Άδειες.

Επί του άρθρου 39

Στο παρόν άρθρο περιέχονται οι μεταβατικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις αυτές κρίνονται απαραίτητες για την ομαλή μετάβαση από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο στο νέο ολοκληρωμένο πλαίσιο του παρόντος νόμου και αποσκοπούν στην σταδιακή προσαρμογή και μετάβαση τόσο των αρμοδίων υπηρεσιών και των πολιτών, όσο και των ενδιαφερομένων στο νέο πλαίσιο, με παράλληλη αποτροπή παρερμηνειών στο κατά περίπτωση ρυθμιζόμενο ζήτημα και προβλημάτων εφαρμογής. στις διατάξεις του παρόντος νόμου και αποσκοπούν στην αποφυγή παρερμηνειών και αμφιβολιών ως προς το θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζεται ανά περίπτωση στα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα νόμο ζητήματα. Επιπρόσθετα, οι εν λόγω μεταβατικές διατάξεις κρίνονται απολύτως απαραίτητες, καθώς ορισμένες εξ αυτών προβλέπουν ρητώς την εξακολούθηση ισχύος εφαρμογή του ισχύοντος σήμερα δευτερογενούς κανονιστικού πλαισίου μέχρι την έκδοση των του προβλεπόμενων στον παρόντα νόμο αποφάσεων.(πρωτογενούς κανονιστικού πλαισίου). Τέλος, με την παράγραφο 17 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 61 του ν. 4313/2014. Η δημοσίευση των φωτογραφιών της εγκατάστασης και του οικίσκου με το περιεχόμενο αυτού των κεραιοσυστημάτων και της υπεύθυνης δήλωσης των Δηλούντων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 61 του ν. 4313/2014 (ΦΕΚ Α' 261) στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων Κατασκευών Κεραίων (ΣΗΛΥΑ), δηλαδή τη διαδικτυακή πλατφόρμα της ΕΕΤΤ δημόσια προσβάσιμη από το κοινό πλέον εν όψει και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων) κρίνεται ότι εγείρει ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Περαιτέρω η εν λόγω δημοσίευση εγείρει ζητήματα που συνδέονται με την προστασία εννόμων αγαθών και ιδιοκτησίας των Δηλούντων. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμη η εξαίρεση των στοιχείων (δ) και (ε), τα οποία τίθενται στη διάθεση της Ε.Ε.Τ.Τ. από την δημοσίευση στον δικτυακό τόπο της.

Επί του άρθρου 40

Στο εν λόγω άρθρο περιλαμβάνονται οι καταργούμενες με τον παρόντα νόμο νομοθετικές διατάξεις και ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου κατ'εξουσιοδότηση έναντι οποιασδήποτε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης αντίθετης με αυτές.

Επί του άρθρου 41

Στο εν λόγω άρθρο προβλέπεται η σύσταση ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής με σκοπό τη σύνταξη κώδικα που θα περιλαμβάνει τις ισχύουσες διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων, που σχετίζονται με την διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου κατασκευών κεραιών.

Η επιτροπή αυτή συστήνεται με απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης.

Επί του άρθρου 42

Στο εν λόγω άρθρο προβλέπονται διατάξεις που επιλύουν ζητήματα που σχετίζονται με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και βελτιώνουν τις υφιστάμενες διαδικασίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Η ανάπτυξη σύγχρονων δικτυακών υποδομών στη χώρα είναι θέμα ύψιστης προτεραιότητας καθώς η χώρα υστερεί σε όλους τους σχετικούς ευρωπαϊκούς δείκτες, ενώ παράλληλα οι υποδομές αυτές αποτελούν προαπαιτούμενο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Το Εθνικό Ευρυζωνικό Σχέδιο αποτυπώνει το στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας και το μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχέδιο ανάπτυξης στον κρίσιμο αυτό τομέα. Επίσης, αποτελεί προαπαιτούμενο για την υλοποίηση δράσεων του Θεματικού Στόχου 2 – Επενδυτική προτεραιότητα 2α του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Επί του άρθρου 43

Στο άρθρο 43 καθορίζεται το περιεχόμενο του Εθνικού Ευρυζωνικού Σχεδίου καθώς και η διαδικασία προετοιμασίας, κατάρτισης, υλοποίησης και αποτίμησης της πορείας εφαρμογής του.

Για συναφείς δράσεις, οι οποίες υλοποιούνται με οποιασδήποτε μορφής δημόσια παρέμβαση, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η συμβατότητα των δράσεων αυτών με τη συνολική στρατηγική της χώρας στον τομέα αυτό, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, η προώθηση της επίτευξης των εθνικών στρατηγικών στόχων, αλλά και η συμπληρωματικότητα και η βιωσιμότητα των δράσεων αυτών. Η προτεινόμενη διαδικασία προέγκρισης των τεχνικών δελτίων των δράσεων διασφαλίζει την επίτευξη των στόχων αυτών.

Επί του άρθρου 44

Στο άρθρο 44 καθορίζεται η διαδικασία υποβολής και προέγκρισης των προτάσεων δράσεων από τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών, αποτελεί μια πρωτοβουλία της Ελληνικής Κυβέρνησης, με σκοπό την εξεύρεση της χρυσής τομής μεταξύ δύο φαινομενικά αντικρουόμενων αναγκών. Από τη μια, την ανάγκη απελευθέρωσης των παραγωγικών και κοινωνικών δυνάμεων από περιττές γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, ώστε να δοθεί η απαραίτητη ώθηση στην αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας και να βελτιωθεί η καθημερινότητα του πολίτη. Από την άλλη, την, εξίσου σημαντική, ανάγκη προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, η οποία επιτυγχάνεται μέσα από υψηλής ποιότητας ρυθμίσεις και κανόνες, ώστε να διασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη ως βασικά στοιχεία της Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου.

Σήμερα οι δράσεις απλούστευσης διαδικασιών είναι διάσπαρτες και μεμονωμένες στους φορείς οι οποίοι τις υλοποιούν. Δεν υπακούουν σε κάποια κεντρική κυβερνητική λογική ούτε σε κάποιο συνεκτικό σχέδιο πολιτικής πέραν του στενού προγραμματισμού του εκάστοτε φορέα που τις σχεδιάζει και τις υλοποιεί. Οι μέχρι σήμερα προσπάθειες συντονισμού αυτής της πολύ σημαντικής διαδικασίας είχαν μεικτά αποτελέσματα, κυρίως γιατί και αυτές βασιζόνταν σε ad hoc έργα απλούστευσης. Για παράδειγμα, στον ανασχεδιασμό της διαδικασίας έναρξης επιχείρησης το 2010 ή στην μέτρηση διοικητικών βαρών με τον ΟΟΣΑ το 2014, η διοίκηση κατάφερε να συνεργαστεί και να υλοποιήσει τα έργα. Στη συνέχεια όμως και με την ολοκλήρωση των project αφέθηκε η πολιτική των απλουστεύσεων πάλι στην αρμοδιότητα του κάθε μεμονωμένου φορέα. Καίτοι σημαντικές αν ιδωθούν μεμονωμένα, οι δράσεις αυτές μπορεί να δημιουργούν νέες εστίες πολυπλοκότητας στην ολότητα του διοικητικού μηχανισμού, η οποία είναι και αυτή που τελικώς αντιλαμβάνεται ο πολίτης, είτε επισκεφτεί μια Δ.Ο.Υ. είτε ένα νοσοκομείο, είτε ένα Κ.Ε.Π.. Αποτέλεσμα αυτού είναι πως στην αντίληψη του πολίτη ο κρατικός μηχανισμός παραμένει γραφειοκρατικός, απαρχαιωμένος και εκτός των σύγχρονων τάσεων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών δεν επιθυμεί να υποκαταστήσει τις μεμονωμένες πρωτοβουλίες για βελτίωση ή ανασχεδιασμό των διοικητικών διαδικασιών των φορέων του Δημοσίου. Φιλοδοξεί, όμως, να συγκροτήσει μια συνεκτική ταυτότητα πολιτικής για όλες τις διάσπαρτες και απομονωμένες δράσεις, παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες διαφορετικών φορέων του Ελληνικού Δημοσίου που έχουν, άμεσα ή έμμεσα, επίδραση στις διοικητικές διαδικασίες. Η ταυτότητα αυτή δεν πρέπει να είναι άπαξ. Θα πρέπει να διατηρηθεί ως πολιτική στο διηνεκές, δημιουργώντας ένα διοικητικό πλαίσιο συντονισμού και συγχρονισμού των πρωτοβουλιών αυτών, ώστε να έχουν την, όσο το δυνατόν, μέγιστη και ορατή, θετική, επίπτωση στην οικονομία και την κοινωνία.

Επιπλέον, το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών, φιλοδοξεί να ρίξει φως πάνω στην αναγκαιότητα της καλής νομοθέτησης και να αναγάγει την απλούστευση των διαδικασιών ως βασικό πυλώνα σε κάθε πρωτοβουλία -νομοθετική ή μη- της Ελληνικής Κυβέρνησης. Σε διαφορετική περίπτωση, υπάρχει ο κίνδυνος να μειώνονται από τη μια διοικητικά βάρη (βάσει ενός project ή μιας συγκεκριμένης πρωτοβουλίας) και να αυξάνονται σε κάποιο άλλο πεδίο δημόσιας πολιτικής. Για παράδειγμα, ενώ μπορεί να μειώνεται η γραφειοκρατία που συνδέεται

με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας μιας επιχείρησης (όπως έγινε το 2014 σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ) την ίδια στιγμή μπορεί να αυξάνεται στον τομέα φορολογίας νομικών προσώπων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών θα πρέπει να αποτελέσει το απαραίτητο τεχνοκρατικό συμπλήρωμα δύο βασικών στρατηγικών της Κυβέρνησης. Πρώτον, της στρατηγικής για την Καλή Νομοθέτηση, η οποία θεσμοθετήθηκε με το ν. 4622/2019 για το Επιτελικό Κράτος. Δεύτερον, της στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης, ο οποίος θεσμοθετήθηκε με το ν. 4623/2019 και είναι ένας εκ των πυλώνων για μια καλύτερη και πιο ποιοτική παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών θα επικεντρωθεί σε δράσεις όπως: (α) τη μείωση της πολυνομίας και της κακονομίας και την απλούστευση του ρυθμιστικού πλαισίου, την κωδικοποίηση, την κατάργηση γραφειοκρατικών διατυπώσεων και την αποκάθαρση ρυθμιστικής ύλης που αξιολογείται ως παρωχημένη, (β) τον ανασχεδιασμό των διοικητικών διαδικασιών στο βαθμό που αυτό απαιτεί τον περιορισμό των βημάτων που κάνει ένας πολίτης στις συναλλαγές του με το δημόσιο, τη βελτίωση της φιλικότητας των εντύπων που καλείται να συμπληρώσει, την πρόσβαση στην αναγκαία πληροφορία κ.λπ., (γ) τη βελτίωση των υπηρεσιών που επισκέπτεται ο πολίτης ή ο επιχειρηματίας για να συνδιαλλαγεί με το δημόσιο ώστε να είναι ενημερωμένες, με ασφαλείς και υψηλού επιπέδου υποδομές και προσωπικό.

Επί του άρθρου 45

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζονται οι στόχοι του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών, σύμφωνα με τα ανωτέρω και προβλέπεται ότι το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών τελεί υπό την υψηλή εποπτεία του Πρωθυπουργού, η οποία ασκείται δια του αρμόδιου για την ψηφιακή διακυβέρνηση Υπουργού Επικρατείας. Η διοικητική και επιστημονική υποστήριξη του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών τελείται από τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ενώ ταυτόχρονα προβλέπεται η συγκρότηση ομάδων εργασίας με αντικείμενο την ανάλυση, επεξεργασία και εισήγηση ενεργειών και δράσεων στο πλαίσιο των ανωτέρω σκοπών. Περαιτέρω, προβλέπεται η σύνταξη εξαμηνιαίας αναφοράς του αρμόδιου για την ψηφιακή διακυβέρνηση Υπουργού Επικρατείας προς τον Πρωθυπουργό, που θα περιλαμβάνει τις υλοποιηθείσες δράσεις και εργασίες του προηγούμενου εξαμήνου, καθώς και τους στόχους για δράσεις και ενέργειες κατά το επόμενο εξάμηνο. Τέλος, ειδικότερα θέματα για τη λειτουργία του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών ρυθμίζονται με απόφαση του αρμόδιου για την ψηφιακή διακυβέρνηση Υπουργού Επικρατείας.

Επί του άρθρου 46

Με τη διάταξη του άρθρου 46 επιδιώκεται η εκ βάθρων επεξεργασία των υφιστάμενων διοικητικών διαδικασιών, όσων καταγράφονται καταρχάς στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, αλλά και όσων λαμβάνουν χώρα στην πράξη, δίχως κάποιες φορές να είναι εμφανής η ratio τους. Το έργο είναι ευρύ και σημαντικό. Πέραν του ότι συνιστά εργαλείο εφαρμογής των αρχών της νομιμότητας, της ασφάλειας του δικαίου και της προστατευόμενης

εμπιστοσύνης του διοικούμενου, ως ειδικότερων εκφράσεων της αρχής του Κράτους Δικαίου, αποτελεί περαιτέρω εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της αποτελεσματικότητας στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.

Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 προβλέπεται η σύσταση Ειδικής Επιτροπής που λειτουργεί στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης διαδικασιών. Η Ειδική Επιτροπή αποσκοπεί στην επιτέλεση διττού έργου, ήτοι, πρώτον, στην επεξεργασία και σύνταξη ενός νέου Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, και, δεύτερον, στη δημιουργία ενός συνεκτικού κωδικοποιητικού Οδηγού, που θα περιλαμβάνει ομογενοποιημένα και κατηγοριοποιημένα όλα τα υφιστάμενα και αναγκαία διοικητικά έγγραφα. Το αποτέλεσμα της ως άνω διττής κωδικοποίησης από την Ειδική Επιτροπή μπορεί να κυρωθεί με ιδιαίτερο νόμο κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 6 και 7, του άρθρου 76 του Συντάγματος.

Στην παράγραφο 2 αποτυπώνεται η βούληση του νομοθέτη να συμπεριλάβει στις κωδικοποιήσεις το σύνολο των διοικητικών διαδικασιών και εγγράφων που τυπικά ή άτυπα ακολουθούνται ή χρησιμοποιούνται σήμερα από τη Διοίκηση σε έγχαρτη ή ψηφιακή μορφή.

Στη παράγραφο 3 προβλέπεται ο αριθμός των μελών της Ειδικής Επιτροπής, η κατάταξή τους, καθώς και αποκλειστική προθεσμία ενός έτους από τη συγκρότησή της για την ολοκλήρωση του έργου της. Επίσης, με την ίδια παράγραφο παρέχεται διακριτική ευχέρεια με απόφαση να παραταθεί η προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις που αφορούν την αποδοτικότητα της Ειδικής Επιτροπής.

Στις παραγράφους 4 και 5 αποτυπώνεται η διασύνδεση του έργου της Ειδικής Επιτροπής με την προβλεπόμενη από τα άρθρα 66 και 67, του νόμου 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133), διαδικασία κωδικοποίησης και αναμόρφωσης της νομοθεσίας και, ιδίως, η χορήγηση ad hoc γνώμης της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης, καθώς και το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητάς της για την κωδικοποίηση και την αναμόρφωση της νομοθεσίας.

Τέλος, στην παράγραφο 6 παρέχεται εξουσιοδότηση προκειμένου με απόφαση που θα λαμβάνει καταρχήν υπόψη όσα ορίζονται στο άρθρο 67, του νόμου 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133) σχετικά με τη διαδικασία κωδικοποίησης και αναμόρφωσης της νομοθεσίας, να καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Επί του άρθρου 47

Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συστήνεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας, το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, με κύρια αποστολή την κυλιόμενη μέτρηση και αποτύπωση των διοικητικών βαρών, τα οποία προκύπτουν από τη νομοθεσία και τις κανονιστικές πράξεις της διοίκησης, προς πολίτες, επιχειρήσεις και δημοσίους υπαλλήλους, καθώς και την σύνταξη ετήσιων αναφορών για τις τάσεις της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η σύνταξη και η δημοσίευση ετήσιων αναφορών του Παρατηρητηρίου κάθε Φεβρουάριο.

Στην παράγραφο 3 δίδεται η δυνατότητα σύναψης προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) για την ανάπτυξη και κατάρτιση των ειδικών στατιστικών του Παρατηρητηρίου καθώς και την διάχυση

και επικοινωνία της σχετικής στατιστικής πληροφορίας μέσω της έκδοσης σχετικού δελτίου αποτύπωσης των διοικητικών βαρών από την τελευταία.

Επιπλέον, το Παρατηρητήριο υποστηρίζει το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ενώ δύναται να υποστηρίξει τα Υπουργεία ή άλλους εποπτευόμενους δημόσιους φορείς ή ανεξάρτητες αρχές, στη μέτρηση και αποτίμηση των διοικητικών βαρών που προκύπτουν από μεμονωμένες δράσεις ή πρωτοβουλίες τους. Τέλος, με απόφαση του αρμόδιου για την ψηφιακή διακυβέρνηση Υπουργού Επικρατείας ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επί του άρθρου 48

Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συστήνεται Επιτροπή υψηλού επιπέδου για τον Ψηφιακό και Διοικητικό Μετασχηματισμό της Ελλάδας. Η Επιτροπή αυτή υπάγεται στον Υπουργό Επικρατείας, αρμόδιο για την ψηφιακή διακυβέρνηση και έχει ως βασική αποστολή την υποβοήθηση του έργου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Στην ίδια παράγραφο ρυθμίζεται λεπτομερώς το πλαίσιο των σκοπών της Επιτροπής αυτής.

Στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου προβλέπεται ότι η Επιτροπή της παραγράφου 1 αποτελείται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και ειδικούς εμπειρογνώμονες από τον χώρο της πολιτικής, της επιστήμης και των γραμμάτων και των τεχνών, τα οποία δεν λαμβάνουν, για τη συμμετοχή τους σε αυτή, οποιαδήποτε αποζημίωση ή αμοιβή, εκτός των οδοιπορικών τους, δηλαδή τα έξοδα διαμονής και μετακίνησης τους, ενώ προβλέπεται ότι η Επιτροπή εδρεύει στην Καλλιθέα, στις εγκαταστάσεις της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης και υποστηρίζεται γραμματειακά από την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης.

Η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου ορίζει ότι κάθε ζήτημα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία, την υποστήριξη από υπηρεσίες, τους πόρους, την στελέχωση και κάθε δραστηριότητα στην οποία προβαίνει προς την επίτευξη των σκοπών της ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Επικρατείας, αρμόδιου για την ψηφιακή διακυβέρνηση.

Επί του άρθρου 49

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.) το οποίο υπάγεται στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όπως αυτό θεσπίστηκε με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και ορίζονται οι αρμοδιότητές του. Για την επιλογή και τοποθέτηση του προϊσταμένου του Τμήματος Π.Σ.Ε.Α. ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 18 του άρθρου 61 του ν. 4623/2019 (Α' 134).

Επί του άρθρου 50

Στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας για την εφαρμογή της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ, όπως αυτή ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το ν. 4577/2018 (Α' 199), καθώς και για την υλοποίηση κάθε δράσης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

Η ως άνω Γενική Διεύθυνση έχει αναβαθμισμένο ρόλο προκειμένου λειτουργεί άμεσα και συντονισμένα στην αντιμετώπιση των θεμάτων που τίθενται από την ως άνω Οδηγία ώστε να λαμβάνονται άμεσα και αποτελεσματικά όλα τα αναγκαία μέτρα που αυτή θέτει για την ασφάλεια συστημάτων δικτύων και πληροφοριών σε συνεργασία με τους λοιπούς εμπλεκόμενους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς . Περαιτέρω η εν λόγω Γενική Διεύθυνση θα συμβάλει στη διασυνοριακή συνεργασία μέσω του εφοδιασμού της με τους κατάλληλους τεχνικούς, οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους.

Με την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας. Η οργανωτική δομή του άρθρου 15 του π.δ. 82/2017 (Α' 117) μεταφέρεται ως σύνολο θέσεων, αρμοδιοτήτων και προσωπικού στη νέα Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας.

Στη δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι στη Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, συστήνεται θέση μετακλητού Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας, ο οποίος επιλέγεται και τοποθετείται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού.

Στην τρίτη παράγραφο του παρόντος άρθρου περιγράφεται ο τρόπος επιλογής του Προϊσταμένου της ανωτέρω Γενικής Διεύθυνσης.

Στην τέταρτη παράγραφο του παρόντος άρθρου απαριθμούνται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που πρέπει να διαθέτει ο Προϊστάμενος της ως άνω Γενικής Διεύθυνσης.

Στην πέμπτη και στην έκτη παράγραφο του παρόντος άρθρου περιγράφεται η στελέχωση των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της Γενικής Διεύθυνσης.

Στην έβδομη και όγδοη παράγραφο του παρόντος άρθρου περιγράφονται οργανωτικά θέματα της Γενικής Διεύθυνσης για την άμεση στελέχωσή της.

Στην ένατη παράγραφο του παρόντος άρθρου θεσπίζεται εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις δημόσιες συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών στον τομέα της Κυβερνοασφάλειας. Η εξαίρεση αυτή τίθεται εντός του ρυθμιστικού πλαισίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σύμφωνα με την οποία «οι διατάξεις των Συνθηκών δεν αντιτίθενται προς τους ακόλουθους κανόνες: α) κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες, τη διάδοση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του». Η εν λόγω διάταξη στοχεύει στην εξισορρόπηση των ρυθμίσεων του ενωσιακού δικαίου που αφορούν στην προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού με τα εθνικά συμφέροντα ασφαλείας των κρατών μελών.

Σκοπός των διατάξεων της ένατης παραγράφου του παρόντος άρθρου είναι να συγκεκριμενοποιήσει τον τομέα της κυβερνοασφάλειας ως περίπτωση που εμπίπτει στην εξαίρεση εφαρμογής του Βιβλίου Ι του ν. 4412/2016 (Α' 147), κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο δεύτερο της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του εν λόγω νόμου.

Γίνεται δεκτό ότι η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) στοχεύει στην προστασία των πληροφοριών, η κοινοποίηση των οποίων υπονομεύει τα ζωτικά συμφέροντα ασφάλειας των κρατών μελών. Συναφώς, γίνεται δεκτό και από τη Νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι η εν λόγω διάταξη της ΣΛΕΕ δύναται να εφαρμοστεί και επί δημοσίων συμβάσεων μη στρατιωτικού περιεχομένου, η σύναψη και εκτέλεση των οποίων σχετίζεται με ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας των κρατών μελών.

Ο κρίσιμος τομέας της κυβερνοασφάλειας εντάσσεται στο πλαίσιο των συμφερόντων ασφαλείας της χώρας. Η σημασία της κυβερνοασφάλειας είναι κεφαλαιώδης για την εθνική ασφάλεια, καθώς μέσω των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων διοχετεύονται και διακινούνται – μεταξύ άλλων – ευαίσθητα στοιχεία και πληροφορίες στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας της χώρας. Εξάλλου, τα τελευταία χρόνια έχουν παρατηρηθεί συχνά φαινόμενα κυβερνοεπιθέσεων, με επιπτώσεις σε στρατηγικούς τομείς πολλών χωρών. Είναι γνωστό ότι πολλοί παράγοντες απειλής αναζητούν διαρκώς αδυναμίες των δικτύων, με σκοπό την υπονόμευση της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας και της διαθεσιμότητας των ψηφιακών στοιχείων που αφορούν νευραλγικούς τομείς της χώρας, ενώ η πολυπλοκότητα και η έκταση των απειλών και των κυβερνοεπιθέσεων διαρκώς αυξάνονται.

Είναι προφανές ότι ο κρίσιμος τομέας της κυβερνοασφάλειας εντάσσεται για τους ανωτέρω λόγους στα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας της χώρας, κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η εφαρμογή του Βιβλίου Ι (άρθρα 3 έως 221α) του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και τη διεξαγωγή διαγωνισμών μελετών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας θα συνεπαγόταν την υποχρέωση της χώρας να δημοσιοποιήσει κρίσιμες για τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας της πληροφορίες. Είναι σαφές ότι η αποφυγή δημοσιοποίησης τέτοιων πληροφοριών είναι υψίστης σημασίας για την προστασία της εθνικής ασφάλειας.

Στο πλαίσιο αυτό, άλλα μέτρα, όπως η επιβολή απαιτήσεων για την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή καθιστά διαθέσιμες σε μια διαδικασία ανάθεσης σύμβασης, κατά τα προβλεπόμενα στο Βιβλίο Ι του ν. 4412/2016 (Α' 147), κρίνονται ανεπαρκή για τη διασφάλιση της προστασίας των κρίσιμων πληροφοριών κυβερνοασφάλειας, ακριβώς λόγω της σημασίας του τομέα αυτού για την συνολική προστασία της εθνικής ασφάλειας, σύμφωνα με τα ως άνω εκτιθέμενα.

Εξάλλου, η ρύθμιση του παρόντος άρθρου είναι σύμφωνη και με τη διάταξη της παραγράφου 5 του ν. 4577/2018 (Α' 199), σύμφωνα με την οποία δίδεται ευχέρεια στη χώρα μας να λαμβάνει μέτρα για τη διαφύλαξη των ουσιωδών κρατικών λειτουργιών και ιδίως για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την προστασία πληροφοριών, των οποίων η διάδοση θεωρείται αντίθετη προς τα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας.

Εκ των ανωτέρω, κρίνεται ότι η ρύθμιση των διατάξεων της ένατης παραγράφου του παρόντος άρθρου στοχεύει στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας.

Επί του άρθρου 51

Με το συγκεκριμένο άρθρο θεσπίζονται επιμέρους τροποποιήσεις και νομοτεχνικές βελτιώσεις σε διατάξεις του ν. 4623/2019, καθώς και διαρθρωτικές αλλαγές σε οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Επί του άρθρου 52

Με το παρόν άρθρο ιδρύεται η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης, η οποία αποτελεί το κεντρικό σημείο παροχής ψηφιακών υπηρεσιών τις οποίες σωρεύει υποχρεωτικά από όλους τους φορείς της γενικής κυβέρνησης. Έργο της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης είναι η συγκέντρωση σε έναν ιστότοπο όλων των ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχονται από τους φορείς της γενικής κυβέρνησης, με σκοπό τη διευκόλυνση των πολιτών και των επιχειρήσεων στις καθημερινές συναλλαγές τους με το Δημόσιο. Η ανωτέρω ηλεκτρονική πύλη θα αποτελέσει μια γέφυρα αλληλεπίδρασης πολίτη και κράτους. Σε πρώτο επίπεδο, εκεί θα συγκεντρωθούν όλες οι υπηρεσίες που είναι ήδη διαθέσιμες στους πολίτες και τις επιχειρήσεις από άλλους ιστότοπους, ενώ σταδιακά η πύλη αυτή θα αποτελέσει την κύρια επαφή του πολίτη με το κράτος, τόσο για πληροφορίες όσο και για υπηρεσίες που έως τώρα απαιτούσαν φυσική παρουσία. Επιπλέον, στο παρόν άρθρο προβλέπεται η δημιουργία Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και Μητρώου Ψηφιακών Υπηρεσιών της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, τηρουμένων στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ'

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις

Επί του άρθρου 53

Η ισχύουσα νομοθεσία κατοχυρώνει την κανονιστική ισχύ και έκταση δέσμευσης των συλλογικών συμβάσεων εργασίας στα άρθρα 7 και 8 του ν. 1876/1990, ενώ στα άρθρα 2 και 3 του ίδιου νόμου θέτει τους γενικούς κανόνες για το περιεχόμενό τους και προσδιορίζει τα είδη τους και τους αντίστοιχους, ανά είδος, φορείς για τη σύναψή τους.

Οι ρυθμίσεις αυτές συνάδουν με τη συνταγματική κατοχύρωση της ελευθερίας των συλλογικών διαπραγματεύσεων (άρθρο 22 παρ. 2 του Συντάγματος) και τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας που απορρέουν από την ΔΣ 98/1949 και την ΔΣ 154/1981 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας

που κυρώθηκαν αντίστοιχα με το ν.δ. 4205/1961 και το ν. 2403/1996, αλλά και από τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και τον Αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που κυρώθηκαν με το ν.1420/1984 και το ν. 4359/2016 αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κοινωνικοί εταίροι, με τις κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ρυθμίζουν τους όρους αμοιβής και εργασίας ανά κατηγορία ή ειδικότητα εργαζομένων σε κλάδο ή σε επιμέρους συναφείς ειδικότητες του ίδιου επαγγέλματος, συνήθως αναλόγως των προσόντων τους, για τις επιχειρήσεις συγκεκριμένης περιοχής ή όλης της χώρας, αναλόγως της τοπικής εμβέλειας εκπροσώπησης των συμβαλλομένων μερών. Ανάλογη είναι και η πρακτική διαμόρφωσης των όρων των συμβάσεων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ήδη από την δεκαετία του 1990 σημειώθηκε στις χώρες της Ε.Ε. εισαγωγή όρων εξαίρεσης συγκεκριμένων κατηγοριών επιχειρήσεων από το σύνολο ή μέρος όρων των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας εθνικής ή τοπικής εμβέλειας.

Σκοπός των εξαιρέσεων αυτών ήταν, καταρχάς η διατήρηση των ευρείας εφαρμογής συλλογικών συμβάσεων και παράλληλα η διαμόρφωση κατάλληλων ρυθμίσεων αμοιβών για τις επιχειρήσεις που συνήθως είναι μικρές και των οποίων οι οικονομικές δυνατότητες δεν επιτρέπουν την καταβολή αμοιβών και χορήγηση παροχών στο ίδιο επίπεδο με τις εύρωστες και κερδοφόρες επιχειρήσεις (βλ. σχετικά OECD Employment Outlook 2017, Chapter 4).

Επιπροσθέτως, αυτές οι ρυθμίσεις αποθάρρυναν την αποσυμπίεση των εργοδοτικών οργανώσεων από μέλη τους, που θα ήθελαν να αποφύγουν τη δέσμευσή τους από συλλογικές συμβάσεις εργασίας, ενώ οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων ανέπτυξαν νέες πρακτικές προστασίας των μελών τους, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες των επιχειρήσεων και τις συνθήκες των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Στην Ελλάδα δεν αναπτύχθηκε ανάλογη πρακτική, ενώ η οικονομική κρίση της τελευταίας δεκαετίας που επέφερε μείζονα οικονομική ύφεση και διόγκωση της ανεργίας κατέστησε αδήριτη την ανάγκη λήψης μέτρων αναδιάρθρωσης των θεσμών της αγοράς εργασίας κατά την περίοδο 2010-2019, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και μέτρα σχετικά με το σύστημα εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό, ζητήθηκε η άποψη Επιτροπής Ειδικών Εμπειρογνομόνων, σχετικά με την εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων, και το Σεπτέμβριο του έτους 2016 δημοσιεύθηκαν οι Συστάσεις της για την αναθεώρηση των θεσμών της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα, μεταξύ των οποίων περιελήφθησαν συστάσεις για ρήτρες εξαίρεσης στις κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις («Recommendation Experts Group for the review of the Greek Labour Market Institutes», 27 September 2016, Recommendation 8, σελ. 42-43).

Εν προκειμένω, η προτεινόμενη ρύθμιση, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις συστάσεις της Επιτροπής Ειδικών Εμπειρογνομόνων του έτους 2016 και εναρμονιζόμενη με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προβλέπει τη δυνατότητα εξαίρεσης από τις εθνικές και τοπικές ομοιοεπαγγελματικές και κλαδικές συλλογικές συμβάσεις, κατόπιν διαβούλευσης και συναπόφασης των κοινωνικών εταίρων για πολύ συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, όπως επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού σκοπού και επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, όπως κατεχοχίν

επιχειρήσεις σε καθεστώς προπτωχευτικής ή παραπτωχευτικής ή πτωχευτικής διαδικασίας ή εξωδικαστικού συμβιβασμού ή εξυγίανσης.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση, προστίθεται παρ. 8 στο άρθρο 3 του ν. 1876/1990 προκειμένου να διευκολυνθεί η προσαρμογή των ευρείας εφαρμογής συλλογικών συμβάσεων, όπως είναι οι κλαδικές και οι ομοιοεπαγγελματικές στις ειδικές συνθήκες ανταγωνιστικότητας και λειτουργίας επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταποκριθούν στους μισθολογικούς και λοιπούς όρους τους.

Με τη ρύθμιση αυτή διευρύνεται το πεδίο επιλογών των κοινωνικών εταίρων να διαμορφώνουν, μέσω των ελευθέρων συλλογικών διαπραγματεύσεων, ειδικούς όρους αμοιβής και εργασίας για τους εργαζομένους των επιχειρήσεων που οι ειδικές συνθήκες λειτουργίας τους ή η οικονομική τους κατάσταση ενδέχεται μην τους επιτρέπουν να ανταποκριθούν στους γενικούς όρους των τοπικών ή εθνικών ομοιοεπαγγελματικών και κλαδικών συλλογικών συμβάσεων.

Ειδικά για τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, όπως κατεχοχόν επιχειρήσεις σε καθεστώς προπτωχευτικής ή παραπτωχευτικής ή πτωχευτικής διαδικασίας ή εξωδικαστικού συμβιβασμού ή εξυγίανσης, η προτεινόμενη ρύθμιση τονώνει την εθνική οικονομία, διασώζοντας τις επιχειρήσεις αυτές και τις θέσεις εργασίας αυτών, μέχρι την οικονομική ανάκαμψή τους.

Καθίσταται σαφές ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση ενισχύεται ο θεσμός των συλλογικών διαπραγματεύσεων, αφού η νομοθετική εξουσία παρέχει πρόσθετη δυνατότητα διαβούλευσης και συνυπογραφής στους κοινωνικούς εταίρους, αναγνωρίζοντας ότι αυτοί είναι οι πλέον κατάλληλοι να αποφασίζουν.

Παράλληλα, επειδή η δυνατότητα αυτή παρέχεται μόνο σε επίπεδο κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, καθώς η δύναμη της εκπροσώπησής τους σε κλαδικό ή ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο δεν αμφισβητείται.

Τέλος, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, εξειδικεύονται τα κριτήρια για τις επιχειρήσεις που εξαιρούνται και καθορίζονται οι κατηγορίες όρων των συλλογικών συμβάσεων από τους οποίους εξαιρούνται, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσης διάταξης, ιδίως για τη λήψη μέτρων προστασίας των υφισταμένων θέσεων εργασίας, ειδικά για κάθε επιχείρηση.

Καθίσταται σαφής ο σημαντικός ρόλος του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, στο οποίο μετέχουν εκπρόσωποι εργοδοτών και εργαζομένων, συνεισφέροντας στην ενθάρρυνση του κοινωνικού διαλόγου, μέσω της συμμετοχής τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, συμμετέχουν στην έκφραση γνώμης όσον αφορά στην εξειδίκευση των κριτηρίων για τις επιχειρήσεις που εξαιρούνται και στον καθορισμό των κατηγοριών όρων των συλλογικών συμβάσεων που εξαιρούνται για τις επιχειρήσεις αυτές.

Για την πληρότητα της λειτουργίας αυτής της ρύθμισης και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις μεταβολές που επέφερε ο νόμος στο άρθρο 3 του ν. 1876/1990, το άρθρο αυτό κωδικοποιεί την

προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 8 στις ήδη ισχύουσες ρυθμίσεις του και για το λόγο αυτό το άρθρο 49 του νομοσχεδίου αντικαθιστά το άρθρο 3 του Ν. 1876/1990.

Επί του άρθρου 54

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 στο άρθρο 6 του ν. 1876/1990. Με την παράγραφο 4 προβλέπεται η δημιουργία στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μητρώου Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων και ενώσεων προσώπων εργαζομένων και Μητρώο Οργανώσεων Εργοδοτών, στα οποία καταχωρούνται κρίσιμα στοιχεία των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και των οργανώσεων των εργοδοτών.

Στα Μητρώα Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων και Οργανώσεων Εργοδοτών εγγράφονται υποχρεωτικά όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων, οι ενώσεις προσώπων εργαζομένων και οι οργανώσεις εργοδοτών και ειδικά αυτές που συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή αυτές που ορίζουν εκπροσώπους τους στα όργανα διοίκησης των εποπτευόμενων από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων φορέων, καθώς και σε συλλογικά όργανα του Υπουργείου. Άμεσο στόχο αποτελεί η αξιόπιστη διασφάλιση της πληρότητας και διαφάνειας σε σχέση με την ταυτότητα και την αντιπροσωπευτική δυνατότητα των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων, η οποία αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την εμπέδωση της αποτελεσματικότητας των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της εφαρμογής των όρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, για τους εξής λόγους:

α) επιτρέπει σε κάθε συνδικαλιστική οργάνωση εργαζομένων, ένωση προσώπων εργαζομένων και οργάνωση εργοδοτών να γνωρίζει αμέσως τη νομική ταυτότητα του φορέα που καλεί σε συλλογική διαπραγμάτευση, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 1876/1990, ζητώντας στοιχεία από το αντίστοιχο Μητρώο,

β) συμβάλλει στην ταχεία και ασφαλή διάγνωση της αντιπροσωπευτικότητας των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων με το αριθμητικό κριτήριο της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 1876/1990,

γ) διευκολύνει την ασφαλή διάγνωση του πλήθους των εργαζομένων που απασχολούνται από τις επιχειρήσεις δεσμευόμενης εργοδοτικής οργάνωσης για την διάγνωση του αριθμητικού κριτηρίου κάλυψης εργαζομένων προς επέκταση κλαδικής ή ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής σύμβασης,

δ) συμβάλλει στη διαφάνεια των οικονομικών στοιχείων των οργανώσεων, ειδικά αν χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους ή συγχρηματοδοτούμενους πόρους.

Στο πλαίσιο αυτό τα μέρη συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και ενώσεων προσώπων εργαζομένων έχουν υποχρέωση να τηρούν επικαιροποιημένα στο αντίστοιχο Μητρώο τα ακόλουθα στοιχεία: α) το καταστατικό της συνδικαλιστικής οργάνωσης και τις τυχόν τροποποιήσεις αυτού, καθώς και τυχόν πράξη διάλυσής της, β) τον αριθμό των μελών της συνδικαλιστικής οργάνωσης που έλαβαν μέρος στις εκλογές για ανάδειξη διοίκησης, γ) τη σύνθεση των οργάνων διοίκησης αυτής, δ) την έδρα της συνδικαλιστικής οργάνωσης και τα λοιπά στοιχεία επικοινωνίας και ε) τις οικονομικές της καταστάσεις, εφόσον υφίστανται

κρατικές ή συγχρηματοδοτούμενες πηγές χρηματοδότησης στην ίδια την οργάνωση ή στις συνδεδεμένες με αυτή οντότητες.

Στο πλαίσιο αυτό τα μέρη συνδικαλιστικών οργανώσεων εργοδοτών έχουν υποχρέωση να τηρούν επικαιροποιημένα στο αντίστοιχο Μητρώο τα ακόλουθα στοιχεία: α) το καταστατικό της οργάνωσης εργοδοτών και τυχόν τροποποιήσεις αυτού καθώς και τυχόν πράξη διάλυσή της, β) τον αριθμό των μελών της οργάνωσης εργοδοτών που έλαβαν μέρος στις εκλογές για ανάδειξη διοίκησης, γ) τη σύνθεση των οργάνων διοίκησης αυτής, δ) την έδρα της συνδικαλιστικής οργάνωσης και στοιχεία επικοινωνίας, ε) τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολεί κάθε μέλος της εργοδοτικής οργάνωσης και στ) τις οικονομικές της καταστάσεις, εφόσον υφίστανται κρατικές ή συγχρηματοδοτούμενες πηγές χρηματοδότησης στην ίδια την οργάνωση ή στις συνδεδεμένες με αυτή οντότητες.

Η ρύθμιση αυτή αφενός σέβεται τη συνδικαλιστική ελευθερία και αφετέρου δεν γεννάται ζήτημα παραβίασης των διατάξεων περί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων, των ενώσεων προσώπων εργαζομένων και των οργανώσεων των εργοδοτών, καθώς δε θα καταχωρούνται προσωπικά δεδομένα, αλλά μόνο δημόσια έγγραφα, όπως το καταστατικό σύστασης της εκάστοτε οργάνωσης και ενδεχόμενης τροποποίησης αυτού και ο απρόσωπος συνολικός αριθμός των μελών των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και των οργανώσεων των εργοδοτών, του πλήθους των εργαζομένων που απασχολούν οι επιχειρήσεις - μέλη των εργοδοτικών οργανώσεων ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με τη δημιουργία του Μητρώου Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων και Οργανώσεων Εργοδοτών, τη δημοσιότητα των στοιχείων του και κάθε αναγκαίο θέμα καθώς και τη χορήγηση πληροφοριών σε σχέση με τα στοιχεία του μητρώου και με την τήρηση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως σε σχέση με την αντιπροσωπευτικότητα συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών.

Στο άρθρο 6 του ν. 1876/1990 προστίθεται παράγραφος 5 με την οποία δύναται να διευκολυνθεί η συμμετοχή των μελών των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεων εργοδοτών στη λήψη αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων και των λοιπών οργάνων διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων περί κήρυξης απεργίας (σύμφωνα με τους όρους του ν. 1264/1982), καθώς θεσπίζεται δυνατότητα διεξαγωγής και με ηλεκτρονική ψήφο, με όρους που διασφαλίζουν τη διαφάνεια και τη μυστικότητα, όπως θα ορίζεται ειδικότερα στο καταστατικό αυτής.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσης διάταξης.

Για την πληρότητα της λειτουργίας αυτής της ρύθμισης και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις μεταβολές που επέφερε ο νόμος στο άρθρο 6 του ν. 1876/1990, το άρθρο αυτό κωδικοποιεί την προτεινόμενη ρύθμιση των παραγράφων 4 και 5 στις ήδη ισχύουσες ρυθμίσεις του και για το λόγο αυτό το άρθρο 50 του νομοσχεδίου αντικαθιστά το άρθρο 6 του ν. 1876/1990.

Επί του άρθρου 55

Η ισχύς του άρθρου 10 του ν. 1876/1990, είχε ανασταλεί με την παράγραφο 5 του άρθρου 37 του ν. 4024/2011 όσο διαρκούσε το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Προσαρμογής. Η ως άνω αναστολή, ήδη, με το άρθρο 5 του ν. 4475/2017 διατηρήθηκε έως το τέλος του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής. Ως εκ τούτου, χωρίς να έχει νομοθετηθεί ποτέ απαγόρευση σύναψης συλλογικών συμβάσεων παρουσιάστηκε μείωση του αριθμού των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων.

Είναι δε αξιοσημείωτο ότι κατά την περίοδο 1991-2011, οι συλλογικές ρυθμίσεις (συμβάσεις εργασίας και διαιτητικές αποφάσεις) κυμαίνονταν ετησίως από 90 έως 224, με μέσο συνολικό ποσοστό διαιτητικών αποφάσεων περίπου 12%, και κατά την περίοδο 2011 - 2018 ο μέσος ετήσιος αριθμός αυτών είναι περίπου 10.

Η δραματική μείωση κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων και η συγκυριακή αύξηση του αριθμού των επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων, ιδίως κατά την περίοδο 2012-2013, οφείλεται σε πλήθος παραγόντων, στους οποίους συγκαταλέγεται και η αναστολή της λειτουργίας της συρροής και της επέκτασης, από τις οποίες δεν προβλέπονταν εξαιρέσεις, για ειδικές κατηγορίες επιχειρήσεων, όπως ίσχυε για τις ίδιες τις συλλογικές συμβάσεις.

Το ζήτημα της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης κατά τη συρροή συλλογικών συμβάσεων, όπως άλλωστε και της επέκτασης των συλλογικών συμβάσεων και της διάρκειας της ισχύος τους, εξέτασε και η Επιτροπή Ειδικών Εμπειρογνομόνων, η οποία δημοσίευσε το Σεπτέμβριο του 2016 τις Συστάσεις της για την αναθεώρηση των θεσμών της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα.

Στην έκθεσή της, έλαβε υπόψη την εφαρμοζόμενη πρακτική στις 28 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την διαχρονικώς παρατηρούμενη μείωση του ποσοστού εργαζομένων που οι όροι απασχόλησής τους καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Ειδικότερα, επεσήμανε την ανάγκη περιορισμού της αρχής της εύνοιας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εισαγωγή εξαιρέσεων σε περιπτώσεις εκτάκτων οικονομικών αναγκών των επιχειρήσεων («Recommendation Experts Group for the review of the Greek Labour Market Institutes», 27 September 2016, σελ. 26-29, Extension of Collective Agreements και Recommendation 7 και 8 σελ. 41-42).

Η προτεινομένη ρύθμιση αντιμετωπίζει το ζήτημα της εφαρμογής της ευνοϊκότερης ρύθμισης σε περίπτωση συρροής συλλογικών ρυθμίσεων και ουσιαστικά διαμορφώνει το σύγχρονο αποκεντρωμένο σύστημα εφαρμογής όρων συλλογικών ρυθμίσεων ευρύτερης εμβέλειας, ήτοι των ομοιοεπαγγελματικών και κλαδικών συλλογικών συμβάσεων μεταξύ τους, αλλά και έναντι των επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων.

Ειδικότερα, δε, αποσαφηνίζεται ότι η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης δεν εφαρμόζεται μεταξύ εθνικής και τοπικής συλλογικής σύμβασης κλαδικής ή ομοιοεπαγγελματικής αντίστοιχα, ώστε να είναι εφικτό τα συμβαλλόμενα μέρη να διαμορφώνουν όρους εργασίας προσαρμοσμένους στις τοπικές συνθήκες. Και τούτο, αποκλειστικά σε κλαδικό και ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο, όπου η αποτελεσματική προστασία των συμφερόντων των μελών συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεων εργοδοτών δικαιολογεί την ικανότητά τους να ρυθμίσουν αυτοί και μόνο τα συμφέροντα των μελών τους.

Στο πλαίσιο αυτό, με την προτεινόμενη διάταξη:

(α) διατηρείται ο κανόνας της μη εφαρμογής της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης μεταξύ ομοιοεπαγγελματικών έναντι των κλαδικών και επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων,

(β) εισάγεται η δυνατότητα εξαίρεσης συγκεκριμένων επιχειρήσεων από την εφαρμογή της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης κατά την συρροή κλαδικής και επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης ως προς συγκεκριμένους όρους της, εφόσον οι κλαδικές οργανώσεις το έχουν συμφωνήσει, και

(γ) αποκλειστικά και μόνον αν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, εισάγεται η υποχρεωτική εξαίρεση από την ως άνω αρχή, ειδικά, των επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα και βρίσκονται σε καθεστώς προπτωχευτικής ή παραπτωχευτικής ή πτωχευτικής διαδικασίας ή εξωδικαστικού συμβιβασμού ή εξυγίανσης.

Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι ο εκσυγχρονισμός της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης, η οποία εξακολουθεί να ισχύει, αλλά εξαιτίας του υψηλού ποσοστού ανεργίας σε όλη τη χώρα, καθίσταται αδήριτη ανάγκη να προβλεφθεί ειδική εξαίρεση που να διευκολύνει τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα και βρίσκονται σε καθεστώς προπτωχευτικής ή παραπτωχευτικής ή πτωχευτικής διαδικασίας ή εξωδικαστικού συμβιβασμού ή εξυγίανσης, προκειμένου να επιτευχθεί διάσωση αυτών και διατήρηση των θέσεων εργασίας.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εκσυγχρονίζεται η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης και ενισχύεται το αποκεντρωμένο σύστημα συλλογικών διαπραγματεύσεων και η συλλογική αυτονομία των κοινωνικών εταίρων.

Τέλος, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από γνώμη της Ολομέλειας του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, εξειδικεύονται οι περιπτώσεις των επιχειρήσεων που εξαιρούνται και καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσης διάταξης, ιδίως για τη λήψη μέτρων προστασίας των υφισταμένων θέσεων εργασίας, ειδικώς για κάθε επιχείρηση.

Καθίσταται σαφής ο σημαντικός ρόλος του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, στο οποίο μετέχουν εκπρόσωποι εργοδοτών και εργαζομένων, συνεισφέροντας στην ενθάρρυνση του κοινωνικού διαλόγου, μέσω της συμμετοχής τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, συμμετέχουν στην έκφραση γνώμης όσον αφορά στην εξειδίκευση των περιπτώσεων των επιχειρήσεων που εξαιρούνται.

Για την πληρότητα της λειτουργίας αυτής της ρύθμισης και λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβολές που επέφερε ο νόμος στο άρθρο 10 του ν. 1876/1990, το άρθρο αυτό κωδικοποιεί την προτεινόμενη ρύθμιση των παραγράφων 2 και 3 στις ήδη ισχύουσες ρυθμίσεις του και για το λόγο αυτό το άρθρο 51 του νομοσχεδίου αντικαθιστά το άρθρο 10 του ν. 1876/1990.

Επί του άρθρου 56

Με την προτεινόμενη διάταξη η επέκταση συλλογικών συμβάσεων εναρμονίζεται με την ελευθερία των συλλογικών διαπραγματεύσεων και τον γενικό κανόνα της δυνατότητας εξαίρεσης από συγκεκριμένους όρους της συλλογικής σύμβασης.

Η ισχύουσα ρύθμιση της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του ν. 1876/1990 προβλέπει δυνατότητα επέκτασης κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων, είτε με πρωτοβουλία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή και μετά από αίτηση ενός ή και των δύο συμβαλλομένων μερών, θέτοντας ως μοναδική προϋπόθεση το αριθμητικό κριτήριο της κάλυψης του 51% των εργαζομένων στον κλάδο ή το επάγγελμα και σε κάθε περίπτωση μετά από γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας.

Η ισχύουσα ρύθμιση δεν συνδέει τη διαδικασία επέκτασης με τη διαβούλευση μεταξύ των δεσμευόμενων μερών, καθώς η επέκταση εδράζεται στην απόφαση του Υπουργού που εκδίδεται κατά διακριτική του ευχέρεια μετά την αμιγώς, συμβουλευτική γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, με μόνη προϋπόθεση για την αιτιολόγηση αυτής, την αναφορά ότι η επέκταση καλύπτει το 51% των εργαζομένων στον κλάδο ή το επάγγελμα.

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπονται ως προϋποθέσεις :α) η υποβολή αίτησης για επέκταση από οποιοδήποτε από τα δεσμευόμενα μέρη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, β) τεκμηριωμένη βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου ότι η συλλογική ρύθμιση δεσμεύει ήδη εργοδότες που απασχολούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% των εργαζομένων του κλάδου ή του επαγγέλματος, και γ) διαβούλευση αυτών ενώπιον του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας για την αναγκαιότητα της επέκτασης, τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, τη λειτουργία του ανταγωνισμού και την απασχόληση. Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι το αριθμητικό κριτήριο κάλυψης εργαζομένων για την επέκταση συλλογικής σύμβασης θα προκύπτει από τα στοιχεία του Μητρώου Εργοδοτικών Οργανώσεων, που θα δημιουργηθεί. Κατ' αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται η τήρηση της ελευθερίας των συλλογικών διαπραγματεύσεων και κατά τη διαδικασία της επέκτασης με απόφαση της δημόσιας αρχής.

Εξαιτίας της ευρύτητας της έκτασης εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων που είναι δεκτικές επέκτασης, όπως και στην περίπτωση της συρροής, προβλέπεται δυνατότητα επέκτασης αυτών, αλλά με εισαγωγή εξαιρέσεων από την εφαρμογή συγκεκριμένων όρων ή του συνόλου της επεκτεινόμενης συλλογικής σύμβασης για επιχειρήσεις που οι οικονομικές τους δυνατότητες δεν το επιτρέπουν, ήτοι για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα και βρίσκονται σε καθεστώς προπτωχευτικής ή παραπτωχευτικής ή πτωχευτικής διαδικασίας ή εξωδικαστικού συμβιβασμού ή οικονομικής εξυγίανσης. Οι εξαιρέσεις αυτές εναρμονίζονται με τις προβλέψεις της παραγράφου 2.3. αυτού του άρθρου, ώστε η επέκταση των συλλογικών συμβάσεων να συμβάλλει στη δημιουργία συνθηκών βιώσιμης και ολιστικής οικονομικής ανάπτυξης με κοινωνική συνοχή και ταυτοχρόνως με διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας. Τα ανωτέρω ισχύουν τόσο για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας όσο και για τις διαιτητικές αποφάσεις.

Τέλος, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας είναι δυνατόν να εξειδικεύονται οι περιπτώσεις των επιχειρήσεων που εξαιρούνται και κάθε σχετικό θέμα, και ιδίως η λήψη μέτρων προστασίας των υφισταμένων θέσεων εργασίας ειδικώς για κάθε επιχείρηση.

Καθίσταται σαφής ο σημαντικός ρόλος του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, στο οποίο μετέχουν εκπρόσωποι εργοδοτών και εργαζομένων, συνεισφέροντας στην ενθάρρυνση του κοινωνικού διαλόγου, μέσω της συμμετοχής τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, συμμετέχουν στην έκφραση γνώμης όσον αφορά στην εξειδίκευση των περιπτώσεων των επιχειρήσεων που εξαιρούνται.

Για την πληρότητα της λειτουργίας αυτής της ρύθμισης και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις μεταβολές που επέφερε ο νόμος στο άρθρο 11 του ν. 1876/1990, το άρθρο αυτό κωδικοποιεί την προτεινόμενη ρύθμιση των παραγράφων 2 και 3 στις ήδη ισχύουσες ρυθμίσεις του και για το λόγο αυτό το άρθρο 52 του νομοσχεδίου αντικαθιστά το άρθρο 11 του ν. 1876/1990 και ρυθμίζει συνολικά την οικειοθελή προσχώρηση και την με διοικητική πράξη επέκταση των συλλογικών συμβάσεων.

Επί του άρθρου 57

Το άρθρο 6 του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη που κυρώθηκε με τον ν. 4359/2016, όπως και η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 154/1981 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας «ΙΛΟ» που κυρώθηκε με το ν. 2403/1996 (ΦΕΚ Α' 99/1996), ρυθμίζουν με κανόνες υπερνομοθετικής ισχύος την ελευθερία των συλλογικών διαπραγματεύσεων, την οποία ήδη από το έτος 1975 κατοχυρώνει το Σύνταγμα της χώρας μας στην παράγραφο 2 του άρθρου 22.

Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του Συντάγματος αναγνωρίζεται σε περίπτωση αποτυχίας των συλλογικών διαπραγματεύσεων και η δυνατότητα επίλυσης συλλογικών διαφορών με διαιτησία. Ωστόσο, στην παράγραφο 2 του άρθρου 22 του Συντάγματος δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια κατά πόσο πρόκειται για «εκούσια διαιτησία», ήτοι με συμφωνία των μερών δεσμευτική επίλυση ορισμένης διαφοράς ή για «μονομερή υποχρεωτική διαιτησία», ήτοι προσφυγή ενός εκ των ενδιαφερομένων μερών σε διαιτησία που οδηγεί σε δεσμευτική επίλυση της συλλογικής διαφοράς με διαιτητική απόφαση.

Σύμφωνα με την ΠΥΣ 6/2012 που είχε εκδοθεί με βάση την εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012 (Α' 28), καταργήθηκε η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία. Ωστόσο, η υπ' αριθ. 2307/2014 απόφαση του Σ.τ.Ε (Ολομ.) έκρινε συμβατή με το Σύνταγμα τη μονομερή υποχρεωτική προσφυγή στη διαιτησία, όπως είχε προβλεφθεί με το ν. 1876/1990. Ως εκ τούτου, προκειμένου να εναρμονισθεί η νομοθεσία με την υπ' αριθ. 2307/2014 απόφαση του Σ.τ.Ε (Ολομ.), με την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 4303/2014 (Α' 231) επανήλθε η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία.

Εν προκειμένω, χρήζει αξιοσημείωτης αναφοράς ότι η μειοψηφία έκρινε ότι το καταργούμενο σύστημα υποχρεωτικής διαιτησίας υπονομεύει από τη φύση του, τη συλλογική διαπραγμάτευση, η οποία πρέπει να αποτελεί τον κύριο τρόπο επίλυσης των συλλογικών διαφορών και θάλλει την τάση του μέρους που θεωρεί ότι, για διάφορους λόγους, θα τύχει ευνοϊκής αντιμετώπισης από τη διαιτησία, να μην επιζητεί τη συλλογική διαπραγμάτευση ή να προσφεύγει προσχηματικώς μόνον σε αυτήν και να άγει στη συνέχεια μονομερώς τη διαφορά στη διαιτησία.

Περαιτέρω, το ζήτημα της μονομερούς υποχρεωτικής διαιτησίας κρίθηκε προσφάτως από αρμόδια επιτροπή της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, η οποία συνέστησε στην Ελληνική

Κυβέρνηση τη λήψη κατάλληλων μέτρων, ώστε να εξασφαλιστεί ότι η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία θα επιτρέπεται μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις και να διασφαλιστεί ότι το κράτος θα απέχει από κάθε παρέμβαση που θα περιορίζει το δικαίωμα σε ελεύθερη και οικειοθελή συλλογική διαπραγμάτευση (εξέταση στο πλαίσιο των ΔΣ 98 και 154 (IndividualCase (CAS) - Discussion: 2018, Publication: 107th ILC session (2018) DirectRequest (CEACR) - (Observation CEACR adopted 2018 published 108th ILC (session 2019)).

Επιπροσθέτως, η Επιτροπή Ειδικών Εμπειρογνομόνων δεν διατύπωσε σύσταση και περιορίστηκε στην επισήμανση ότι η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία πρέπει να είναι «έσχατη λύση» και ότι το ισχύον σύστημα πρέπει να επαναξιολογηθεί («Recommendation Experts Group for the review of the Greek Labour Market Institutes», 27 September 2016, σελ. 26-29, 3. Extension of Collective Agreements και Recommendation 10 σελ. 44-45).

Προσέτι, στόχος της παρ. 2 του άρθρου 22 του Συντάγματος, των Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας 98 και 154, των Συστάσεων 92 και 163 και του άρθρο 6 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη είναι η προστασία του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης και η προώθηση της ελεύθερης και εκούσιας συλλογικής διαπραγμάτευσης και ως εκ τούτου, η διαιτησία πρέπει να έχει επικουρικό χαρακτήρα και να λειτουργεί ως έσχατο μέσο επίλυσης συλλογικής διαφοράς.

Ωστόσο, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο προβλέπει δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στις εξής περιπτώσεις: α) από οποιοδήποτε μέρος, εφόσον το άλλο μέρος αρνήθηκε τη μεσολάβηση, β) από οποιοδήποτε μέρος αποδέχτηκε την πρόταση του μεσολαβητή που απέρριψε το άλλο μέρος (παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 1876/1990 που αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4303/2014 (ΦΕΚ Α' 28) και η περίπτωση β' αντιστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 4549/2018 (ΦΕΚ Α' 105) δεν συνάδει με τον επικουρικό χαρακτήρα που πρέπει να έχει η προσφυγή στη διαιτησία, καθιστώντας αυτή μη επιτυχή, καθώς κατ' αυτόν τον τρόπο:

α) συμβάλλει στον περιορισμό της συλλογικής αυτονομίας, του διαλόγου και της συλλογικής διαπραγμάτευσης, καθώς, όπως έχει αποδειχθεί, τα εξαναγκαστικά συστήματα επίλυσης συλλογικών διαφορών εθίζουν τα μέρη στο να καταφεύγουν σε αυτά πριν εξαντλήσουν κάθε προηγούμενο μέσο.

β) βλάπτει την εθνική οικονομία, καθώς διαιτητικές αποφάσεις κατόπιν μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία περί μισθολογικών αυξήσεων που δεν συμβαδίζουν με τη βελτίωση της παραγωγικής δυνατότητας της χώρας και ιδίως της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του τομέα των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, ελλοχεύουν ποικίλους κινδύνους.

γ) δεν οικοδομείται εμπιστοσύνη μεταξύ των μερών, η οποία μπορεί να εμπεδωθεί μόνο μέσα από ελεύθερες διαπραγματεύσεις.

Ο σεβασμός της συλλογικής αυτονομίας που εκπληρώνεται μόνο μέσω της προσφυγής στη διαιτησία ως επικουρικό και έσχατο μέσο διασφαλίζει την ελευθερία, προάγει τις ελεύθερες διαπραγματεύσεις και αποτρέπει την επανάληψη σφαλμάτων του παρελθόντος.

Ως εκ τούτου, καθίσταται αδήριτη ανάγκη η ερμηνεία του Συντάγματος και η θέση της Πολιτείας επί του θεσμού, να έχουν ως άμεσο στόχο την προάσπιση της ελευθερίας των

συλλογικών διαπραγματεύσεων, εναρμονίζοντας το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο με τις συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Εκτός τούτου, πρέπει να αποφευχθεί η παρέλκυση της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης προκειμένου να μην αφήνονται εργαζόμενοι, χωρίς την προστασία της συλλογικής σύμβασης εργασίας.

Πέραν του ότι αυτό δέχεται η υπ' αριθ. 2307/2014 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, παράλληλα συνάδει με το θεμιτό στόχο της κυβερνητικής πολιτικής περί προαγωγής του διαλόγου και των συμφωνιών στους εργασιακούς χώρους προκειμένου να επιτευχθεί εργασιακή ειρήνη και ανάταξη της οικονομίας. Αυτό, δε, καθίσταται αδήριτη ανάγκη, όταν πρόκειται για επιχειρήσεις που εξυπηρετούν βασικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου.

Κατά συνέπεια, ο θεσμός της διαιτησίας πρέπει να λειτουργεί πραγματικά επικουρικά προς τη συλλογική αυτονομία, ως έσχατο μέσο επίλυσης της διαφοράς.

Με αυτά τα δεδομένα και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις πρόσφατες συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία, όμως, αποκλειστικά ως έσχατο μέσο επίλυσης των συλλογικών διαφορών εργασίας, στις εξής περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις:

α) εάν η συλλογική διαφορά αφορά σε επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 1264/1982 όπως συμπληρώθηκε με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 1915/1990, όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο Α' του ν. 3429/2005, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει,

β) εάν η συλλογική διαφορά αφορά στη σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας και αποτύχουν οριστικά οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και η επίλυσή της επιβάλλεται από υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, συνδεδεμένο με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας.

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων υπάρχει, εφόσον σωρευτικά: αα) έληξε η κανονιστική ισχύς τυχόν υπάρχουσας συλλογικής σύμβασης εργασίας σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 και ββ) έχει εξαντληθεί κάθε άλλο μέσο συνεννόησης και συνδικαλιστικής δράσης, ενώ το μέρος που προσφεύγει μονομερώς στη διαιτησία συμμετείχε στη διαδικασία μεσολάβησης και αποδέχτηκε την πρόταση μεσολάβησης.

Η συνδρομή των ανωτέρω περιπτώσεων απαιτείται να αναφέρεται ρητά στην αίτηση του μονομερώς προσφεύγοντος στη διαιτησία και να υπάρχει, επιπροσθέτως, ειδική μνεία στην αιτιολογία της διαιτητικής απόφασης.

Τέλος, η αίτηση μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία πρέπει να περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που την δικαιολογούν, η δε διαιτητική απόφαση που εκδίδεται επ' αυτής είναι άκυρη, εάν δεν περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που δικαιολογούν τη μονομερή προσφυγή στη διαιτησία.

Εάν μάλιστα η συλλογική διαφορά αφορά σε επιχείρηση του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει στην αίτηση επισυνάπτεται η γνώμη της διυπουργικής επιτροπής δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών του άρθρου 10 του ν. 3429/2005, όπως ισχύει επί της συλλογικής διαφοράς.

Για την πληρότητα της λειτουργίας αυτής της ρύθμισης και λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβολές που επέφερε ο νόμος στο άρθρο 16 του ν. 1876/1990, το άρθρο αυτό κωδικοποιεί την προτεινόμενη ρύθμιση των παραγράφων 2 στις ήδη ισχύουσες ρυθμίσεις του και για το λόγο αυτό το άρθρο 53 του νομοσχεδίου αντικαθιστά το άρθρο 16 του ν. 1876/1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Ατομικές Εργασιακές σχέσεις

Επί του άρθρου 58

Σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο του άρθρου 7 του ν. 2112/1920, όπως ισχύει (τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 του ν. 4487/2017), η «αξιόλογη» καθυστέρηση καταβολής των δεδουλευμένων αποδοχών του εργαζομένου από τον εργοδότη συνιστά μονομερή βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας, ανεξαρτήτως της αιτίας της καθυστέρησης. Ο όρος «αξιόλογη» είναι αόριστος, με αποτέλεσμα να γεννάται θέμα ερμηνείας και εφαρμογής της διάταξης, και ανασφάλεια δικαίου, εφόσον εναπόκειται αποκλειστικά και μόνο στην υποκειμενική κρίση των μερών ο χαρακτηρισμός ή μη, ως «αξιόλογης», της καθυστέρησης των δεδουλευμένων αποδοχών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η καθυστέρηση καταβολής των δεδουλευμένων αποδοχών από τον εργοδότη στον εργαζόμενο, πέραν των 2 μηνών, να συνιστά μονομερή βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας, ανεξαρτήτως της αιτίας καθυστέρησης.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, τίθεται απώτατο χρονικό όριο, πέραν του οποίου, η καθυστέρηση των δεδουλευμένων αποδοχών θα συνιστά αυτοδικαίως βλαπτική και μονομερή τροποποίηση των όρων εργασίας, κατ' αθέτηση της εργασιακής σύμβασης από τον εργοδότη.

Ως εκ τούτου, με την προτεινόμενη ρύθμιση αίρεται η ανασφάλεια δίκαιου που δημιουργούσε ο αόριστος όρος «αξιόλογη».

Επί του άρθρου 59

Σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 38 του ν. 1892/1990, όπως ισχύει, ο εργαζόμενος με σύμβαση εργασίας μερικής απασχόλησης, αν παραστεί ανάγκη για παροχή πρόσθετης εργασίας πέραν της συμφωνηθείσας, έχει υποχρέωση να την παράσχει, αν είναι σε θέση να το κάνει και η άρνησή του θα ήταν αντίθετη με την καλή πίστη.

Επιπροσθέτως, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο παρέχει τη δυνατότητα στο μερικώς απασχολούμενο να αρνηθεί την παροχή πρόσθετης εργασίας, πέραν της συμφωνημένης, όταν αυτή η πρόσθετη εργασία λαμβάνει χώρα κατά συνήθη τρόπο.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντικαθίσταται η παράγραφος 11 του άρθρου 38 του ν. 1892/1990, και θεσπίζεται ότι ο μερικώς απασχολούμενος, όταν αυτός καλείται από τον εργοδότη να παράσχει πρόσθετη εργασία πέραν από τη συμφωνηθείσα, δικαιούται προσαύξηση δώδεκα τοις εκατό (12%) επί της συμφωνηθείσας αμοιβής για κάθε επιπλέον ώρα εργασίας που θα παράσχει. Με την παρούσα ρύθμιση, ρητώς, προβλέπεται ότι η πρόσθετη αυτή εργασία δύναται να πραγματοποιηθεί κατ' ανώτατο όριο μέχρι και τη συμπλήρωση του πλήρους ημερησίου ωραρίου του συγκρίσιμου εργαζόμενου.

Στόχος της εν λόγω ρύθμισης είναι η ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων μερικής απασχόλησης απέναντι στις σύγχρονες πρακτικές καταστρατήγησης των εργασιακών δικαιωμάτων τους, θεσπίζοντας την προσαύξηση του δώδεκα τοις εκατό (12%) επί της συμφωνηθείσας αμοιβής για κάθε επιπλέον ώρα εργασίας. Η παρούσα διάταξη στρέφεται κατά της υποδηλωμένης απασχόλησης, διότι αποσκοπεί να μειώσει δραστικά όλες εκείνες τις συμβάσεις εργασίας, οι οποίες εικονικά και μόνο πληρούν τους όρους μερικής απασχόλησης, ενώ στην πραγματικότητα υποκρύπτονται σε αυτές, όροι εργασίας πλήρους απασχόλησης.

Η προτεινόμενη διάταξη, η οποία ορίζει ότι η εκ μέρους του μερικώς απασχολούμενου πρόσθετη εργασία δύναται να πραγματοποιηθεί κατ' ανώτατο όριο μέχρι και την συμπλήρωση του πλήρους ημερησίου ωραρίου του συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση αποτελεί ασφαλιστική δικλείδα απέναντι σε οποιαδήποτε, τυχόν, υπερωριακή απασχόληση και καταστρατήγηση της φύσης της μερικής απασχόλησης.

Επί του άρθρου 60

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων θεσμοθετείται υποχρέωση καταχώρησης και της απασχόλησης με συμβάσεις ανεξαρτήτων υπηρεσιών και εργοσήμου. Ως εκ τούτου, με την προωθούμενη ρύθμιση επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη και πληρέστερη χαρτογράφηση και απεικόνιση της απασχόλησης.

Επί του άρθρου 61

Προς άρση της αβεβαιότητας σχετικά με τους όρους αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία άπτεται και των θεμάτων της απόσπασης εργαζομένων από επιχειρήσεις εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες, στο πλαίσιο διεθνικής παροχής υπηρεσιών, έχουν ήδη αποσπάσει ή πρόκειται να αποσπάσουν εργαζόμενους στο έδαφος της Ελλάδας καθίσταται αναγκαία η νομοθετική ρύθμιση του δικαιώματος των εγκατεστημένων στο Ηνωμένο Βασίλειο επιχειρήσεων στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στο έδαφος της Ελλάδας με ταυτόχρονη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων των αποσπασμένων εργαζομένων για μία μεταβατική περίοδο, εφόσον η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου γίνει χωρίς συμφωνία.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται το δικαίωμα και η δυνατότητα των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο να προβαίνουν σε απόσπαση εργαζομένων στο έδαφος της Ελλάδας για μία μεταβατική περίοδο, με εφαρμογή

του ίδιου θεσμικού πλαισίου που ισχύει για τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος που έχει υπογράψει τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στόχος της διάταξης είναι η ομαλή μετάβαση των εν λόγω επιχειρήσεων και εργαζομένων στο νέο καθεστώς που θα δημιουργηθεί, εάν η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου γίνει χωρίς συμφωνία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, παρεμποδίζεται τυχόν αιφνιδιασμός και κατ' επέκταση αίρονται τυχόν εμπόδια στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών υπό τους όρους της αμοιβαιότητας.

Επί του άρθρου 62

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι όπου στο κείμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο αναφέρεται ως μέλος συλλογικού οργάνου ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας, νοείται εφεξής ο Γενικός Γραμματέας Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται αναγκαία στο πλαίσιο διασφάλισης της συνέχειας της διοικητικής δράσης και της εύρυθμης λειτουργίας των οικείων συλλογικών οργάνων.

Επί του άρθρου 63

Η από 28.03.2018 Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΠΚ 6/29.3.2018), η οποία υπεγράφη αφενός μεταξύ του ΣΕΒ, της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ), της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) και του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), και αφετέρου της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ), είχε διάρκεια ισχύος από 1.1.2018 έως 31.12.2018, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 αυτής.

Κατά την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 1876/1990, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ 29 Α'), «οι κανονιστικοί όροι εθνικής συλλογικής σύμβασης εργασίας που έληξε ή καταγγέλθηκε, εξακολουθούν να ισχύουν επί ένα εξάμηνο από την λήξη ή καταγγελία και εφαρμόζονται και στους εργαζόμενους που προσλαμβάνονται στο διάστημα αυτό».

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, οι όροι της από 28.3.2018 ΕΓΣΣΕ, πλην όσων έχουν κυρωθεί με νόμο, έπαψαν να ισχύουν από 1η Ιουλίου 2019.

Οι εθνικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας καθορίζουν τους ελάχιστους μη μισθολογικούς όρους εργασίας που ισχύουν για τους εργαζόμενους όλης της χώρας, όπως ορίζεται στο εδάφιο 2α της υποπαραγράφου ΙΑ. 11 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α') το οποίο αντικατέστησε το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1876/1990).

Συνεπώς, προκειμένου να διατηρηθεί σε πλήρη κανονιστική ισχύ το σύνολο των μη μισθολογικών όρων εργασίας που ισχύουν για τους εργαζόμενους όλης της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που προσελήφθησαν, μετά την 30η Ιουνίου 2019, κρίνεται αναγκαία η διατυπικού νόμου και με αναδρομική ισχύ παράταση της χρονικής ισχύος της από 28.3.2018 ΕΓΣΣΕ έως τη σύναψη νέας και όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2019, διάστημα που κρίνεται εύλογο προκειμένου να ολοκληρωθεί η συλλογική διαπραγμάτευση για τη σύναψη νέας.

Επί του άρθρου 64

Με την προτεινόμενη διάταξη αντιμετωπίζεται μεταβατικά το επείγον πρόβλημα της λήξης της πενταετούς θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας που συμπληρώθηκε την 29η Απριλίου 2019 και δεν κατέστη δυνατή η έγκαιρη συγκρότησή του λόγω της εγγενούς δυσκολίας της Γ.Σ.Ε.Ε., η οποία τελεί υπό προσωρινή Διοίκηση από την 17η Απριλίου 2019.

Η προτεινόμενη ρύθμιση επιφέρει την συνέχιση της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου που είχε συγκροτηθεί με την υπ` αριθμ. 10650/Δ1.1956/9.4.2014 (ΥΟΔΔ 233/29-04-2014) απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, έως την 31η Δεκεμβρίου 2019.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΔΗΛΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επί του άρθρου 65

Στον τομέα της αδήλωτης εργασίας, το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, όπως έχει διαμορφωθεί με τις διατάξεις των άρθρων 5, 6, 7 και 8 του ν. 4554/2018, κρίνεται σκόπιμο να ενισχυθεί, ώστε ν' αντιμετωπιστεί πιο αυστηρά αλλά και πιο αποτελεσματικά το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας. Για το λόγο αυτό, εκτός από τις κυρώσεις οικονομικού χαρακτήρα (πρόστιμα) που ήδη προβλέπονται με τις ισχύουσες διατάξεις, θεσπίζεται η συστηματοποίηση των ελέγχων με την διενέργεια υποχρεωτικών επανελέγχων, εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος σε εργοδότες ή επιχειρήσεις, οι οποίοι έχουν ήδη τελέσει παράβαση αδήλωτης εργασίας. Ο ν. 4554/2018 στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 5 ορίζει τις προϋποθέσεις επιβολής προστίμου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε και του Ε.Φ.Κ.Α σε επιχειρήσεις ή εργοδότες, στους οποίους διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια ελέγχου από τις ανωτέρω υπηρεσίες, η μη αναγραφή εργαζομένων στον ισχύοντα πίνακα προσωπικού που υποχρεούται να τηρεί κάθε επιχείρηση ή εργοδότης. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, προστίθεται στο άρθρο 5 του ν. 4554/2018 η παράγραφος 3, η οποία καθιστά υποχρεωτική την διενέργεια επανελέγχου, εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών, από την διαπίστωση της πρώτης παράβασης, σε εργοδότες ή επιχειρήσεις που έχουν ήδη εντοπιστεί να διαπράττουν παραβάσεις αδήλωτης εργασίας. Το μέτρο αυτό, εντασσόμενο στο πλαίσιο της συνολικής ενίσχυσης και συστηματοποίησης της ελεγκτικής δράσης, αποσκοπεί στην αντιμετώπιση τυχόν φαινομένων υποτροπής των επιχειρήσεων ή εργοδοτών που είχαν παραβατική συμπεριφορά. Παράλληλα, μέσω της θέσπισης ενός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών, εντός του οποίου καθίσταται υποχρεωτικός ο επανέλεγχος, ώστε να διαπιστωθεί η συμμόρφωση στη νομιμότητα αποτρέπονται με αποτελεσματικό τρόπο φαινόμενα νέων παραβάσεων και

δημιουργούνται ισχυρά αντικίνητρα προκειμένου να επιτευχθεί η συμμόρφωση των παραβατικών επιχειρήσεων και εργοδοτών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση η παράγραφος 4 του άρθρου 5 του ν. 4554/2018 καταργείται, ώστε αφενός να επιλυθούν νομικές και διοικητικές αστοχίες του παρελθόντος που δημιούργησαν διοικητικά βάρη και αφετέρου σταδιακά να περιοριστούν αδυναμίες απλοποίησης της διαδικασίας που είχαν ως αποτέλεσμα αναποτελεσματική εφαρμογή με αμφίβολο αποτέλεσμα για τον εργαζόμενο.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται στο άρθρο 5 του ν. 4554/2018 η παράγραφος 6 προκειμένου να αποσαφηνιστεί το πλαίσιο της άσκησης των ενδίκων βοηθημάτων κατά της πράξης επιβολής προστίμου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε και του Ε.Φ.Κ.Α. Ειδικότερα ορίζεται ότι η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου κατά της πράξης επιβολής προστίμου είναι εξήντα (60) ημέρες από την επίδοση της πράξης επιβολής προστίμου, όπως ισχύει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Επί του άρθρου 66

Με την παράγραφο 1 και 2 της προτεινόμενης διάταξης τροποποιείται η δυνατότητα έκπτωσης επί του τυχόν επιβληθέντος από τις αρμόδιες υπηρεσίες Ε.Φ.Κ.Α και Σ.ΕΠ.Ε προστίμου, σε επιχειρήσεις ή εργοδότες που εντοπίστηκαν να μην αναγράφουν τους εργαζομένους τους στον ισχύοντα πίνακα προσωπικού, παραβαίνοντας την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Ειδικότερα, το πρόστιμο του ποσού των δέκα χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (10.500 €) ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων ευρώ (2.000 €), εάν ο εργοδότης προβεί στην πρόσληψη του αδήλωτου εργαζόμενου, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία διενέργειας του ελέγχου, καταρτίζοντας σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης, διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών. Ειδικά για τις εποχικές επιχειρήσεις, εάν ο εργοδότης προχωρήσει στην πρόσληψη του αδήλωτου εργαζόμενου με σύμβαση εργασίας πλήρους απασχόλησης, θεσπίζεται συγκεκριμένο απαιτούμενο χρονικό διάστημα για τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας, ήτοι διάρκεια σύμβασης εργασίας πλήρους απασχόλησης τουλάχιστον τριών μηνών δοθέντος ότι λόγω της φύσης της εποχικής εργασίας, η δωδεκάμηνη υποχρέωση απασχόλησης δεν καθίσταται εφικτή. Σε αυτή την περίπτωση, το επιβαλλόμενο πρόστιμο από το ποσό των δέκα χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (10.500 €) μειώνεται στο ποσό των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€). Επιπροσθέτως, προκειμένου να αντιμετωπιστούν περιπτώσεις που, λόγω της φύσης της δραστηριότητας τους, δεν επαρκεί το εναπομείναν διάστημα λειτουργίας για την συμπλήρωση του ελάχιστου απαιτούμενου διαστήματος απασχόλησης (δηλαδή, τουλάχιστον, τρεις μήνες) ώστε να είναι δυνατή η έκπτωση στο ήδη επιβληθέν πρόστιμο, προβλέπεται η συμπλήρωση του χρόνου απασχόλησης με κατάτμηση της σύμβασης εργασίας με την προϋπόθεση, ότι αυτή ολοκληρώνεται στο πέρας της επόμενης περιόδου λειτουργίας. Η παρούσα ρύθμιση, προβλέποντας τη δυνατότητα μείωσης του προστίμου, έχει στον πυρήνα της τη σύνδεση της παράβασης με τη συμπεριφορά του εργοδότη, στοχεύοντας να δώσει κίνητρο αλλά και μία, μοναδική ευκαιρία σε όλες εκείνες τις επιχειρήσεις και εργοδότες που έχουν τελέσει παράβαση να προχωρήσουν στην πρόσληψη των αδήλωτων εργαζομένων τους, προκειμένου να τύχουν εκπτώσεως στο ήδη επιβληθέν σε βάρος τους πρόστιμο. Παράλληλα, η παρούσα προτεινόμενη ρύθμιση λογίζεται ως ένα «μέτρο επαναφοράς» στη νομιμότητα,

ισχυροποιεί τη θέση του αδήλωτου εργαζόμενου, ενισχύει την απασχόληση με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα και δημιουργεί συνθήκες σταθερής απασχόλησης των μισθωτών.

Τα ανωτέρω συνεπικουρούνται και από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, στην οποία ορίζεται ότι ο εργοδότης δεν επιτρέπεται να προβεί σε μείωση του προσωπικού από την ημερομηνία και ώρα του ελέγχου και καθ' όλη τη διάρκεια των ως άνω χρονικών περιόδων, δώδεκα και τριών μηνών, της παραγράφου 1 και 2 αντίστοιχα.

Στόχος της ρύθμισης αυτής είναι η δέσμευση του εργοδότη για διατήρηση του ήδη υπάρχοντος συνολικού αριθμού θέσεων εργασίας, ώστε να εφαρμοστεί με ορθολογικό και δίκαιο τρόπο η δυνατότητα της έκπτωσης.

Στην κατεύθυνση αυτή στην παράγραφο 6 της προτεινόμενης διάταξης, με την οποία τροποποιείται η παρ. 6 του άρθ. 6 του ν. 4554/2018 μόνο ως προς το δεύτερο εδάφιο της και ορίζεται ότι «...Δικαίωμα έκπτωσης δεν παρέχεται όταν ο εργοδότης είναι υπότροπος, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5.». Δημιουργείται έτσι μία επιπλέον ασφαλιστική δικλείδα, ώστε να τυγχάνουν εφαρμογής οι ευεργετικές διατάξεις μία μόνο φορά και να αποκλείονται από την εφαρμογή τους όσες επιχειρήσεις διαπράττουν νέα παράβαση αδήλωτης εργασίας.

Επί του άρθρου 67

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 4554/2018 προβλέπεται ότι σε περίπτωση επιβολής σε μία επιχείρηση, εκμετάλλευση ή άλλη εργασία, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. και του Ε.Φ.Κ.Α. περισσότερων του ενός προστίμου για αδήλωτη εργασία του ίδιου εργαζόμενου, που προκύπτουν από έλεγχο κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας, η υποχρέωση καταβολής προστίμου ισχύει για την πράξη επιβολής προστίμου που κοινοποιήθηκε πρώτη στον εργοδότη. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι η αποφυγή της εκ νέου επιβολής κυρώσεως για την ίδια παράβαση καθώς και η αποτροπή ενδεχόμενων αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των ελεγκτικών μηχανικών του Σ.ΕΠ.Ε και του Ε.Φ.Κ.Α.

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται δεύτερη παράγραφος στο άρθρο 7 του ν. 4554/2018, η οποία θεσπίζει ένα νέο μέτρο το οποίο αποσκοπεί στην καταπολέμηση του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας και στο δραστικό περιορισμό της συστηματικής παραβίασης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα, προβλέπεται η δημιουργία ενός ηλεκτρονικού μητρώου στο οποίο θα καταγράφονται αναλυτικά όλες εκείνες οι επιχειρήσεις οι οποίες, κατόπιν ελέγχου, θα διαπιστώνεται ότι τελούν παραβάσεις που αφορούν στην αδήλωτη εργασία.

Μέσω της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων του Σ.ΕΠ.Ε. και του Ε.Φ.Κ.Α. συστηματοποιείται το ελεγκτικό έργο, εφόσον όλες οι εμπλεκόμενες αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες συλλέγουν και διαθέτουν όλα εκείνα τα στοιχεία των ελέγχων τους, προκειμένου να εντοπιστούν και να καταγραφούν οι επιχειρήσεις ή εργοδότες που έχουν παραβατική συμπεριφορά συμβάλλοντας στη συνολική χαρτογράφηση της αδήλωτης εργασίας. Παράλληλα, μέσα από τη συλλογή στοιχείων ελέγχου από όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες επιχειρείται να διαμορφωθεί η συνολική εικόνα της συμμόρφωσης και της

απόδοσης των ελέγχων, εντοπίζοντας τις επιχειρήσεις ή τους εργοδότες που αρνούνται να συμμορφωθούν, ώστε να δημιουργηθεί ένας ασφαλής μηχανισμός αποτροπής των παραβάσεων και επίτευξης της ασφαλιστικής κάλυψης των εργαζομένων μέσα από την έρευνα, τον εντοπισμό και την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις και τους εργοδότες που παραβιάζουν την ασφαλιστική και εργατική νομοθεσία.

Με τη βοήθεια του μητρώου θα εντοπίζεται, τυχόν, υποτροπή, μετά τη διενέργεια του πρώτου ελέγχου, των παραβατικών επιχειρήσεων, προκειμένου να ακολουθήσει επιβολή επαυξημένων ποινών. Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην ολοκληρωμένη καταγραφή της παραβατικότητας στον τομέα της αδήλωτης εργασίας, έτσι ώστε να εξάγονται τεκμηριωμένα συμπεράσματα αναφορικά με αυτήν, προκειμένου, κατόπιν ανάλυσης, να συμβάλλουν στον προγραμματισμό της δράσης και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας όλων των αρμόδιων ελεγκτικών υπηρεσιών καθώς και για την περαιτέρω χάραξη στρατηγικής καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας.

Τέλος, με την παρούσα διάταξη ορίζεται ότι η καταγραφή στο μητρώο αδήλωτης εργασίας συνεπάγεται αποκλεισμό των παραβατικών επιχειρήσεων από την δυνατότητα υπαγωγής τους σε ευνοϊκές φορολογικές και ασφαλιστικές ρυθμίσεις, δημιουργώντας ένα πολλαπλό μηχανισμό κινήτρων και αντικινήτρων.

Επί του άρθρου 68

Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την έκδοση απόφασης ώστε να ρυθμίζει τα κάτωθι:

α. τη διαδικασία επιβολής των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, του παρόντος Κεφαλαίου και ιδίως προθεσμίες για την υποβολή αντιρρήσεων κατά πράξεων διοικητικών κυρώσεων, άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακροάσεως από μέρους του παραβάτη εργοδότη, τη διαδικασία επανελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων και μείωσης προβλεπόμενου προστίμου καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

β. κάθε θέμα σχετικά με τα στοιχεία που καταχωρούνται στο Μητρώο, την ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών είσπραξης ασφαλιστικών και φορολογικών οφειλών και κάθε άλλο θέμα σχετικά με τη διάρκεια διατήρησης των στοιχείων στο Μητρώο, τη χορήγηση στοιχείων σε τρίτους, κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων των Υπηρεσιών καθώς και τους όρους, το είδος και τη διάρκεια εξαίρεσης των παραβατών από ρυθμίσεις εξόφλησης ασφαλιστικών και φορολογικών εισφορών και προγράμματα ενίσχυσης της απασχόλησης.

Προσέτι, ορίζεται ότι η ισχύς των παραγράφων 3, 4 και 6 του άρθρου 5 και των παραγράφων 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 6 του ν. 4554/2018 αρχίζει από την έκδοση της σχετικής απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, από εκδόσεως της οποίας καταργείται η υπ' αριθ. 43614/996/21.08.2018 (ΦΕΚ 3521 Β') Υπουργική Απόφαση και η ισχύς της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν.

4554/2018 από την έκδοση της απόφασης της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ώστε να μην ανακύψει κενό στην αποτελεσματική εφαρμογή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επί του άρθρου 69

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται στο ΚΕΑΟ η δυνατότητα, εκτός από τη λήψη των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης που προβλέπονται από τον Κ.Ε.Δ.Ε., να απαγορεύει τη χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α. για την υποβολή Α.Π.Δ., σε εργοδότες που έχουν, ως επί το πλείστον, μεγάλες και μη ρυθμισμένες οφειλές, οι οποίοι, ενώ υποβάλλουν κάθε μήνα Α.Π.Δ., δεν καταβάλλουν τις δηλούμενες με αυτήν εισφορές, με αποτέλεσμα τη συνεχή δημιουργία νέων οφειλών κάθε μήνα.

Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην παρεμπόδιση της ανάπτυξης στρατηγικών εισφοροδιαφυγής, γι' αυτό και εφαρμόζεται κυρίως σε εργοδότες που εκμεταλλευόμενοι το απρόσωπο των ηλεκτρονικών συναλλαγών αποφεύγουν συστηματικά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους χρησιμοποιώντας μεθόδους που παρεμποδίζουν την ικανοποίηση του φορέα από την παρουσία του οφειλέτη ή αποσκοπούν στην αδυναμία εντοπισμού των πραγματικών υπευθύνων (π.χ. δημιουργία εικονικών επιχειρήσεων, τοποθέτηση εικονικών υπευθύνων χωρίς παρουσία ή υπέργηρων ή πρώην υπαλλήλων της επιχείρησης κ.λπ.). Για να μην καταλήξει το μέτρο σε βάρος των εργαζομένων της επιχείρησης, οι Α.Π.Δ. που δεν γίνονται δεκτές ηλεκτρονικά μπορούν να υποβληθούν με ψηφιακό - μαγνητικό μέσο στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΦΚΑ, στην οποία όμως θα προσκομιστούν φορολογικά στοιχεία, ενώ ο εργοδότης θα υποβληθεί σε ενδελεχή έλεγχο. Η καταχώριση των Α.Π.Δ. που υποβάλλονται με ψηφιακό - μαγνητικό μέσο έχει σαν προϋπόθεση την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών που δηλώνονται με αυτές. Προβλέπεται όμως κατ' εξαίρεση, κατά τις δύο πρώτες υποβολές, η δυνατότητα καταχώρισης Α.Π.Δ. περισσότερων μισθολογικών περιόδων με καταβολή μέρους των εισφορών, προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο βλάβης των εργαζομένων σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη να καταβάλλει τις εισφορές πολλών μισθολογικών περιόδων ή να ρυθμίσει το σύνολο της οφειλής.

Η διάταξη προβλέπει επίσης τις προϋποθέσεις με τις οποίες σε εργοδότες που τακτοποιούν τις οφειλές τους μπορεί να αρθεί η αναστολή της χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του ΕΦΚΑ.

Επί του άρθρου 70

Με την προτεινόμενη διάταξη διευκρινίζεται ότι ως προς τη διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 4611/2019, ειδικά για τους αυτοαπασχολούμενους και τους αγρότες, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 παρ. 3 του παρόντος νόμου, προβλέπονται δύο στάδια ολοκλήρωσης της διαδικασίας. Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει την υποβολή αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) προκειμένου να υπολογιστεί το ποσό των οφειλών του. Εφόσον το ποσό των οφειλών έχει υπολογιστεί και διαβιβαστεί στο

ΚΕΑΟ, προκειμένου να ολοκληρωθεί η υπαγωγή στην ρύθμιση ακολουθεί το δεύτερο στάδιο, ήτοι η υποβολή της αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΚΕΑΟ.

Με την παρούσα διάταξη προστίθεται παρ. 2 στο άρθρο 13 του ν. 4611/2019 και προβλέπεται ότι η 30η Σεπτεμβρίου 2019, η οποία έχει οριστεί ως καταληκτική ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, αφορά στην υποβολή και μόνο της αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), προκειμένου εν συνεχεία να υπολογιστεί το ποσό των οφειλών. Ως υποβολή αιτήματος για τον προσδιορισμό της οφειλής θεωρείται και η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ στις περιπτώσεις οφειλετών που απαιτείται επιβεβαίωση και διόρθωση των ασφαλιστικών τους στοιχείων ή οι οφειλές τους είναι υπό επεξεργασία και σε κάθε περίπτωση χωρίς να απαιτείται η τελική επιλογή του επανυπολογισμού ή μη των οφειλών. Ακόμα και μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας, δύναται να ολοκληρωθεί η διαδικασία υπαγωγής στην ρύθμιση με την υποβολή της αίτησης (δεύτερο στάδιο) η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποβληθεί πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2019. Σημειώνεται ότι με την διάταξη αυτή εξασφαλίζεται η θεμελίωση του δικαιώματος και κατοχυρώνεται η υπαγωγή στην ρύθμιση, ήδη κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας, με μόνη την υποβολή αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ, όπως ως άνω ερμηνεύεται, μέχρι και την 30η Σεπτεμβρίου 2019.

Επί του άρθρου 71

Σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4569/2018 για την έκδοση κάθε απόφασης μετάταξης ή απόσπασης υπαλλήλων του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και του «Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» (ΕΤΕΑΕΠ) απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 .

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προτείνεται η παράταση της ισχύος των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4569/2018 μέχρι και την 31η.12.2020, ήτοι για την έκδοση κάθε απόφασης μετάταξης ή απόσπασης υπαλλήλων του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και «Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» (ΕΤΕΑΕΠ) απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Η παρούσα ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη, λόγω συσσώρευσης μεγάλου όγκου εκκρεμών ασφαλιστικών υποθέσεων προκειμένου να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία του «Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΕΦΚΑ) και του «Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» (ΕΤΕΑΕΠ), καθώς και η συνέχιση της απρόσκοπτης εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων.

Επί του άρθρου 72

Στο πλαίσιο της καθημερινής λειτουργίας των υποκαταστημάτων του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) απαιτείται η ηλεκτρονική διασύνδεση και επικοινωνία μεταξύ αφενός των υποκαταστημάτων όπου εξυπηρετούνται οι ασφαλισμένοι και οι εργοδότες και

αφετέρου των σημείων όπου είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα κάθε φορέα κοινωνικής ασφάλισης που ενσωματώθηκε στον Ε.Φ.Κ.Α. Αναλυτικότερα και ειδικά σε σχέση με το δίκτυο ΙΚΑΝΕΤ, το τέως ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είχε προχωρήσει στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ευρείας ζώνης (WAN), το οποίο κάλυπτε τις δικτυακές ανάγκες 206 κτιρίων του τέως ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του ΕΟΠΥΥ. Η υλοποίηση του δικτύου πρόσβασης του τέως ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είχε επιτευχθεί με την δημιουργία δικτυακής υποδομής στα καταστήματα του τέως ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του ΕΟΠΥΥ, με την διασύνδεσή τους στο δίκτυο κορμού του υπάρχοντος αναδόχου μέσω κυκλωμάτων πρόσβασης κυριότητας του αναδόχου και στη συνέχεια με την οργάνωσή τους στο Ιδεατό Ιδιωτικό Δίκτυο ΙΚΑΝΕΤ.

Τα ανωτέρω ρυθμίζονται από την υπογραφείσα Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (ΦΠΥ 33/12) μεταξύ Ε.Φ.Κ.Α. (τέως ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ΟΤΕ Α.Ε., με τίτλο έργου: «Παροχή στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών Συμφωνημένου Επιπέδου (S.L.A.) Μετάδοσης Δεδομένων, Φωνής και Εικόνας Μέσω Ιδιωτικού Ιδεατού Δικτύου (ΙΚΑΝΕΤ), χρονικής διάρκειας είκοσι τεσσάρων (24) μηνών με δικαίωμα προαίρεσης παράτασης των υπηρεσιών Συμφωνημένου Επιπέδου Ομαλής Παραγωγικής Λειτουργίας για χρονικό διάστημα 12 μηνών μετά το πέρας των 24 μηνών».

Βραχυπρόθεσμο στόχο αποτελεί η ενσωμάτωση των 206 σημείων του ΙΚΑΝΕΤ στο δημόσιο δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», και ειδικότερα στο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II», λόγω έλλειψης χωρητικότητας στο υφιστάμενο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ I». Ωστόσο, το χρονικό διάστημα της χρήσης της προαίρεσης της ανωτέρω Σύμβασης του έργου ΙΚΑΝΕΤ λήγει στις 13.10.2019, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει προχωρήσει η διαγωνιστική διαδικασία (βρίσκεται στο στάδιο της διαβούλευσης) σε σημείο που να είναι δυνατή η εγκατάσταση Αναδόχου την 13.10.19. Επίσης το «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II» αναμένεται να μπορεί να υποδεχθεί τα σημεία του ΕΦΚΑ μετά το πρώτο τρίμηνο του 2020.

Για τους λόγους αυτούς κρίνεται αναγκαία η παράταση της υφιστάμενης σύμβασης μέχρις ότου είτε εγκατασταθεί ο Ανάδοχος του νέου διαγωνισμού, είτε ενταχθούν τα σημεία που διασυνδέονται μέσω του ΙΚΑΝΕΤ στο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II». Σε άλλη περίπτωση μετά την 13.10.19 δεν θα είναι δυνατή η λειτουργία των 206 δομών του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του ΕΟΠΥΥ.

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης της από 14.04.16 (αριθ. πρωτ. σύμβασης 9/16) διοικητικής σύμβασης που αφορά στην «Παροχή στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών Συμφωνημένου Επιπέδου (SLA) μετάδοσης δεδομένων φωνής και εικόνας μέσω ιδιωτικού ιδεατού δικτύου (ΙΚΑΝΕΤ)», με απόφαση του Διοικητικού συμβουλίου του ΕΦΚΑ, είτε έως την ενεργοποίηση του νέου δικτύου εντός έξι μηνών από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης ύστερα από την ολοκλήρωση της νέας διαγωνιστικής διαδικασίας για τη δημιουργία του νέου δικτύου του ΕΦΚΑ (ΕΦΚΑΝΕΤ) και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας (ζεύξη σημείων) για το σύνολο των σημείων εφαρμογής του, είτε έως την ένταξη του φορέα στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ οπότε και λύεται αυτοδικαίως.

Ανάλογη διάταξη περιλάμβανε και το άρθρο 53 του ν. 4508/17 για τις συμβάσεις συντήρησης και εξοπλισμού του ΕΦΚΑ. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα, μέχρι την ολοκλήρωση του συμβατικού προγράμματος και πάντως όχι μεταγενέστερα της 30.06.2020, κατά την οποία επίσης επέρχεται αυτοδίκαια λύση.

Επί του άρθρου 73

Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται η υποχρέωση του ΕΦΚΑ να καταρτίσει και να δημοσιεύσει όλους τους εκκρεμείς, έως και σήμερα, ισολογισμούς των τελευταίων τριών ετών (2017, 2018, 2019) μέχρι και την 30η.6.2021. Επιπροσθέτως, υποχρεούται εντός του οριζόμενου ανωτέρω χρονικού διαστήματος να καταρτίσει και να δημοσιεύσει τους εκκρεμείς ισολογισμούς και όλων των ενταχθέντων σε αυτόν φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών για τα έτη που ανάγονται στην χρονική περίοδο προ της ένταξης τους.

Επιπλέον από το έτος 2020 και εφεξής και για κάθε επόμενη χρήση οι ισολογισμοί θα υποβάλλονται προς έγκριση το αργότερο μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου έτους κάθε χρήσης.

Στόχος της προτεινόμενης διάταξης είναι μέσω της δημοσίευσης: α) των εκκρεμών ισολογισμών του ΕΦΚΑ των τελευταίων τριών ετών, β) των εκκρεμών ισολογισμών όλων των ενταχθέντων σε αυτόν φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών για τα έτη που ανάγονται στην χρονική περίοδο προ της ένταξης τους και γ) των ισολογισμών από το έτος 2020 και εφεξής και για κάθε επόμενη χρήση το αργότερο μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου έτους κάθε χρήσης, να αποκατασταθεί το έλλειμα διαφάνειας και να διευκολυνθεί η άντληση χρήσιμων πληροφοριών επί των οικονομικών στοιχείων του ΕΦΚΑ.

Με την προτεινόμενη διάταξη διασφαλίζεται ότι απεικονίζεται η πραγματική εικόνα της χρηματοοικονομικής πληροφορίας και θεσπίζεται η υποχρέωση και ευθύνη για την παροχή πιστής και ειλικρινούς απεικόνισης των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Επί του άρθρου 74

Με την προτεινόμενη διάταξη αντικαθίσταται το άρθρο 71 του π.δ. 8/2019 και εισάγεται ρύθμιση για τη βελτίωση του συστήματος επιλογής Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων του ΕΦΚΑ.

Ειδικότερα, θεσπίζεται ότι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων επιλέγονται και τοποθετούνται υπάλληλοι ΠΕ όλων των κλάδων, εξαιρουμένης της Γενικής Διεύθυνσης Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην οποία προΐσταται υπάλληλος του κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Πληροφορικής σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Επιπλέον ορίζεται ως τυπική προϋπόθεση η τριετής τουλάχιστον προϋπηρεσία σε υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, λόγω της απαιτούμενης εξειδίκευσης και εμπειρίας στη διαχείριση ασφαλιστικών θεμάτων.

Σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η εναρμόνιση του π.δ. 8/2019 με τον Υπαλληλικό Κώδικα, ώστε η επιλογή να γίνεται κατά τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, με απώτερο στόχο η διαδικασία επιλογής να γίνει περισσότερο αντικειμενική και αξιοκρατική.

ΜΕΡΟΣ ΙΓ'

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Επί του άρθρου 75

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 καθίσταται υποχρεωτική η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων και σχετικών εγγράφων στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με τροποποίηση των σχετικών άρθρων του π.δ. 18/1989.

Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι τα ένδικα βοηθήματα και τα ένδικα μέσα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατατίθενται αποκλειστικά ηλεκτρονικά (παράγραφος 1). Επίσης, ηλεκτρονικά θα πραγματοποιούνται όλες οι επιδόσεις (παράγραφος 2).

Στη συνέχεια, ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με την ηλεκτρονική κατάθεση των επιμέρους δικογράφων και εγγράφων, όπως η έκθεση απόψεων της Διοίκησης και ο συνοδεύων αυτή φάκελος (παράγραφος 3), το δικόγραφο των προσθέτων λόγων και τα υπομνήματα των διαδίκων (παράγραφος 4), καθώς και η παρέμβαση (παράγραφος 5), ενώ ρυθμίζονται και περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη μετάβαση στο νέο καθεστώς.

Επί του άρθρου 76

Με την παρούσα διάταξη καθίσταται υποχρεωτική η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων και εγγράφων κατά τη διαδικασία του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι όλα τα δικόγραφα και έγγραφα κατατίθενται πλέον ηλεκτρονικά ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Το ίδιο ισχύει και για τις απόψεις της Διοίκησης και τον φάκελο, ενώ παρέχεται στους διαδίκους η δυνατότητα εξ αποστάσεως πρόσβασης στα δικόγραφα και έγγραφα που έχουν υποβληθεί ή θα υποβληθούν ηλεκτρονικά, με τη χρήση ειδικού κωδικού. Τέλος, τροποποιείται το άρθρο 195 του ν. 2717/1999 (ΚΔΔ), ώστε και οι κοινοποιήσεις να πραγματοποιούνται πλέον με ηλεκτρονικά μέσα.

Επί του άρθρου 77

Με την παρούσα διάταξη η υποχρέωση ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφου στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια διευκρινίζεται ότι αφορά και στους δικηγόρους και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Επί του άρθρου 78

Δια του παρόντος άρθρου θεσπίζεται υποχρέωση αναγραφής του ΑΦΜ στα δικόγραφα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και στα δικόγραφα ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Επί του άρθρου 79

Με το πλέγμα των θεσπιζόμενων διατάξεων (προσθήκη παραγράφων 6 έως 9 στο άρθρο 133 ΚΔΔ, προσθήκη εδαφίου στην παράγραφο 1 του άρθρου 204 ΚΔΔ, προσθήκη περίπτωσης η' στο άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 702/1977, προσθήκη εδαφίου στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Ν. 3068/2002) δημιουργείται το αναγκαίο νομοθετικό θεμέλιο για τη διεξαγωγή της συζήτησης αλλά και την εξέταση των μαρτύρων, πραγματογνωμώνων και

διαδίκων στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια με τα σύγχρονα μέσα της τεχνολογίας, τα οποία επιτρέπουν τη διεξαγωγή της συζήτησης ή την εξέταση των προσώπων αυτών από το δικαστήριο, μολοντί τα πρόσωπα αυτά ή ορισμένα από αυτά βρίσκονται εκτός της αίθουσας του δικαστηρίου και σε άλλο τόπο. Περαιτέρω, λαμβανομένης υπόψη της έντονης νησιωτικότητας της χώρας και της δυσχέρειας πρόσβασης σε απομακρυσμένες ορεινές και μη περιοχές, καθίσταται εφικτή η διεξαγωγή της συζήτησης στη μεταβατική έδρα του δικαστηρίου χωρίς την μετάβαση της σύνθεσης του δικαστηρίου στον απομακρυσμένο τόπο, επιτυγχάνοντας συχνότερη επικοινωνία των κατοίκων των περιοχών αυτών με τον φυσικό τους δικαστή, σημαντική εξοικονόμηση πόρων και χρόνου και επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης στις περιοχές αυτές.

Επί του άρθρου 80

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα κάλυψης δαπανών που αφορούν ειδικά την αναδιοργάνωση, αναβάθμιση, βελτίωση και ασφάλεια των υποδομών και εφαρμογών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Δ.Δ.) μέσω αντίστοιχης ετήσιας, επαρκούς κατά ποσό, επιχορήγησης προς το Συμβούλιο της Επικρατείας, που αποτελεί τον φορέα υλοποίησης και κύριο του ως άνω έργου, το οποίο προκηρύχθηκε το 2013 και τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία το 2015-2016.

Υπενθυμίζεται ότι η εφαρμογή του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Δ.Δ. για τη διαχείριση της ροής των υποθέσεων των Διοικητικών Δικαστηρίων, τον εμπλουτισμό των υπηρεσιών προς το κοινό και την υποβοήθηση των υποστηρικτικών λειτουργιών τους αποτέλεσε μια σημαντική προσπάθεια μείωσης του διοικητικού κόστους και αύξησης της παραγωγικής δυναμικής με ένα ενιαίο πληροφοριακό σύστημα. Το Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Δ.Δ. εξυπηρετεί όλα τα Διοικητικά Δικαστήρια (ΣτΕ, διοικητικά εφετεία και διοικητικά πρωτοδικεία), συμπεριλαμβανομένης της Γενικής Επιτροπείας ΔΔ. Αποτελεί έτσι ένα ιδιαίτερα δυναμικό σύστημα, το οποίο πρέπει να αναβαθμίζεται και να επικαιροποιείται συστηματικά, στόχος που υπερβαίνει την υφιστάμενη (από 1.12.2017) σύμβαση συντήρησής του. Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται στον κύριο του ως άνω έργου (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Δ.Δ.) η αναγκαία ευελιξία για την αποτελεσματική κάλυψη των αναφυόμενων αναγκών, από πιστώσεις που θα έχει εγκαίρως στη διάθεσή του, με σεβασμό των κανόνων του Δημοσίου Λογιστικού και της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

ΜΕΡΟΣ ΙΔ'

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Επί του άρθρου 81

Δεδομένης της έλλειψης υφιστάμενων μελετών, υφίσταται σοβαρός κίνδυνος καθυστερήσεων ως προς την προώθηση των απαιτούμενων έργων υποδομών. Με την τιθέμενη διάταξη απλοποιούνται οι προϋποθέσεις για τη σύναψη σύμβασης μελέτης και κατασκευής δημοσίου

έργου, προκειμένου να επιτευχθεί η ταχεία προώθηση των απαιτούμενων έργων υποδομών, κατά τρόπο απολύτως συμβατό με τις σχετικές διατάξεις του ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων. Η απλοποίηση αυτή έχει ως περαιτέρω αποτέλεσμα τη διευκόλυνση της αξιοποίησης και οικοδόμησης ακινήτων του δημοσίου τομέα με αντιπαροχή.

Επί του άρθρου 82

Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις συμβάσεις παραχώρησης χρήζει εκσυγχρονισμού, προκειμένου να επιτευχθεί η ταχύτερη σύναψη των σχετικών συμβάσεων, με ταυτόχρονη απόλυτη διασφάλιση της αναγκαίας διαφάνειας στη σχετική διαδικασία.

Με την τιθέμενη διάταξη ως προς τις συμβάσεις παραχώρησης μειώνεται το απαιτούμενο ποσοστό συντέλεσης απαλλοτριώσεων καθώς και εκπόνησης της Έκθεσης Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης, προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση παραχώρησης, με αποτέλεσμα την επίσπευση της όλης διαδικασίας.

Επί του άρθρου 83

Με τις διατάξεις του άρθρου 83 θεσπίζονται απλοποιήσεις και επιταχύνσεις στο νομικό πλαίσιο που διέπει τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Ειδικότερα, για το σκοπό της επιτάχυνσης των κατασκευαστικών εργασιών, στο πλαίσιο εκτέλεσης των ΣΔΙΤ, προβλέπεται, σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής, άνοδος επιπέδου άσκησης της σχετικής αρμοδιότητας εφόσον η αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία δεν τηρήσει τις προβλεπόμενες προθεσμίες να υποδείξει τρόπους συνέχισης των εργασιών και διασφάλισης της προστασίας των αρχαιολογικών ευρημάτων.

Περαιτέρω, καταργούνται τυπικές υποχρεώσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε περιττές νομικές αμφισβητήσεις ως προς τη στοιχειοθέτηση της εξυπηρέτησης σκοπών δημόσιας ωφέλειας στην εγκριτική πράξη της απαλλοτρίωσης ιδιοκτησιών αναγκάων για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή υπηρεσιών που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3389/2005.

ΜΕΡΟΣ ΙΕ'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΕ

Επί του άρθρου 84

Η «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου» αποτελεί το κύριο όχημα της Ελληνικής Πολιτείας, τόσο για την προσέλκυση άμεσων επενδύσεων όσο και για την προώθηση των ελληνικών εξαγωγών. Εντός της νέας ενιαίας οργανωτικής δομής Εξωστρέφειας, υπό την εποπτεία και συντονισμό του Υπουργείου Εξωτερικών, η εταιρεία διατηρώντας πλήρως την αυτονομία της αναβαθμίζεται περαιτέρω και αποτελεί το βασικό εργαλείο για την υλοποίηση της ενιαίας Εθνικής Στρατηγικής Εξωστρέφειας και τον ακρογωνιαίο λίθο πάνω στον οποίον στηρίζονται οι αναπτυξιακοί πυλώνες της εθνικής οικονομικής στρατηγικής.

Από τις αρμοδιότητες αυτής προκύπτει ότι η «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου» αποτελεί μία ειδική περίπτωση φορέα, ο οποίος, εξαιτίας της φύσης της απολύτως

εξωστρεφούς αποστολής του, δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στο εξωτερικό, αναλαμβάνοντας δράσεις σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και ευρύτατο φάσμα αντικειμένων. Επιτακτική και καταγεγραμμένη ανάγκη αποτελεί η ευελιξία, κατ' αναλογίαν προς τις απαιτήσεις του ιδιαίτερος ανταγωνιστικού διεθνούς περιβάλλοντος, ως αναγκαία συνθήκη για την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των προτεραιοτήτων της Ελληνικής Πολιτείας στους τομείς των επενδύσεων και των εξαγωγών.

Με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και απρόσκοπτης λειτουργίας της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» και της προσαρμογής στα δεδομένα και στις απαιτήσεις της διεθνούς πρακτικής, η παράγραφος 2 αποσκοπεί - στα πρότυπα φορέων των οποίων η λειτουργία δεν συνάδει με ανελαστικά πλαίσια - στη θέσπιση ειδικών προβλέψεων, μέσω των οποίων θα επιτευχθεί η άρση περιορισμών που δεν ανταποκρίνονται στις επιχειρησιακές και λειτουργικές απαιτήσεις του φορέα και η επίτευξη της απαιτούμενης ευελιξίας με τη δημιουργία ενός ειδικού νομικού πλαισίου λειτουργίας, κατ' εξαίρεση και εκτός του πεδίου εφαρμογής του συνόλου των διατάξεων, που διέπουν φορείς του δημοσίου, του ευρύτερου δημοσίου τομέα και της Γενικής Κυβέρνησης (όπως ενδεικτικά ο ν.4354/2015, ν.4336/2015, ν.4369/2016 και στο σκέλος που αφορά εθνική νομοθεσία ο ν. 4412/2016), σύμφωνα πάντα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και τις κοινές αξίες που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Ταυτόχρονα, διατηρούνται σε ισχύ διατάξεις που έχουν, με ρητή αναφορά, νομοθετηθεί για να καλύψουν ειδικά θέματα της εταιρείας στο παρελθόν (όπως ενδεικτικά η διάταξη του Άρθρου 110 του ν. 4314/2014 και του Άρθρου 54 παρ. 1 του ν. 4403/2016).

Στην παράγραφο 3, περιλαμβάνεται το Καταστατικό της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», τροποποιούμενο εκ νέου, προκειμένου να αντανakλά τις αλλαγές των παραγράφων 1 και 2. Επιδίωξη των τροποποιήσεων επί του Καταστατικού, αποτελεί η επίτευξη εντός περιβάλλοντος συνεχώς αυξανόμενης εξωστρέφειας, με την παροχή δυνατοτήτων άμεσης σύνδεσης με τον ιδιωτικό τομέα για την άντληση δεξιοτήτων και απαραίτητης τεχνογνωσίας, αλλά και αυξημένης λογοδοσίας και διαφάνειας μέσω της υιοθέτησης συστημάτων εσωτερικού ελέγχου για την αποτελεσματική πρόληψη, αποτροπή και εντοπισμό φαινομένων απάτης και διαφθοράς, σε άμεση συνεργασία με τη νεοσύστατη Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Περαιτέρω, επιδιώκεται η ομαλή μετάβαση της εταιρείας στο νέο της λειτουργικό πλαίσιο, με γνώμονα τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε αυτήν.

Η παράγραφος 4 ρυθμίζει μεταβατικά ζητήματα και διατηρεί προσωρινά την ρυθμιστική ισχύ των διατάξεων που διέπουν την λειτουργία της εταιρείας σήμερα, επί των θεμάτων τα οποία πρόκειται να ρυθμιστούν ειδικώς, εν συνέχεια, με την έγκριση των Εσωτερικών Κανονισμών αυτής.

ΜΕΡΟΣ ΙΣΤ'

ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εκσυγχρονίζεται, ηλεκτρονικοποιείται και απλουστεύεται το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (εφεξής Γ.Ε.ΜΗ.), το οποίο αποτελεί το εθνικό Μητρώο εμπορικής δημοσιότητας. Η τήρησή του αποσκοπεί στη διασφάλιση της νομιμότητας και στην εγκαθίδρυση περιβάλλοντος ασφάλειας και διαφάνειας στην άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας στη χώρα. Επιπλέον, το Γ.Ε.ΜΗ. αποτελεί εργαλείο άσκησης οικονομικής, εμπορικής και αναπτυξιακής πολιτικής, μέσω της εξαγωγής στατιστικών στοιχείων από τη βάση δεδομένων του.

Ειδικότερα το Γ.Ε.ΜΗ. αποτελεί το Μητρώο στο οποίο πραγματοποιείται:

- α. η εγγραφή των φυσικών, νομικών προσώπων και των ενώσεων προσώπων που κατά τεκμήριο ασκούν εμπορία,
- β. η καταχώριση κάθε μεταβολής, διόρθωσης ή διαγραφής, των πράξεων και στοιχείων, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία
- γ. η εμπορική δημοσιότητα των πράξεων και στοιχείων, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία,
- δ. η διασύνδεση με τα μητρώα των λοιπών κρατών μελών (εθνικά μητρώα) στο πλαίσιο του συστήματος διασύνδεσης των μητρώων της οδηγίας 2012/17/ΕΕ.

Το Γ.Ε.ΜΗ. για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ) προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία (Οδηγία (ΕΕ) 1132/2017), η οποία ενσωματώθηκε στη χώρα μας με το Ν. 3419/2005 (Α' 297). Το εθνικό δίκαιο, πέραν των κοινοτικών διατάξεων με τις οποίες υπάρχει πλήρης ευθυγράμμιση, συμπληρώνεται με εθνικές διατάξεις στα σημεία όπου δίδεται η διακριτική ευχέρεια στο κράτος-μέλος.

Το Γ.Ε.ΜΗ. τέθηκε σε λειτουργία στις 04-04-2011. Έκτοτε, ο νόμος 3419/2005 έχει τροποποιηθεί αλλεπάλληλα και αποσπασματικά, με αποτέλεσμα να έχει καταστεί δύσχρηστος και δυσλειτουργικός, τόσο για τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες, όσο και για τους χρήστες-υπόχρεους εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. Επιπλέον, τα τελευταία τέσσερα χρόνια το εταιρικό δίκαιο, σχεδόν στο σύνολό του, έχει αντικατασταθεί. Συνεπώς, οι αλλαγές που έχουν επέλθει καθιστούν αναγκαία και επιτακτική την προσαρμογή του Ν. 3419/05 και την ευθυγράμμιση του με τις νέες διατάξεις.

Στο πλαίσιο της τήρησης των αρχών της καλής νομοθέτησης, αντί των εκτεταμένων τροποποιήσεων του υφιστάμενου νόμου, επελέγη η πλήρης κατάργησή του και η συγγραφή ενός νέου κωδικοποιημένου κειμένου, το οποίο θα αποτελεί πολύτιμο βοηθό όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Οι κύριοι άξονες των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι:

- η μείωση της γραφειοκρατίας και του χρόνου αναμονής για τους υπόχρεους
- η περαιτέρω ηλεκτρονικοποίηση/ψηφιοποίηση των διαδικασιών
- η υποχρεωτικότητα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων
- η υποχρεωτική διασύνδεση με άλλα εθνικά μητρώα, με ιδιαίτερη έμφαση στο taxis
- ο περιορισμός των πράξεων και στοιχείων που απαιτούν έλεγχο νομιμότητας

- η αυτοματοποιημένη καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ από τους ίδιους τους υπόχρεους των πράξεων και στοιχείων που δεν απαιτούν έλεγχο νομιμότητας
- η διεύρυνση των Υ.Γ.Ε.ΜΗ με την ένταξη των συμβολαιογράφων ως πιστοποιημένων Υ.Γ.Ε.ΜΗ
- η πρόβλεψη αυστηρού χρονικού πλαισίου εντός του οποίου θα πρέπει να γίνεται ο έλεγχος πληρότητας και νομιμότητας και η υλοποίηση της εμπορικής δημοσιότητας από τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ.
- η πληρέστερη οργάνωση των Υπηρεσιών ΓΕΜΗ, κατάλληλη στελέχωση και συνεχή κατάρτιση των υπαλλήλων τους
- η πρόβλεψη συνεπειών και κυρώσεων για υπόχρεους εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ, που δεν εκτελούν την εμπορική δημοσιότητα.
- η δημιουργία ενός σαφούς και ολοκληρωμένου πλαισίου όσον αφορά στις υποχρεώσεις δημοσιότητας στο Γ.Ε.ΜΗ.
- η θέσπιση αυστηρότερου πλαισίου σε ό,τι αφορά την εποπτεία του Γ.Ε.ΜΗ. και την συνεργασία του Υπουργείου με την ΚΕΕΕ, σχετικά με τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος του Γ.Ε.ΜΗ., ούτως ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος και των βάσεων δεδομένων αλλά και να επιτραπεί η διασύνδεση με τα άλλα μητρώα.

Το παρόν μέρος είναι διαρθρωμένο σε πέντε κεφάλαια, ως εξής:

- Κεφάλαιο 1ο : Σκοπός και Πλαίσιο λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ. (άρθρα 84-90)
- Κεφάλαιο 2ο : Εμπορική Δημοσιότητα (άρθρα 91-93)
- Κεφάλαιο 3ο : Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε εμπορική δημοσιότητα (άρθρα 94-100)
- Κεφάλαιο 4ο : Διαδικασία Καταχώρισης (άρθρα 101-112)
- Κεφάλαιο 5ο : Κυρώσεις (άρθρο 113)

Επί του άρθρου 85

Δίδονται οι απαραίτητοι ορισμοί, έτσι ώστε να είναι απολύτως κατανοητή η έννοιά τους κατά τη χρήση τους εντός του κειμένου του σχεδίου νόμου.

Επί του άρθρου 86

Γίνεται επικαιροποίηση και αναλυτική καταγραφή των υπόχρεων εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. Καταργείται η δυνατότητα προαιρετικής εγγραφής και υπάρχει πλέον μόνο ρητή πρόβλεψη υποχρέωσης ή μη εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 1: γίνεται αναφορά στα νομικά πρόσωπα και στα υποκαταστήματα αλλοδαπής που είναι υπόχρεα εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. Αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της ύπαρξης Μητρώων που λειτουργούσαν παράλληλα με το Γ.Ε.ΜΗ. (π.χ. Μητρώο Υπουργείου Εργασίας) και στο εξής όλα

τα νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορία εγγράφονται στο ΓΕΜΗ, των ΚΟΙΣΠΕ, των ΚΟΙΝΣΕΠ και των Οικοδομικών Συνεταιρισμών., των αστικών εταιρειών με οικονομικό σκοπό. Υπόχρεοι εγγραφής πλέον είναι και οι ομόρρυθμοι εταίροι ατομικά, κατά την έννοια της απόκτησης μοναδικού αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. ο οποίος είναι αναγκαίος για την εφαρμογή των διατάξεων του πτωχευτικού κώδικα, ωστόσο σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί επιπλέον απαίτηση καταχώρισης επιπρόσθετης πράξης ή δήλωσης στο ΓΕΜΗ.

Παρ. 2: συνεχίζεται η καταγραφή των υπόχρεων εγγραφής στο ΓΕΜΗ και γίνεται αναφορά:

α) στα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν εμπορικές πράξεις κατ' επάγγελμα δηλαδή μετέρχονται εμπορικές πράξεις ως συστηματική βιοποριστική απασχόληση, με σκοπό το κέρδος και φέρουν τον επιχειρηματικό κίνδυνο, όπως ορίζει ο εμπορικός νόμος, η νομολογία και οι γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ. Για την εγγραφή ενός φυσικού προσώπου στο Γ.Ε.ΜΗ. θα πρέπει από την δραστηριότητά του να συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

β) στην κοινωνία δικαίωματος, δηλαδή στο από κοινού δικαίωμα δύο (2) ή περισσότερων προσώπων, όπως αυτό προκύπτει από κληρονομικό δικαίωμα, τα οποία επιθυμούν να συνεχίσουν τη δραστηριότητα των δικαιοπαρόχων τους. Σε ότι αφορά τις ήδη υπάρχουσες κοινωνίες κληρονόμων, υποχρεούνται μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη ισχύος του νόμου (και για όσες δημιουργηθούν μελλοντικά εντός ενός έτους από την από κοινού διενέργεια πράξεων) να επιλέξουν τον νομικό τύπο που επιθυμούν να λάβουν και να προβούν σε σύσταση εταιρείας. Διευκρινίζεται ότι σε καμία περίπτωση δεν δύναται να πραγματοποιηθεί μετατροπή Κοινωνίας Κληρονόμων σε κάποιο εταιρικό τύπο, δεδομένου ότι η ίδια δεν αποτελεί τύπο που αναγνωρίζεται από το εταιρικό δίκαιο και δεν συγκαταλέγεται στα υποκείμενα μετασχηματισμών του άρθρου 2 του ν.4601/2019 (Α' 44).

Παρ. 3: γίνεται αναφορά στις κατηγορίες ενώσεων προσώπων και φυσικών προσώπων, οι οποίες εξαιρούνται ρητά από την υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., καθώς ο σκοπός τους δεν είναι εμπορικός. Πρόκειται για τα Σωματεία (άρθρα 78-107 ΑΚ), τα Ιδρύματα (άρθρα 108-121 ΑΚ), τις Επιτροπές Εράνων (άρθρα 122-126 ΑΚ), τα φυσικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή (εκτός αν ασκούν εμπορία με την έννοια της. Παρ. 2, οπότε εγγράφονται υποχρεωτικά στο ΓΕΜΗ) και τις αστικές εταιρείες για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας ήτοι δικηγόρων, συμβολαιογράφων και δικαστικών επιμελητών. Εξαιρούνται επίσης οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που λειτουργεί ως υπηρεσία μιας στάσης (onestopshop) για την ανάπτυξη του ναυτιλιακού κλάδου.

Επί του άρθρου 87

Παρ. 1: Στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας συνιστάται Υπηρεσία Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. & ΥΜΣ, η οποία αποτελεί οργανική μονάδα της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ). Οι αρμοδιότητές της καταγράφονται με σαφήνεια και ακρίβεια στη συγκεκριμένη παράγραφο και σε κάθε περίπτωση υποχρεούται να εφαρμόζει τις οδηγίες του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ο οποίος έχει την εποπτεία τόσο της λειτουργίας του ΓΕΜΗ, όσο και των Υπηρεσιών που το υποστηρίζουν. Βάσει των αναγκών της μπορεί να συγκροτείται σε επίπεδο Τμήματος ή κατόπιν

έκδοσης Υπουργικής Απόφασης σε επίπεδο Διεύθυνσης και θα πρέπει να στελεχώνεται με το κατάλληλο προσωπικό, ώστε να ανταποκρίνεται επιτυχώς στον ρόλο της που είναι η ευθύνη της για την οργάνωση, λειτουργία, ανάπτυξη και προστασία των πληροφοριακών συστημάτων ΓΕΜΗ και ΥΜΣ. Επίσης, εξουσιοδοτείται να κάνει σύσταση Μητρώου Πιστοποιημένων χρηστών ΓΕΜΗ και ΥΜΣ και να υποστηρίζει τους εν λόγω χρήστες με όλες τις αναγκαίες ενέργειες. Τέλος, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ο προϊστάμενος της εν λόγω Υπηρεσίας, ορίζεται υπεύθυνος της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων κατά τα οριζόμενα των διατάξεων του Κανονισμού 2016/679 και των εκάστοτε εθνικών διατάξεων του ν.4624/2019 (Α' 137) περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ταυτόχρονα ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και ΥΜΣ της ΚΕΕΕ ορίζεται συνυπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 2016/679 και του ν. 4624/2019 (Α' 137) σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134).Παρ. 2. Στο πλαίσιο της απλούστευσης των διαδικασιών και της μείωσης της γραφειοκρατίας, η αρμοδιότητα του ελέγχου νομιμότητας που ασκούσαν από τα αρμόδια Τμήματα των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας καταργείται, και οι οριζόμενες Υ.Γ.Ε.ΜΗ. καθίστανται αποκλειστικά υπεύθυνες, τόσο για τον έλεγχο νομιμότητας, όπου απαιτείται, όσο και για την καταχώριση και δημοσίευση πράξεων και στοιχείων στο ΓΕΜΗ. Επίσης, στο πλαίσιο της ταχύτερης εξυπηρέτησης των υπόχρεων γίνεται διεύρυνση των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. με την ένταξη των Συμβολαιογράφων σε αυτές.

Ως αρμόδιες Υ.Γ.Ε.ΜΗ. ορίζονται οι:

α. Οι ειδικές Υ.Γ.Ε.ΜΗ. της Διεύθυνσης Εταιρειών της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή: πρόκειται για τα κατά περίπτωση αρμόδια Τμήματα της Διεύθυνσης Εταιρειών, τα οποία πέραν του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων και στοιχείων των εταιρειών που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4548/18 (Α' 104), είναι αποκλειστικά αρμόδια για την καταχώριση και δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. όλων των πράξεων, στοιχείων ή δηλώσεων, που σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία απαιτούν εμπορική δημοσιότητα, την έκδοση πιστοποιητικών και την χορήγηση αντιγράφων, τη διεξαγωγή δειγματοληπτικού ελέγχου στις αυτοματοποιημένες καταχωρίσεις, τον προέλεγχο και τη δέσμευση επωνυμίας και ό,τι άλλο ορίζεται στον παρόντα νόμο.

β. Τα Τμήματα των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων, οι οποίες συστήνονται σε κάθε Επιμελητήριο του ν. 4497/2017. Τονίζεται ότι οι αρμοδιότητες των τμημάτων Υ.ΓΕΜΗ είναι διακριτές από τις λοιπές υπηρεσίες που μπορούν τα Επιμελητήρια ως αυτοδιοικούμενα ΝΠΔΔ σωματειακής φύσεως να παρέχουν στα μέλη τους. Οι υπηρεσίες που σχετίζονται με το Γ.Ε.ΜΗ. αποτελούν παροχή δημοσίων υπηρεσιών οι οποίες ασκούνται και παρέχονται ανεξάρτητα τόσο από τις ανταποδοτικές υπηρεσίες που προσφέρουν τα Επιμελητήρια προς τα μέλη τους, όσο και από τις οικονομικές υποχρεώσεις των μελών τους προς αυτά από συνδρομές και σε καμία περίπτωση δεν συνδέονται με αυτές.

γ. Οι εξουσιοδοτημένοι συμβολαιογράφοι Γ.Ε.ΜΗ. Οι συμβολαιογράφοι που θα πιστοποιηθούν και θα ενταχθούν στο Μητρώο Πιστοποιημένων Χρηστών Γ.Ε.ΜΗ. (οι προϋποθέσεις και η διαδικασία θα οριστούν με Υπουργική Απόφαση) δύνανται να οριστούν ως Υ.Γ.Ε.ΜΗ. και να πραγματοποιούν καταχώριση και δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. όλων των συμβολαιογραφικών πράξεων που συντάσσουν και των προσαρτώμενων σε αυτές στοιχείων ή

δηλώσεων που σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία απαιτούν εμπορική δημοσιότητα. Πρόκειται για μια εναλλακτική επιλογή που δίδεται στους υπόχρεους, οι οποίοι μπορούν να εξυπηρετούνται άμεσα, παρακάμπτοντας τις προθεσμίες που προβλέπονται για τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ., χωρίς ωστόσο να απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής των τελών στο Γ.Ε.ΜΗ. που προβλέπονται στο άρθρο 112 και αποτελούν εξ ολοκλήρου πόρους της Υ.Γ.Ε.ΜΗ. στην οποία είναι εγγεγραμμένος ο κάθε υπόχρεος που απευθύνεται σε συμβολαιογράφο.

Παρ. 3. Στην παράγραφο 3 περιγράφονται με σαφήνεια οι αρμοδιότητες των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων. Καθίστανται πλέον αποκλειστικά αρμόδιες τόσο για τη διενέργεια του ελέγχου νομιμότητας (όπου απαιτείται), όσο και για την καταχώριση και δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. όλων των πράξεων, στοιχείων ή δηλώσεων που σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία απαιτούν εμπορική δημοσιότητα των υπόχρεων εγγραφής που ανήκουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους, την έκδοση πιστοποιητικών και την χορήγηση αντιγράφων, τη διεξαγωγή δειγματοληπτικού ελέγχου, τον προέλεγχο και τη δέσμευση επωνυμίας και ότι άλλο ορίζεται στον παρόντα νόμο.

Παρ. 4. Αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο καθορίζεται η καθ' ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα της Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων. Σε περίπτωση που στην έδρα ή την εγκατάσταση της επιχείρησης υπάρχουν περισσότερα από ένα αμιγή Επιμελητήρια, η αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ. ορίζεται με βάση τον κύριο αριθμό δραστηριότητας (ΚΑΔ). Με υπουργική απόφαση να καθοριστεί με σαφήνεια η υλική αρμοδιότητα του καθενός από τα Επιμελητήρια Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης. Τέλος, δίδονται διευκρινίσεις για τις περιπτώσεις αλλαγής αρμόδιας Υ.Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 5 και 6. Περιγράφονται τα προαπαιτούμενα που θα πρέπει να διαθέτουν οι Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων, ώστε να καταστούν κατάλληλες για να επιτελέσουν το έργο με το οποίο είναι επιφορτισμένες και να ανταποκριθούν στο χρόνο ελέγχου νομιμότητας και καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. που προβλέπεται στο άρθρο 102. Για το σκοπό αυτό υποχρεούνται:

α. να εντάξουν το συντομότερο δυνατό στον οργανισμό τους Τμήμα ή Διεύθυνση (ανάλογα με τις ανάγκες, όπως αυτές προκύπτουν από τον αριθμό των υπόχρεων) με μοναδικό και αποκλειστικό αντικείμενο τις υπηρεσίες που αφορούν στο Γ.Ε.ΜΗ.

β. να στελεχώσουν την οργανική τους μονάδα με το κατάλληλα εκπαιδευμένο και καταρτισμένο προσωπικό, ο αριθμός του οποίου θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο τρία άτομα συμπεριλαμβανομένου και του προϊστάμενου. Ο προϊστάμενος θα πρέπει να είναι μόνιμος υπάλληλος ή ΙΔΑΧ, κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ.

γ. να κάνουν πρόσληψη εξειδικευμένου Δικηγόρου με σκοπό την επικούρηση αυτών κατά την άσκηση του προληπτικού ελέγχου νομιμότητας των αιτήσεων εγγραφής, μεταβολής, διαγραφής και κάθε άλλης καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

Σε περίπτωση ύπαρξης Υ.Γ.Ε.ΜΗ. με αποδεδειγμένη οικονομική αδυναμία να ανταποκριθούν στην ανωτέρω απαίτηση, η Υπηρεσία Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. & ΥΜΣ της ΚΕΕΕ υποχρεούται να προσφέρει την υποστήριξή της στις εν λόγω Υπηρεσίες, μέσω Δικηγόρων ή Δικηγορικών εταιρειών που θα συνεργάζεται για τον σκοπό αυτό.

Διευκρινίζεται ότι τα έξοδα του δικηγόρου καλύπτονται από τα επιμελητήρια και την ΚΕΕΕ και δεν επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός.

Παρ. 7. Εάν, κατόπιν ελέγχου του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προκύψει πως κάποια από τις ΥΓΕΜΗ δεν συμμορφώνεται με όλα ή κάποιο από τα ανωτέρω, τότε, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, η λειτουργία της θα αναστέλλεται έως ότου συμμορφωθεί με τα προαπαιτούμενα, και οι υπόχρεοι θα εξυπηρετούνται από όμορη Υπηρεσία, η οποία θα λαμβάνει και τα σχετικά τέλη. Οι προϋποθέσεις αναστολής θα οριστούν με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού.

Επί του άρθρου 88

Παρ. 1 : Ορίζεται ρητά ότι ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων έχει την εποπτεία του Γ.Ε.ΜΗ., του πληροφοριακού συστήματος που το υποστηρίζει και των Υπηρεσιών που το τηρούν. Το Γ.Ε.ΜΗ. είναι δημόσιο μητρώο, μετεξέλιξη των Βιβλίων Εταιρειών που τηρούνταν στα Πρωτοδικεία καθώς και του Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών που τηρούνταν στις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας. Κατά κανόνα τα σχετικά βιβλία και μητρώα τηρούνται από τις δικαστικές αρχές ή από ειδικές κρατικές υπηρεσίες ή φορείς της κεντρικής διοίκησης, καθώς έχουν ρόλο διασφάλισης της νομιμότητας και της πληροφόρησης μεταξύ των εγγραφόμενων σε αυτά, η δε εγγυητική λειτουργία ανήκει κατά κανόνα στη δικαστική εξουσία ή, κατ'ελάχιστον, στον κεντρικό πυρήνα της κρατικής εξουσίας.

Παρ.2: η εποπτεία του Υπουργού, ασκείται μέσω της Διεύθυνσης Εταιρειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή. Ο ρόλος της Διεύθυνσης είναι επιτελικός και συνίσταται στην έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων και εγκύκλιων οδηγιών προς τις αρμόδιες ΥΓΕΜΗ και ΥΜΣ τόσο ως προς την εφαρμογή της νομοθεσίας που άπτεται των αρμοδιοτήτων της, όσο και ως προς τον συντονισμό και την οργάνωση των Υπηρεσιών αυτών. Επίσης, η εν λόγω Υπηρεσία μεριμνά για την επίλυση προβλημάτων και την παροχή οδηγιών στην αρμόδια Υπηρεσία της ΚΕΕΕ που αφορούν στη λειτουργία των Πληροφοριακών συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και ΥΜΣ, τη διασύνδεση αυτών με άλλα εθνικά ή ευρωπαϊκά Μητρώα, την προκήρυξη έργων για την αναβάθμιση των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. & ΥΜΣ και την εκπόνηση των τεχνικών προδιαγραφών για την προσαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και ΥΜΣ στις κάθε φορά νέες διατάξεις. Στις αρμοδιότητές της συμπεριλαμβάνεται επίσης, η εξαγωγή στατιστικών στοιχείων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τους κανόνες περί εμπορικών Μητρώων και Μητρώων εταιρειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δημόσιους σκοπούς και σκοπούς τεκμηρίωσης, καθώς και η λογιστική παρακολούθηση και ο έλεγχος της είσπραξης και κατανομής των εσόδων από τα τέλη Γ.Ε.ΜΗ. & ΥΜΣ και των εξόδων για όλες τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ. & ΥΜΣ. Επίσης, δύναται να κάνει διαχειριστικό έλεγχο, καθώς και έλεγχο των πιστοποιημένων Υ.Γ.Ε.ΜΗ. ως προς την τήρηση των προαπαιτούμενων πιστοποίησης. Τέλος, η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων έχει τη μέριμνα για την εκπαίδευση των χρηστών των πληροφοριακών συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. & ΥΜΣ σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), καθώς και την Συντονιστική Επιτροπή Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδας.

Επί του άρθρου 89

Παρ. 1: ορίζεται ότι το ΓΕΜΗ τηρείται σε ηλεκτρονική / ψηφιακή μορφή ως βάση δεδομένων που έχει δημιουργηθεί και αποθηκεύεται σε πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης και διανέμεται μέσω δικτυακού ιστότοπου. Ειδικότερα με την παρ. 1 του άρθρου 88, το ηλεκτρονικό σύστημα αντικαθιστά το [προηγούμενο] σύστημα «βιβλίων». Επίσης, σε συνέχεια του άρθρου 87 αναφέρεται πως η κυριότητα νομή και κατοχή του Π/Σ ανήκει στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και σε εφαρμογή των διατάξεων της νέας νομοθεσίας του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, το Πληροφοριακό Σύστημα Γ.ΕΜΗ. εγκαθίσταται στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και ένα αντίγραφο ασφαλείας αυτού τηρείται στη ΜΟΔ.

Παρ. 2: ορίζονται περιοριστικώς τα αρχεία και οι βάσεις δεδομένων που απαρτίζουν το ΓΕΜΗ ήτοι: α) το Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών, β) η Μερίδα και γ) ο Φάκελος. Με την διάταξη επιδιώκεται να υπάρξει βεβαιότητα ως προς το i) ποιά είναι τα συγκεκριμένα στοιχεία που απαρτίζουν το ΓΕΜΗ και τι καταχωρίζεται σε αυτά, ii) ποιός και iii) πού τα τηρεί. Επομένως, δεν πρόκειται για κάποιο «υποσύστημα» ενός πληροφοριακού συστήματος που μπορεί να μεταβάλλεται, αλλά για περιοριστική περιγραφή εκ του νόμου.

Παρ. 3: ορίζεται το απαιτούμενο επίπεδο ασφαλείας για την πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων του ΓΕΜΗ κα προβλέπεται η παροχή κωδικών πρόσβασης για όλους τους χρήστες του Π/Σ του Γ.Ε.ΜΗ. είτε πρόκειται για Υπαλλήλους των ΥΓΕΜΗ είτε εξωτερικούς χρήστες.

Επί του άρθρου 90

Παρ. 1: ορίζεται ο τρόπος εγγραφής στο ΓΕΜΗ και η λήψη αριθμού ΓΕΜΗ., σύμφωνα με τον οποίο η εγγραφή ολοκληρώνεται με την καταχώριση των στοιχείων των υπόχρεων σωρευτικώς και στα τρία αρχεία / βάσεις δεδομένων που απαρτίζουν το ΓΕΜΗ: α) στο Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών, β) στη Μερίδα και γ) στο Φάκελο.

Παρ. 2: ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο, μετά την εγγραφή, χορηγείται ο αριθμός ΓΕΜΗ και οι ιδιότητές του. Τα 7 πρώτα ψηφία αντιστοιχούν στον μοναδικό αύξοντα αριθμό, τα 2 ψηφία που έπονται αποτελούν τον κωδικό της εκάστοτε ΥΓΕΜΗ και οι αριθμοί που ακολουθούν αφορούν τον αριθμό των υποκαταστημάτων.

Παρ. 3: προβλέπεται σε ποιες περιπτώσεις αναγράφεται υποχρεωτικώς ο αριθμός ΓΕΜΗ.

Παρ. 4 και 5: προβλέπονται τα στοιχεία δημοσιότητας που πρέπει να αναγράφονται στα έγγραφα, τα παραστατικά και τους διαδικτυακούς τόπους των υπόχρεων και η δυνατότητα παράθεσης συνδέσμου που ανακατευθύνει στη Μερίδα τους στο ΓΕΜΗ. Παρομοίως στην παρ. 5 προβλέπεται η αναγραφή του καλυφθέντος και του καταβεβλημένου κεφαλαίου, εφ' όσον υφίσταται τέτοια υποχρέωση.

Επί του άρθρου 91

Παρ.1: διευκρινίζεται ότι το ΓΕΜΗ αποτελεί το Ελληνικό Μητρώο κατά την έννοια της Οδηγίας 2009/101/ΕΚ και διασυνδέεται τεχνολογικά με τα Μητρώα εταιρειών των λοιπών κρατών μελών λαμβάνοντας πληροφορίες για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες και τα υποκαταστήματα που είναι εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης το ΓΕΜΗ χορηγεί τις πληροφορίες των άρθρων 94, 96 & 97 σε άλλα εθνικά Μητρώα εταιρειών των

κρατών μελών και πληροφορεί ενδιαφερόμενους χρήστες για τυχόν στοιχεία, πράξεις ή δεδομένα που ζητούνται μέσω της ευρωπαϊκής πύλης e-justice portal (https://e-justice.europa.eu/content_find_a_company-489-el.do?init=true).

Παρ. 2: σημειώνεται ότι η διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων ΓΕΜΗ και TAXIS καθίσταται υποχρεωτική και ολοκληρώνεται με την έκδοση της σχετικής απόφασης του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Παρ. 3: δίνεται η δυνατότητα διασύνδεσης του ΓΕΜΗ με άλλα Μητρώα που τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή προκειμένου να είναι δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών χωρίς να απαιτείται η υποβολή νέας αίτησης από τον υπόχρεο. Στο πλαίσιο αυτό εξασφαλίζεται η λειτουργικότητα της αρχής «μόνον άπαξ» με την υποβολή αίτησης από τον υπόχρεο σε μία αρχή. Η ανταλλαγή πληροφοριών με άλλα μητρώα γίνεται πάντα τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του εμπορικού απορρήτου καθώς και του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Επί του άρθρου 92

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται η διαδικασία με την οποία υλοποιείται η υποχρέωση της εμπορικής δημοσιότητας, όπου αυτή απαιτείται. Περιλαμβάνει δυο υποχρεωτικά βήματα τα οποία συντελούνται ταυτόχρονα: α) την αρχική εγγραφή ή καταχώριση της πράξης ή του στοιχείου στο Γ.Ε.ΜΗ. και β) τη δημοσίευση της πράξης ή του στοιχείου στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. Σε κάθε περίπτωση η εμπορική δημοσιότητα ολοκληρώνεται μόνο εφόσον πραγματοποιηθούν και τα δυο βήματα. Με Υπουργική Απόφαση μπορεί να γίνει εξειδίκευση του τρόπου δημοσίευσης κάθε κατηγορίας καταχωριζόμενης πράξης ή στοιχείου και συγκεκριμένα να ορίζεται αν η δημοσίευση θα γίνεται εν συνόλω ή εν μέρει της πράξης ή του στοιχείου, είτε απλής μνείας για την καταχώριση που πραγματοποιήθηκε.

Επί του άρθρου 93

Στην παρ. 1 γίνεται αναφορά στα αποτελέσματα της συστατικής δημοσιότητας. Σύμφωνα με τον ορισμό της περ. β της παρ. 2 του άρθρου 84 «συστατική δημοσιότητα» ορίζεται ως η καταχώριση πράξεων, στοιχείων ή δηλώσεων στο Γ.Ε.ΜΗ., τα έννομα αποτελέσματα των οποίων σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις εκκινούν από την ημερομηνία καταχώρισης και δημοσίευσης στο Γ.Ε.ΜΗ..

Συνεπώς, για τους υπόχρεους εγγραφής της παρ. 1 του άρθρου 85, με εξαίρεση τα υποκαταστήματα αλλοδαπής (περ. ιβ-ιδ) με την καταχώριση και δημοσίευση των σχετικών πράξεων στο Γ.Ε.ΜΗ. επέρχονται άμεσα τα έννομα αποτελέσματα για τις κάτωθι πράξεις:

α. Απόκτηση νομικής προσωπικότητας των υπό σύσταση νομικών προσώπων

β. Τροποποίηση καταστατικού

γ. Πραγματοποίηση μετασχηματισμού κάθε είδους (μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση)

δ. Λύση, κατόπιν απόφασης των εταίρων ή έκδοσης σχετικής διοικητικής πράξης, αναβίωση της εκκαθάρισης και αναβίωση του νομικού προσώπου.

ε. Διαγραφή.

Στην παρ. 2 γίνεται αναφορά στα αποτελέσματα της συστατικής δημοσιότητας για τους υπόχρεους εγγραφής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 85, που είναι η δημιουργία μαχητού τεκμηρίου εμπορικής ιδιότητας. Δηλαδή η εγγραφή των ως άνω υπόχρεων στα Μητρώα του ΓΕΜΗ τους προσδίδει εξ ορισμού εμπορική ιδιότητα, εκτός αν ο υπόχρεος αποδείξει ότι δεν ενεργεί αμιγώς εμπορικές πράξεις.

Επί του άρθρου 94

Παρ. 1: Γίνεται αναφορά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν τηρήθηκαν οι υποχρεωτικές κατά το νόμο διατυπώσεις δημοσίευσης των πράξεων και των στοιχείων των υπόχρεων, οι οποίοι δεν μπορούν να τις αντιτάξουν έναντι των καλόπιστων τρίτων. Θεσπίζεται ωστόσο μαχητό τεκμήριο γνώσης σύμφωνα με το οποίο οι τρίτοι δεσμεύονται μόνο αν αποδειχθεί ότι είχαν προηγούμενη γνώση αυτών.

Παρ. 2: Αφορά την περίπτωση στην οποία υπάρχει διάσταση μεταξύ του περιεχομένου της πράξης ή του στοιχείου που δίδεται σε δημοσιότητα, το οποίο δεν δύναται να αντιταχθεί κατά τρίτων, οι τρίτοι ωστόσο, μπορούν να το επικαλεσθούν εφόσον καλόπιστα δεν γνώριζαν το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που καταχωρίστηκε, κατά τα οριζόμενα στην οδηγία 2017/1132.

Παρ. 3: Γίνεται αναφορά στη δυνατότητα των τρίτων να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία και πριν την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας, εφόσον η έλλειψη της δεν τα καθιστά ανίσχυρα.

Παρ. 4: Αφορά την έναρξη προθεσμιών για τα ένδικα βοηθήματα, στις περιπτώσεις όπου η ημέρα καταχώρισης διαφέρει από την ημέρα δημοσίευσης, και για το λόγο αυτό ως ημέρα καταχώρισης θεωρείται η ημέρα δημοσίευσης.

Παρ. 5: Γίνεται αναφορά στις συνέπειες από την παράλειψη της υποχρέωσης δημοσιότητας από τους υπόχρεους, η οποία συνεπάγεται την πλήρη αδυναμία τους να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων, καθώς και στη διεκδίκηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ. Οι συνέπειες αυτές αίρονται με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δημοσιότητας ή η λήψη πιστοποιητικού καλής λειτουργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Επί του άρθρου 95

Παρ. 1: Γίνεται αναλυτική αναφορά όλων των πράξεων και στοιχείων που καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ. από όλους ανεξαιρέτως τους υπόχρεους εγγραφής.

Παρ. 2: αναφέρονται αναλυτικά τα ατομικά στοιχεία που καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ και γίνεται διάκριση μεταξύ των ατομικών στοιχείων που απαιτούνται για την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ και των ατομικών στοιχείων που απαιτούνται για τη δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. Συγκεκριμένα, ο χρόνος και ο τόπος γέννησης, η ιθαγένεια και η διεύθυνση κατοικίας αποτελούν ατομικά στοιχεία καταχωριζόμενα στο Γ.Ε.ΜΗ αλλά μη δημοσιευτέα.

Επί του άρθρου 96

Γίνεται αναλυτική αναφορά των πράξεων και στοιχείων των προσωπικών εταιρειών που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ., πέραν των προβλεπομένων του άρθρου 11 που αφορούν όλους τους υπόχρεους.

Επί του άρθρου 97

Γίνεται αναλυτική αναφορά των πράξεων και στοιχείων των κεφαλαιουχικών εταιρειών που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ., πέραν των προβλεπομένων του άρθρου 11 που αφορούν όλους τους υπόχρεους.

Επί του άρθρου 98

Γίνεται αναλυτική αναφορά των πράξεων και στοιχείων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών που έχουν την έδρα τους στην ΕΕ που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ., πέραν των προβλεπομένων του άρθρου 94 που αφορούν όλους τους υπόχρεους.

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη σχετική διάταξη και συγκεκριμένα τα άρθρα 57 και 59 του ν. 3190/55 και 172 του ν. 4548/2018.

Επί του άρθρου 99

Γίνεται αναλυτική αναφορά των πράξεων και στοιχείων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών που έχουν την έδρα τους σε Τρίτη χώρα που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ., πέραν των προβλεπομένων του άρθρου 94 που αφορούν όλους τους υπόχρεους.

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη σχετική διάταξη και συγκεκριμένα τα άρθρα 58 και 59 του ν. 3190/55 και 173 του ν. 4548/2018.

Επί του άρθρου 100

Παρ.1: διευκρινίζεται ότι η εγκατάσταση των αλλοδαπών εταιρειών πραγματοποιείται με απλή εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ των στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 97 ή 98. Επίσης, διευκρινίζεται ότι πλέον δεν απαιτείται η έκδοση οποιασδήποτε απόφασης εγκατάστασης από την αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή άλλη αρχή. Ειδικές πρόνοιες που αναφέρονται σε άλλες διατάξεις νόμων σχετικά με την εγκατάσταση αλλοδαπών εταιρειών ειδικού καθεστώτος (π.χ. πιστωτικά ιδρύματα) εξακολουθούν και ισχύουν.

Παρ.2: διευκρινίζεται ότι η δημοσιότητα του υποκαταστήματος αλλοδαπής εταιρείας καλύπτει τις απαιτήσεις των άρθρων 97 ή 98 κατά περίπτωση έστω και αν η δημοσιότητα που επιβάλλεται στην εταιρεία στην χώρα προέλευσης διαφέρει.

Παρ. 3: διευκρινίζει ότι εφόσον η αλλοδαπή εταιρεία εγκαταστήσει πέραν του ενός υποκαταστήματα στη χώρα μας μπορεί να επιλέξει να εκτελεί την εμπορική δημοσιότητα του παρόντος νόμου σε ένα από αυτά με σχετική αίτηση της στο ΓΕΜΗ.

Παρ.4 γίνεται αναφορά στο μη αντιτάξιμο έναντι τρίτων οποιουδήποτε ελαττώματος σχετικά με τους μόνιμους εκπρόσωπους της αλλοδαπής εταιρίας, μετά την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας στο ΓΕΜΗ, παρά μόνο αν οι τρίτοι είχαν προηγούμενη γνώση. Όμοια αναφορά πραγματοποιείται στην εν λόγω παράγραφο σχετικά με το μη αντιτάξιμο έναντι τρίτων των εξουσιών των ως άνω εκπροσώπων, όταν δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι διατυπώσεις δημοσιότητας. Τα ανωτέρω βρίσκονται σε συνέπεια με την Οδηγία 2017/1132 όπως έχουν ενσωματωθεί στο Ελληνικό Δίκαιο με τις διατάξεις του ν.4548/18. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη σχετική διάταξη και συγκεκριμένα τα άρθρα 57-59 του Ν. 3190/55 και 174 ν. 4548/2018.

Επί του άρθρου 101

Παρ.1: αναπαράγονται οι απαιτήσεις της Οδηγίας 2017/1132 σχετικά με τα έγγραφα παραγγελίας και τις επιστολές της εταιρείας αναφορικά με τις ενδείξεις που πρέπει αυτά να φέρουν και που αναφέρονται στο άρθρο 98 ή 99 κατά περίπτωση. Όταν πρόκειται επίσης για υποκαταστήματα αλλοδαπής πέραν του αρ. Γ.Ε.ΜΗ. η σχετική μνεία πρέπει να περιλαμβάνει και τον Αριθμό Καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ..

Παρ.2 διευκρινίζεται ότι η απαίτηση της Κοινοτικής Οδηγίας για τις επιστολές και τα έγγραφα παραγγελίας όταν πρόκειται για υποκατάστημα Τρίτης χώρας θα πρέπει να αναφέρονται τόσο το Μητρώο Εγγραφής όσο και ο αριθμός καταχώρισης σε αυτό. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη σχετική διάταξη και συγκεκριμένα τα άρθρα 57-59 του Ν. 3190/55 και 175 ν. 4548/2018.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ

Επί του άρθρου 102

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχεται σημαντική απλοποίηση στην διαδικασία δημοσιεύσεων εταιρικών πράξεων στο Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 1: Προβλέπεται η δυνατότητα των υπόχρεων να καταχωρίζουν και να δημοσιεύουν οι ίδιοι στο Πληροφοριακό Σύστημα του Γ.Ε.ΜΗ. (με την χρήση των κωδικών που τους δίδονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 88) τις πράξεις και στοιχεία που απαιτούν δημοσιότητα χωρίς να προηγηθεί έλεγχος νομιμότητας και πληρότητας από την αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ.. Η ευθύνη

για το περιεχόμενο, την ακρίβεια και τη νομιμότητα των αυτοματοποιημένων καταχωρίσεων ανήκει αποκλειστικά στο πρόσωπο που τις διενεργεί.

Συγκεκριμένα στην κατηγορία των αυτοματοποιημένων καταχωρίσεων ανήκουν οι εξής πράξεις:

Α. Όλες οι πράξεις που έχουν περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Διευκρινίζεται ότι τα συμβολαιογραφικά έγγραφα που έχουν καταρτιστεί από πιστοποιημένους συμβολαιογράφους Γ.Ε.ΜΗ. καταχωρίζονται και δημοσιεύονται από τους ίδιους τους συμβολαιογράφους, ενώ τα συμβολαιογραφικά έγγραφα που καταρτίζονται από μη πιστοποιημένους συμβολαιογράφους καταχωρίζονται και δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ. αυτοματοποιημένα με επιμέλεια των υπόχρεων, δεδομένου ότι οι μη πιστοποιημένοι συμβολαιογράφοι δεν διαθέτουν κωδικούς πρόσβασης στο Π/Σ του Γ.Ε.ΜΗ.. Την ευθύνη της νομιμότητας και της πληρότητας των σχετικών πράξεων φέρει ο συμβολαιογράφος που συντάσσει την πράξη.

Β. Εταιρικές πράξεις που αφορούν προσωπικές εταιρείες. Με εξαίρεση τις πράξεις που αφορούν σε λύση, διαγραφή, αναβίωση και εταιρικούς μετασχηματισμούς όπως προβλέπονται στον Ν. 4601/19 (ΦΕΚ Α' 44), όλες οι υπόλοιπες πράξεις των προσωπικών εταιρειών που απαιτούν εμπορική δημοσιότητα, καταχωρίζονται και δημοσιεύονται αυτοματοποιημένα στο Γ.Ε.ΜΗ. από τους ίδιους τους υπόχρεους. Την ευθύνη της νομιμότητας και της πληρότητας των σχετικών πράξεων φέρει η αιτούσα εταιρεία.

Γ. Εταιρικές πράξεις που αφορούν κεφαλαιουχικές εταιρείες. Με εξαίρεση τις πράξεις που αφορούν σε λύση, διαγραφή, αναβίωση, τροποποίηση καταστατικού με ιδιωτικό έγγραφο και εταιρικούς μετασχηματισμούς όπως προβλέπονται στον Ν.4601/19 (ΦΕΚ Α' 44), όλες οι υπόλοιπες πράξεις των κεφαλαιουχικών εταιρειών που απαιτούν εμπορική δημοσιότητα, καταχωρίζονται και δημοσιεύονται αυτοματοποιημένα στο Γ.Ε.ΜΗ. από τους ίδιους τους υπόχρεους. Την ευθύνη της νομιμότητας και της πληρότητας των σχετικών πράξεων φέρει η αιτούσα εταιρεία.

Παρ. 2: από τις αυτοματοποιημένες καταχωρίσεις εξαιρούνται ρητά όλες οι πράξεις που αφορούν σε μετασχηματισμούς, για τους οποίους σε κάθε περίπτωση απαιτείται έλεγχος νομιμότητας και πληρότητας από την αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 3: η διάταξη αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της υποχρέωσης καταχώρισης εγγράφων και στοιχείων στις αυτοματοποιημένες καταχωρίσεις. Το π/σ θα αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε για την καταχώριση των εν λόγω πράξεων να αρκεί η συμπλήρωση πεδίων στο σύστημα και όχι το «ανέβασμα» εγγράφων. Για κάθε αίτηση αυτοματοποιημένης καταχώρισης που είναι διαθέσιμη ψηφιοποιημένη, ο τρόπος υποβολής καθίσταται αποκλειστικός.

Παρ. 4: Προβλέπεται η δυνατότητα διεξαγωγής δειγματοληπτικού ελέγχου για τις αυτοματοποιημένες καταχωρίσεις που δεν περιβλήθηκαν τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Οι λεπτομέρειες του δειγματοληπτικού ελέγχου θα καθοριστούν με Υπουργική Απόφαση.

Επί του άρθρου 103

Περιγράφεται η διαδικασία υποβολής αίτησης από τον υπόχρεο και στη συνέχεια οι έλεγχοι που διενεργεί η αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ. για την καταχώριση και δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. πράξεων και στοιχείων που απαιτούν εμπορική δημοσιότητα.

Παρ.1: Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που πραγματοποιούνται αυτοματοποιημένες καταχωρίσεις, όπως αυτές περιγράφονται στην παρ. 1 του άρθρου 101 και τις αυτεπάγγελτες καταχωρίσεις του άρθρου 107, σε κάθε άλλη περίπτωση οι υπόχρεοι υποβάλλουν στην αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ. αίτηση καταχώρισης πράξης ή στοιχείου στο Γ.Ε.ΜΗ. συνυποβάλλοντας ταυτόχρονα τόσο τα δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν την νομιμοποίηση του αιτούντος και του διαβιβάζοντος την αίτηση, όσα και τα δικαιολογητικά έγγραφα που προβλέπονται για κάθε καταχώριση.

Παρ. 2: διευκρινίζεται ότι ο υπόχρεος μπορεί να υποβάλλει την αίτησή του σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Ειδικά τα έγγραφα που αναφέρονται στα άρθρα 96 και 97 και αφορούν κεφαλαιουχικές εταιρείες και υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών που έχουν την έδρα τους στην ΕΕ υποβάλλονται αποκλειστικά σε ψηφιακή ή ηλεκτρονική μορφή. Στην περίπτωση της ηλεκτρονικής υποβολής οι υπόχρεοι χρησιμοποιούν ζεύγος κωδικών πρόσβασης που χορηγούνται από την Ειδική Υπηρεσία Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων ΓΕΜΗ και ΥΜΣ της ΚΕΕΕ. Ο κάθε υπόχρεος δικαιούται ένα και μοναδικό ζεύγος κωδικών και αποδίδεται κατόπιν ελέγχου νομιμοποίησης του αιτούντος και στη συνέχεια επιβεβαίωσης της ταυτότητας του αιτούντος, μέσω του συστήματος TAXIS ή άλλης διαδικτυακής πύλης του δημοσίου.

Παρ. 3: προβλέπεται προθεσμία 20 εργάσιμων ημερών, από την ημέρα γέννησης της υποχρέωσης τήρησης δημοσιότητας, εντός των οποίων οι υπόχρεοι θα πρέπει να υποβάλλουν την αίτηση καταχώρισης στο ΓΕΜΗ. Σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας, στον υπόχρεο θα υποβάλλονται διοικητικές κυρώσεις, οι οποίες θα εξειδικευθούν και θα καθοριστούν με Υπουργική Απόφαση.

Παρ. 4: Ρυθμίζεται η διενέργεια ελέγχου της αίτησης καταχώρισης από την Υ.Γ.Ε.ΜΗ. για τις πράξεις που απαιτούν έλεγχο νομιμότητας. Συγκεκριμένα προβλέπεται η υποχρέωση της αρμόδιας Υ.Γ.Ε.ΜΗ. με την παραλαβή της αίτησης και των λοιπών στοιχείων να προβεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση σε συγκεκριμένες ενέργειες (πρωτοκόλληση, έλεγχο τήρησης της προθεσμίας της παραγράφου 3, έλεγχο πληρότητας, έλεγχο νομιμότητας και έλεγχο καταβολής των τελών). Σημειώνεται ότι η καταβολή των προβλεπόμενων τελών αποτελεί προϋπόθεση της αποδοχής της καταχώρισης της αίτησης από την Υ.Γ.Ε.ΜΗ. στο Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 5 και 6: τίθεται προθεσμία πέντε εργάσιμων ημερών στην Υ.Γ.Ε.ΜΗ., ώστε να προβεί στους ανωτέρω ελέγχους, στην καταχώριση και δημοσίευση της πράξης στο ΓΕΜΗ. Υπό προϋποθέσεις η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για διάστημα έως πέντε εργάσιμων ημερών επιπλέον, κατόπιν απόφασης του Προϊσταμένου της Υ.Γ.Ε.ΜΗ.. Η παράγραφος 6 προβλέπει την πρόσκληση του υπόχρεου από την Υ.Γ.Ε.ΜΗ. με κάθε πρόσφορο μέσο, ώστε να προβεί στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις της αίτησης και των λοιπών εγγράφων, εάν ο έλεγχος νομιμότητας ή πληρότητας καταδείξουν ελλείψεις. Συνολικά, οι διαδικασίες των παρ. 5 και 6 δεν επιτρέπεται να ξεπεράσουν τις 21 ημέρες.

Παρ. 7: Προβλέπεται έκδοση Υπουργικής Απόφασης με την οποία, όπου είναι εφικτό, θα καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο εταιρικών πράξεων για τις οποίες απαιτείται έλεγχος νομιμότητας, έτσι ώστε με την χρήση τους η καταχώριση να γίνεται αυτοματοποιημένα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 101.

Επί του άρθρου 104

Παρ.1: δίνεται η δυνατότητα στους υπόχρεους καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. να επιλέξουν επωνυμία ή διακριτικό τίτλο η οποία διαφοροποιείται επαρκώς από τους ήδη καταχωρισμένους στο Γ.Ε.ΜΗ. ή δεν προσκρούει στην νομοθεσία και στα χρηστά ήθη. Η κατοχύρωση της επωνυμίας πραγματοποιείται στο Μητρώο Επωνυμιών του Γ.Ε.ΜΗ. και μπορεί να λάβει χώρα είτε Εθνικό επίπεδο είτε σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.

Παρ.2: διευκρινίζεται ότι η δέσμευση της επωνυμίας πραγματοποιείται είτε ηλεκτρονικά από εφαρμογή που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ. είτε από την Υ.Γ.Ε.ΜΗ. κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου προσώπου. Η ισχύς της δέσμευσης της επωνυμίας φθάνει τους τρεις (3) μήνες μετά την πάροδο της οποίας το υπόχρεο πρόσωπο πραγματοποιεί νέα αίτηση.

Παρ.3, 4 και 5: διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση που η ζητούμενη επωνυμία ή διακριτικός τίτλος προσκρούουν σε ήδη καταχωρισμένες στο Γ.Ε.ΜΗ. ή δεν είναι επιτρεπτές από ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας ή συγκρούονται με τα χρηστά ήθη, η Υ.Γ.Ε.ΜΗ. ενημερώνει το υπόχρεο πρόσωπο άμεσα ή την επόμενη ημέρα για να προβεί στην κατάλληλες τροποποιήσεις της αίτησης του. Τα υπόχρεα πρόσωπα πρέπει να ενεργήσουν εντός 10 ημερών σε διαφορετική περίπτωση, εφόσον παρέλθει η προθεσμία των 10 ημερών η ζητούμενη επωνυμία ή/ και διακριτικός τίτλος αποδεσμεύεται.

Παρ.6: διευκρινίζεται ότι αποφάσεις των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων αλλά και της διοικητικής επιτροπής σημάτων της Διεύθυνσης Σημάτων της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή που αφορούν επωνυμίες ή/και διακριτικούς τίτλους ή/και αποφάσεις περί κοινοτικών σημάτων είναι ισχυρές και είναι υποχρεωτικά σεβαστές από τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ..

Παρ.7: διευκρινίζεται ότι θα εκδοθεί σχετική Υπουργική Απόφαση η οποία θα καθορίζει το περιεχόμενο του Μητρώου Επωνυμιών του Γ.Ε.ΜΗ. που αφορά στις επωνυμίες και στους διακριτικούς τίτλους.

Επί του άρθρου 105

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, θεσπίζονται τα σχετικά με την ολοκλήρωση της καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 1: προβλέπεται ότι κάθε καταχώριση συντελείται με την αποθήκευση των δεδομένων, που διαβιβάστηκαν, στις αντίστοιχες βάσεις του πληροφοριακού συστήματος του Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 2: ρυθμίζεται η αυτόματη αποστολή από το πληροφοριακό σύστημα του Γ.Ε.ΜΗ. προς την Υ.Γ.Ε.ΜΗ. του αποδεικτικού καταχώρισης, όπου περιέχεται και ο μοναδικός για κάθε καταχώριση Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης.

Παρ. 3: αναδεικνύεται η σημασία του Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης, αφού κάθε καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. συσχετίζεται με αυτόν και αναγράφει τον ακριβή χρόνο διενέργειάς της, την αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ. και τον υπάλληλο, που τη διενήργησε.

Παρ. 4: θέτει ένα μαχητό τεκμήριο νομιμότητας και ορθότητας κάθε καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. μέχρι τη διόρθωσή τους. Δηλαδή, η καταχώριση τεκμαίρεται ως ορθή και νόμιμη εκτός και αν γίνει διόρθωση σφάλματος υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 105 και μόνο.

Επί του άρθρου 106

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η διαδικασία, που ακολουθείται για τη διόρθωση καταχωρίσεων λόγω σφαλμάτων, καθώς και για διαγραφή, υπό ένα σύστημα και μία διαδικασία, που παρέχουν ανά πάσα στιγμή την ακριβή, γενική εικόνα των υπόχρεων.

Παρ. 1: ρυθμίζεται η περίπτωση της διόρθωσης σφάλματος, που οφείλεται σε υπαιτιότητα του υπόχρεου. Διευκρινίζεται ότι για τις καταχωρίσεις που έγιναν αυτοματοποιημένα η διόρθωση θα γίνει με τον ίδιο τρόπο και όχι με αίτηση προς την αρμόδια ΥΓΕΜΗ. Επίσης, προβλέπει ότι η διόρθωση ή η διαγραφή έχει τις έννομες συνέπειες των άρθρων 92 και 93, εκτός αν οι καταχωρίσεις αφορούν επουσιώδη σφάλματα, οπότε η διόρθωση ή η διαγραφή αναφέρει την αναδρομική ισχύ. Αναδρομική ισχύ στη διόρθωση ή τη διαγραφή μπορεί να προσδώσει και το δικαστήριο, εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος.

Παρ. 2: ρυθμίζεται η περίπτωση της διόρθωσης σφάλματος, που οφείλεται σε υπαιτιότητα της Υ.Γ.Ε.ΜΗ. , η οποία έχει αναδρομική ισχύ.

Επί του άρθρου 107

Παρ. 1: προβλέπονται οι περιπτώσεις που δικαιολογούν τη διαγραφή ενός υπόχρεου φυσικού προσώπου από το ΓΕΜΗ.

Παρ. 2: προβλέπεται ότι ένα νομικό πρόσωπο διαγράφεται από το ΓΕΜΗ μόνο κατόπιν περάτωσης της εκκαθάρισης. Επίσης, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση ύπαρξης περιουσιακού στοιχείου του οποίου παραλείφθηκε η εκκαθάριση, με αίτηση στην ΥΓΕΜΗ όποιου έχει έννομο συμφέρον, το νομικό πρόσωπο επανέρχεται σε καθεστώς εκκαθάρισης, περατώνεται η εκκαθάριση του και διαγράφεται εκ νέου. Οποιαδήποτε αντίθετη διάταξη, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργείται.

Παρ. 3: για πρώτη φορά προβλέπεται η δυνατότητα και ορίζεται η διαδικασία αναβίωσης ενός νομικού προσώπου μετά την διαγραφή του. Σε περίπτωση που μια εταιρεία, κατόπιν της περάτωσης της εκκαθάρισής της και της διαγραφής της από το ΓΕΜΗ, επιθυμεί την επαναλειτουργίας της, έχει πλέον τη δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, να το πράξει.

Παρ. 4: προβλέπεται η θέση σε καθεστώς αναστολής καταχώρισης για υπόχρεους που δεν είναι συνεπείς με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και συγκεκριμένα στις εξής περιπτώσεις:

- Αν για δυο συνεχή έτη δεν τηρεί τις υποχρεώσεις δημοσίευσης πράξεων στο ΓΕΜΗ,
- Αν για δυο έτη μετά τη θέση της σε εκκαθάριση δεν έχει προβεί σε δημοσίευση ισολογισμού έναρξης εκκαθάρισης.

- Αν έχει ανασταλεί ο ΑΦΜ του.

Η κατάσταση αναστολής ανακαλείται μόνο εφόσον εκπληρωθούν οι ανωτέρω υποχρεώσεις. Έως τότε επιτρέπονται μόνο οι αυτεπάγγελτες καταχωρίσεις.

Παρ. 5: η αρμόδια ΔΟΥ ενημερώνεται υποχρεωτικά, με ηλεκτρονικό τρόπο, τόσο για τη θέση υπόχρεου σε αναστολή καταχωρίσεων, όσο και για την απόφαση της ανάκλησής της.

Παρ. 6: με την έναρξη ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων διαγράφεται από το ΓΕΜΗ οποιοσδήποτε μη υπόχρεος στο ΓΕΜΗ, ανεξαρτήτως του λόγου εγγραφής του. Η διαγραφή πραγματοποιείται είτε με αίτηση του ενδιαφερόμενου-μη υπόχρεου είτε αυτεπάγγελτα από την ΥΓΕΜΗ.

Επί του άρθρου 108

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες διενεργείται αυτεπάγγελτη καταχώριση, διόρθωση, μεταβολή ή διαγραφή από την Υ.Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 1: αναφέρεται ότι τις αυτεπάγγελτες ενέργειες που πραγματοποιεί η Υ.Γ.Ε.ΜΗ. μετά από έλεγχο και εφόσον διαπιστώσει με βεβαιότητα την ύπαρξη συγκεκριμένων πράξεων και στοιχείων, για τα οποία απαιτείται καταχώριση. Πριν προβεί στις ενέργειες αυτές, η Υ.Γ.Ε.ΜΗ. καλεί τον ενδιαφερόμενο να εκπληρώσει τη σχετική υποχρέωσή του.

Παρ. 2: προβλέπεται η δυνατότητα μη τήρησης της διαδικασίας κλήσης του υπόχρεου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά.

Επί του άρθρου 109

Παρ. 1: Προβλέπεται η υποχρέωση των γραμματειών των κατά τόπους δικαστηρίων να διαβιβάζουν άμεσα στην αρμόδια ΥΓΕΜΗ τις δικαστικές αποφάσεις αιτήσεις ή δηλώσεις που αναφέρονται στην περ. β της παρ. 2 του άρθρου 107, μέσω του ΟΣΔΔΥ ή σε περίπτωση μη λειτουργίας, του με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο. Με κοινή απόφαση των δυο συναρμόδιων Υπουργών θα οριστεί η διαδικασία διαβίβασης, οι όροι και προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Παρ. 2: Προβλέπεται η υποχρέωση των Δημοσίων Υπηρεσιών και Δημοσίων Λειτουργών, υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων περί απορρήτου, να ενημερώνουν άμεσα εγγράφως την αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον διαπιστώσουν οποιοδήποτε νομικό γεγονός, δήλωση ή έγγραφο το οποίο συνιστά λόγο εγγραφής, καταχώρισης, μεταβολής ή διαγραφής από το ΓΕΜΗ.

Επί του άρθρου 110

Παρ.1: Στην παράγραφο γίνεται αναφορά στην δικαστική προστασία του υπόχρεου, στην περίπτωση κατά την οποία η αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ αρνείται την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή κατόπιν αίτησης του και παραλείπει να απαντήσει αιτιολογημένα σχετικά, εντός προθεσμίας 21 ημερών. Ο υπόχρεος, μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής δύναται να ζητήσει δικαστική προστασία, προκειμένου να γίνει δεκτό το περιεχόμενο της ως άνω αίτησης του προς την Υ.Γ.Ε.ΜΗ.

Περαιτέρω ορίζεται η διαδικασία (εκούσια δικαιοδοσία) σύμφωνα με την οποία υπόχρεος θα ζητήσει από το δικαστήριο την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, καθώς και το καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο. Ομοίως, ορίζονται τα πρόσωπα από πλευράς Υ.Γ.Ε.ΜΗ, τα οποία θα πρέπει υποχρεωτικώς να κλητευθούν στη δίκη αυτή, δηλαδή ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Υ.Γ.Ε.ΜΗ (Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων/ Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής) και ο Πρόεδρος του αρμόδιου Επιμελητηρίου, καθώς και ο θιγόμενος υπόχρεος, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από τρίτο πρόσωπο.

Τέλος, γίνεται αναφορά στην περίπτωση κατά την οποία η άρνηση αφορά συγκεκριμένα τη σύγκρουση επωνυμίας ή διακριτικού τίτλου του αιτούντος υπόχρεου, με ήδη υπάρχουσα προγενέστερη διακριτική ένδειξη ή σήμα, οπότε και απαιτείται η κλήτευση εξαιρετικά και του δικαιούχου του δικαιώματος αυτού.

Επίσης, γίνεται αναφορά στη δυνατότητα ρύθμισης επείγουσας κατάσταση με προσωρινή διαταγή με τις οικίες διατάξεις του ΚΠολΔ, σε περίπτωση που υπάρχει λόγος επείγοντος.

Παρ. 2: στην παράγραφο αυτή γίνεται αναφορά στη διαδικασία που ακολουθεί μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης που διατάσσει την εγγραφή, καταχώριση ή μεταβολή ή διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ.. Η αρμόδια Υ.Γ.Ε.ΜΗ. κατόπιν ηλεκτρονικής ενημέρωσης από την γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου, οφείλει να ενεργήσει αυθημερόν κατά το οριζόμενα στο διατακτικό της απόφασης. Αν δεν υφίσταται πληροφοριακό σύστημα διασύνδεσης των γραμματειών των δικαστηρίων με το ΓΕΜΗ, ο ενδιαφερόμενος υπόχρεος ή τρίτος, δύναται να επιδώσει με δικαστικό επιμελητή την απόφαση αυτή στην Υ.Γ.Ε.ΜΗ, η οποία οφείλει να ενεργήσει ομοίως προς τη συμμόρφωση της με το διατακτικό της απόφασης.

Παρ.3: Στην παράγραφο αυτή γίνεται αναφορά σχετικά με τον καθορισμό της διαδικασίας και τους όρους ηλεκτρονικής διαβίβασης των δικαστικών αποφάσεων, τυχόν κυρώσεων και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας, δια κοινής υπουργικής απόφασης των αρμόδιων υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Δικαιοσύνης.

Επί του άρθρου 111

Παρ. 1: Προβλέπεται το δικαίωμα κάθε ενδιαφερόμενου στην δωρεάν πρόσβαση, λήψη, αποθήκευση και αναπαραγωγή οποιασδήποτε πράξης ή στοιχείου που δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 2: Προβλέπεται η δυνατότητα οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου να λάβει ηλεκτρονικά, κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησης, πιστοποιητικά, αντίγραφα ή αποσπάσματα τα οποία εμφανίζονται στη μερίδα οποιουδήποτε υπόχρεου στο Γ.Ε.ΜΗ.

Περαιτέρω, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει ηλεκτρονικά αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά πράξεων ή στοιχείων που τηρούνται στο φάκελο, αλλά δεν δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

Με την υποβολή αίτησης λήψης στοιχείων της παρ. 2 θα πρέπει προηγουμένως να πληρούνται τα αντίστοιχα τέλη που προβλέπονται στην περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 112.

Παρ. 3: Η θεσμοθέτηση του Πιστοποιητικού Καλής Λειτουργίας αποτελεί μια από τις σημαντικότερες καινοτομίες των ρυθμίσεων και αναμένεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό που

υπήρχε στον χώρο της αγοράς και των επιχειρήσεων. Χορηγείται σε κάθε εγγεγραμμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο εφόσον ισχύουν και οι πέντε προϋποθέσεις:

- α. Δεν έχει διαγραφεί από το Μητρώο του Γ.Ε.ΜΗ.
- β. Δεν βρίσκεται σε κατάσταση λύσης και διαδικασία εκκαθάρισης
- γ. Δεν έχει κατατεθεί για το πρόσωπο αυτό αίτηση συλλογικής διαδικασίας ικανοποίησης των πιστωτών.
- δ. Έχει εκπληρώσει κάθε υποχρέωση δημοσίευσης πράξεων ή στοιχείων στο ΓΕΜΗ, εκτός αν νομίμως έχει απαλλαχθεί από την υποχρέωση αυτή.
- ε. Δεν τελεί σε καθεστώς αναστολής καταχωρίσεων από την αρμόδια ΥΓΕΜΗ.

Παρ. 4: Το Πιστοποιητικό Καλής Λειτουργίας έχει ισχύ για δυο μήνες από την έκδοσή του και δημιουργεί μαχητό τεκμήριο ισχύος των βεβαιούμενων σε αυτό, εκτός αν αποδειχθεί: α) ότι ο τρίτος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την πραγματική κατάσταση και β) ότι το εγγεγραμμένο πρόσωπο δολίως απέκρυψε την πραγματική του κατάσταση από οποιονδήποτε τρίτο.

Παρ. 5: Κάθε λεπτομέρεια διαδικασίας έκδοσης, ισχύος και κόστους του Πιστοποιητικού Καλής Λειτουργίας θα καθορισθεί με Υπουργική απόφαση.

Επί του άρθρου 112

Προβλέπεται η δυνατότητα καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ σε μια ή περισσότερες επίσημες γλώσσες της Ε.Ε. υπό την προϋπόθεση ότι τα προς καταχώριση έγγραφα, στοιχεία ή δηλώσεις υποβληθούν σε νομίμως επικυρωμένη μετάφραση. Σε περίπτωση ασυμφωνίας του περιεχομένου του εγγράφου, στοιχείου ή δήλωσης μεταξύ της ελληνόγλωσσης και της ξενόγλωσσης καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., υπερισχύει πάντα η ελληνόγλωσση.

Επί του άρθρου 113

Παρ. 1: Διευκρινίζεται ότι τα τέλη που καταβάλλουν οι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. είναι ανταποδοτικά και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να προεξοφλούνται προκειμένου να τους παρασχεθούν οι σχετικές υπηρεσίες. Εξειδικεύονται σε τέσσερις κατηγορίες που είναι οι εξής:

- α. Ανταποδοτικά τέλη τήρησης μερίδας
- β. Ανταποδοτικά τέλη καταχώρισης στο ΓΕΜΗ
- γ. Ανταποδοτικά τέλη για λήψη πιστοποιητικών και αντιγράφων
- δ. Ανταποδοτικά τέλη για προέγκριση επωνυμίας.

Ειδικά το ύψος των τελών τήρησης μερίδας διαμορφώνεται αναλογικά και σε κάθε περίπτωση αντιστοιχεί στον χρόνο για τον οποίο ο υπόχρεος έλαβε υπηρεσίες από την ΥΓΕΜΗ.

Παρ. 2: Τα τέλη που καταβάλλονται στις ΥΓΕΜΗ των Υπουργείων αποτελούν εξ ολοκλήρου πόρους του κρατικού προϋπολογισμού, ενώ τα τέλη που καταβάλλονται στις ΥΓΕΜΗ των Επιμελητηρίων αποτελούν πόρους των Επιμελητηρίων, τα οποία θα πρέπει να διαθέτουν κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των δαπανών των πιστοποιημένων ΥΓΕΜΗ. Από τα ποσά αυτά,

το ελάχιστο το 5% του συνόλου των εσόδων των Επιμελητηρίων θα διατίθενται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη: α) των δαπανών λειτουργίας της Υπηρεσίας Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και ΥΜΣ της ΚΕΕΕ β) των δαπανών λειτουργίας, αναβάθμισης και συντήρησης των πληροφοριακών συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και ΥΜΣ, γ) των δαπανών λειτουργίας των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. Επιμελητηρίων των οποίων οι πόροι από τα τέλη Γ.Ε.ΜΗ., αποδεδειγμένα δεν επαρκούν για τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών, καθώς και των δαπανών νομικής κάλυψης κατά τα οριζόμενα της παρ. 6 του άρθρου 86.

Παρ. 3: οι δημόσιες Υπηρεσίες δικαιούνται να λαμβάνουν ατελώς πράξεις και στοιχεία που είναι καταχωρισμένα στο Γ.Ε.ΜΗ. αποκλειστικά μέσω αίτησης που υποβάλλουν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Γ.Ε.ΜΗ.

Παρ. 4: το ύψος των τελών και κάθε σχετική λεπτομέρεια θα ορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση μεταξύ των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων και θα προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές, λογιστικές ή άλλες καταστάσεις που θα ζητηθούν από την ΚΕΕΕ. Το ύψος των τελών θα επανεξετάζεται ανά διετία.

Παρ. 5: Με την παράγραφο αυτή αυστηροποιείται το πλαίσιο λειτουργίας των ΥΓΕΜΗ και για πρώτη φορά προβλέπονται συνέπειες για αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, πέραν των ρητών προθεσμιών που ορίζει ο νόμος. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που οι ΥΓΕΜΗ με υπαιτιότητα τους, δεν ανταποκριθούν στις προθεσμίες που τάσσονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 102, ο υπόχρεος που είχε υποβάλλει τη σχετική αίτηση απαλλάσσεται αυτόματα από το σύνολο των τελών της τήρησης μερίδας στο Γ.Ε.ΜΗ. του επόμενου έτους.

Παρ. 6: Για την εφαρμογή της ανωτέρω παραγράφου η αρμόδια ΥΓΕΜΗ είναι υποχρεωμένη με κάθε υποβολή αίτησης καταχώρισης στο ΓΕΜΗ να χορηγεί στον αιτούντα έντυπο ή ηλεκτρονικό αντίγραφο της πρωτοκολλημένης και χρονολογημένης αίτησης καταχώρισης. Το εν λόγω αντίγραφο θα πρέπει να συνοδεύεται από γραπτή ενημέρωση του υπόχρεου σχετικά με τα δικαιώματά του και τις προϋποθέσεις απαλλαγής του από τα τέλη τήρησης μερίδας του επόμενου έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Επί του άρθρου 114

Παρ.1: Σε περιπτώσεις παράλειψης υποβολής στοιχείων για καταχώριση και δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ., όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο και στην εταιρική νομοθεσία, θα επιβάλλονται πρόστιμα, τα οποία θα οριστούν και θα εξειδικευτούν με Υπουργική Απόφαση. Η διαπίστωση της παράβασης θα γίνεται από τον Προϊστάμενο της Υ.Γ.Ε.ΜΗ. και η επιβολή του προστίμου θα γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού. Πριν την έκδοση απόφασης επιβολής προστίμου θα προηγείται ηλεκτρονική προειδοποίηση του υπόχρεου ή του νομίμου εκπροσώπου του.

Παρ. 2: Διευκρινίζεται ότι τα πρόστιμα που διαπιστώνονται από τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Υπουργείων αποτελούν εξ ολοκλήρου έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, ενώ τα πρόστιμα που

διαπιστώνονται από τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων αποτελούν κατά 50% έσοδα των Υπηρεσιών αυτών και κατά 50% έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού.

Όπου είναι εφικτό η επιβολή προστίμου θα γίνεται αυτοματοποιημένα. Η είσπραξή τους θα διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ με ηλεκτρονικό τρόπο.

Επί των άρθρου 115-116

Γίνονται καταργήσεις και τροποποιήσεις διατάξεων νόμων, προκειμένου να εναρμονιστεί η κείμενη νομοθεσία με τις διατάξεις των άρθρων του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΙΖ'

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΥΠΟΥ

Επί του άρθρου 117

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιλύεται το ζήτημα της εκάστοτε τροποποίησης του καταστατικού της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών («ΕΙΗΕΑ»). Επιλέγεται η οδός της λειτουργίας της ΕΙΗΕΑ ως οιονεί σωματείου ώστε το καταστατικό και οι εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού να τυγχάνουν του ελέγχου από τον αρμόδιο δικαστή ως προς το εάν τηρήθηκαν οι διατάξεις του ΑΚ περί σωματείων που θα εφαρμόζονται εφεξής εν προκειμένω. Επίσης προστίθενται συγκεκριμένες διατυπώσεις αναφορικά με την εγγραφή της ΕΙΗΕΑ στα βιβλία περί σωματείων που τηρούνται στο αρμόδιο δικαστήριο και την παρακολούθηση εφεξής της πορείας της με την δημοσιότητα που προβλέπει ο ΑΚ για τα σωματεία και τροποποιείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 7B του ν. 1789/1951 με μετατροπή του εκεί αναφερόμενου ποσού από δραχμές σε Ευρώ και καταργείται ως αλυσιτελής η διάταξη του άρθρου 13 του ν. 1789/1951.

ΜΕΡΟΣ ΙΗ'

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εισάγεται η έννοια του προγραμματισμού στον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) της χώρας.

Το εγχείρημα αυτό κρίνεται απαραίτητο, καθώς με βάση τον υφιστάμενο διαχωρισμό του ΠΔΕ στο σκέλος των συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ πόρων και σε αυτό των εθνικών πόρων διαπιστώνεται έλλειψη ενός ολοκληρωμένου συστήματος προγραμματισμού και διαχείρισης των έργων, που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους. Αντίστοιχη έλλειψη δεν διαπιστώνεται ως προς το σκέλος του ΠΔΕ, που αφορά τους συγχρηματοδοτούμενους από την ΕΕ πόρους, καθώς αυτό ακολουθεί τους κανόνες προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού

Δικαίου και το διαχειριστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).

Επί της ουσίας το ΠΔΕ αποτελείται από ένα μέρος ρυθμισμένο και οριοθετημένο (συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΕ σκέλος) και ένα μέρος του οποίου το πλαίσιο υλοποίησης είναι ασαφές και εν πολλοίς αναχρονιστικό όπως περιγράφεται παρακάτω.

Οι παρούσες διατάξεις έχουν σκοπό την αποκατάσταση της ανωτέρω αναντιστοιχίας με γνώμονα ότι οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις και οι δημόσιες δαπάνες που αυτές συνεπάγονται πρέπει να διέπονται από κανόνες ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης.

Στο σκέλος των εθνικών πόρων το ΠΔΕ, διέπεται ακόμη από τη νομοθεσία του 1952. Πρόκειται ουσιαστικά για τη χρηματοδότηση έργων, που δεν υπάγονται σε σχεδιασμό σύμφωνα με κάποιο προγραμματικό κείμενο της μορφής του ΕΣΠΑ και παλαιότερα του ΚΠΣ, αλλά εντάσσονται με αποσπασματικό τρόπο απ' ευθείας σε κωδικούς εγγραφής πιστώσεων από το ΠΔΕ, σύμφωνα με τις Εγκυκλίους ή τις οδηγίες, που εκδίδονται κάθε έτος από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Στη συνέχεια οι Φορείς Χρηματοδότησης των έργων του ΠΔΕ (Βουλή των Ελλήνων, Υπουργεία και Περιφέρειες υποβάλλουν τις προτάσεις τους για τα έργα των τομέων αρμοδιότητάς τους. Τα αποσπασματικά αυτά έργα υποβάλλονται από αυτούς τους φορείς. Ουσιαστικός περιορισμός είναι μόνο τα όρια των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού και το ύψος των πιστώσεων, που καθορίζουν οι σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες, που του ανατίθενται από τον ν. 4270/2014 (Α' 143).

Αποτέλεσμα της ουσιαστικής έλλειψης κανονιστικού πλαισίου για το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων είναι η συσσώρευση πιστώσεων, που λιμνάζουν, σε έργα, τα οποία δεν έχουν συνοχή και συνέργεια μεταξύ τους και δεν εξυπηρετούν κάποια αναπτυξιακή προοπτική, ενώ θα μπορούσαν να καλύψουν πραγματικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας ειδικά μάλιστα σε εποχές με περιορισμένους πόρους λόγω των δημοσιονομικών αναγκών. Επιπροσθέτως, η διαχείριση των εθνικών πόρων του ΠΔΕ έχει υποβαθμιστεί και λειτουργεί ως ένα είδος «δορυφόρου» του συγχρηματοδοτούμενου από την ΕΕ σκέλους (ΕΣΠΑ), με την ένταξη στο ΠΔΕ έργων, που εξυπηρετούν την ωρίμανση για τη μετέπειτα ένταξη στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος ή έργων, που απλώς δεν έχουν κάποια άλλη πηγή χρηματοδότησης. Σαν συνέπεια, στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ συμπεριλαμβάνονται πολλά έργα αμφίβολης αναπτυξιακής σκοπιμότητας χωρίς σύστημα παρακολούθησης της εξέλιξής τους, δεσμευτικές προθεσμίες ολοκλήρωσης και σύστημα διαχείρισης και ελέγχου της υλοποίησής τους.

Έτσι μέρος των δημόσιων επενδύσεων στην Ελλάδα διαμορφώνεται συγκυριακά και αποσπασματικά, κατανέμεται χωρίς κριτήρια και κανόνες και δεν υπάγεται σε ένα εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο για την παραγωγική ανάπτυξη, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της χώρας. Ως συνέπειες μπορούν να αναφερθούν ενδεικτικά, η ελλειμματική και αμφισβητούμενη ως προς το αποτέλεσμα διαχείριση των εθνικών επενδυτικών πόρων, η έλλειψη συντονισμού στις επενδυτικές επιλογές και προτεραιότητες, η ασάφεια και η επισφάλεια των διαδικασιών κατάρτισης και υλοποίησης του εθνικού ΠΔΕ, η

αδυναμία ελέγχου της ολοκλήρωσης των έργων και εξ αυτού η αδυναμία αποδέσμευσης πόρων για κάλυψη άλλων αναπτυξιακών αναγκών.

Το ΠΔΕ που θα έπρεπε εξ ορισμού να αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο της αναπτυξιακής πορείας της χώρας, κατ' αυτόν τον τρόπο δεν συμβάλλει στη δημιουργία προϋποθέσεων για την επίτευξη υψηλής και διατηρήσιμης ανάπτυξης, ικανής να φέρει πολλές και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Θυσιάζονται οι περιορισμένοι πόροι του ΠΔΕ, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την ισχυροποίηση της οικονομίας, για τον σχεδιασμό αναπτυξιακών δράσεων και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας, και επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός του κράτους με δαπάνες που ελέγχονται ως προς την αναγκαιότητά τους και την εξυπηρέτηση ενός, έστω και υποτυπώδους προγραμματισμού.

Για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων προβλημάτων και στην κατεύθυνση συγκρότησης ενός εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου για την παραγωγική ανάταξη της χώρας, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, που θα αξιοποιεί με αξιόπιστο και διαφανή τρόπο το σύνολο διαθέσιμων πόρων τίθεται ένας διττός στόχος ως προς τους εθνικούς πόρους του ΠΔΕ:

A. Η αύξηση των πόρων

Κατά την περίοδο που διανύουμε, σύμφωνα και με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ), το ΠΔΕ σταδιακά αναβαθμίζεται (τουλάχιστον 7 δις ευρώ ετησίως από το 2021) με ιδιαίτερη έμφαση στο εθνικό σκέλος.

B. Η κατοχύρωση της προγραμματικής διάστασης του εθνικού ΠΔΕ

Αξιοποιώντας τις διεθνείς καλές πρακτικές και την εμπειρία από την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων το παρόν σχέδιο νόμου εισάγει μια πολύ σημαντική μεταρρυθμιστική τομή: το κανονιστικό πλαίσιο για τη θέσπιση ενός Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), καθώς και ενός ολοκληρωμένου συστήματος για την κατάρτιση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχό του, προκειμένου οι πόροι του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ να αξιοποιούνται στη βάση ενός μεσοπρόθεσμου προγραμματικού σχεδιασμού και σύμφωνα με τους στόχους του εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου. Βασική αρχή του ΕΠΑ αποτελεί ο μεσοπρόθεσμος προγραμματικός σχεδιασμός, που θα συνδυάζεται με τη διαμόρφωση συνέργειας με τις συγχρηματοδοτούμενες δράσεις σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της προσθετικότητας, που διέπουν την υλοποίηση της Πολιτικής Συνοχής της Ε.Ε. Στη βάση των αρχών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων αναλαμβάνει κεντρικό συντονιστικό ρόλο για την κατάρτιση του ΕΠΑ, το οποίο θα αποτελεί προϊόν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους, τους παραγωγικούς φορείς, τα υπουργεία και τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και θα εγκρίνεται στη συνέχεια από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ τα υπουργεία και οι Περιφέρειες θα έχουν την αρμοδιότητα διαχείρισης των δικών τους επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Ο παραπάνω στόχος πρέπει να επιτευχθεί χωρίς να αυξηθεί η γραφειοκρατία και με απλοποίηση των διαδικασιών εγκρίσεων και πολιτικών αποφάσεων, που σήμερα αποτελούν ένα τεράστιο εγχώριο πρόβλημα.

Εν κατακλείδι, με τις παρούσες ρυθμίσεις επιχειρείται μια ουσιαστική μεταρρύθμιση για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με ένα σύγχρονο κανονιστικό πλαίσιο και με στόχο την παραγωγική ανάπτυξη, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της χώρας.

Με τις διατάξεις των άρθρων του παρόντος προβλέπονται ειδικότερα τα ακόλουθα:

Επί του άρθρου 118

Το άρθρο 118 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου περιγράφει το περιεχόμενο και τον επιδιωκόμενο στόχο, που συνίσταται στη θέσπιση κανόνων, που να διέπουν την κατάρτιση, τον συντονισμό, τη διαχείριση, τη χρηματοδότηση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και εισάγει την έννοια του «Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης».

Η προσπάθεια αυτή υλοποιείται με αφετηρία το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, που διέπει το εθνικό ΠΔΕ αξιοποιώντας μεταξύ άλλων και την εμπειρία των διαδικασιών σχεδιασμού και υλοποίησης του ΕΣΠΑ.

Επί του άρθρου 119

Στο άρθρο 119 παρέχονται οι ορισμοί των εννοιών.

Ειδικότερα, η κατάρτιση του ΕΠΑ βασίζεται στις κατευθύνσεις και στις εκάστοτε ανάγκες που προκύπτουν από την κατάρτιση ενός εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου για την παραγωγική ανάπτυξη της χώρας, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, όπως εξειδικεύεται κάθε φορά.

Με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην κατάρτιση και να έχει την ευθύνη για τον συντονισμό του, το ΕΠΑ περιλαμβάνει διαδικασίες διαβούλευσης και έχει αποκεντρωτικό χαρακτήρα, καθώς προβλέπεται ότι οι φορείς θα διαχειρίζονται οι ίδιοι την εφαρμογή και τους πόρους του δικού τους επί μέρους τομειακού ή περιφερειακού προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΠΑ βασίζεται στο εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο, καταρτίζεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων μετά από διαδικασία διαβούλευσης με τα αρμόδια υπουργεία, τις περιφέρειες και τους κοινωνικούς εταίρους, εγκρίνεται από Υπουργικό Συμβούλιο και έχει ως στόχο και περιεχόμενο την αποτύπωση του εθνικού μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού διάρκειας 5 ετών με την αξιοποίηση των εθνικών πόρων του ΠΔΕ αρχής γενομένης το 2021.

Το ΕΠΑ περιλαμβάνει: Τομιακά και Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης (ΤΠΑ – ΠΠΑ), τα οποία καταρτίζονται από το οικείο Υπουργείο/Περιφέρεια μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και εγκρίνονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και τα οποία περιλαμβάνουν τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης του οικείου φορέα, με βάση τον αντίστοιχο προγραμματισμό του ΕΠΑ και την κατανομή των πόρων του ΕΠΑ που του αναλογούν. Τα ΤΠΑ και ΠΠΑ διαρθρώνονται σε

Άξονες Προτεραιότητας, οι οποίοι αντιστοιχούν σε κάθε προτεραιότητα της στρατηγικής στο πλαίσιο του ΕΠΑ, που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους.

Για την υλοποίηση του ΕΠΑ προβλέπεται η κατάρτιση συγκεκριμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, που αποτελεί σύνολο κανόνων και διαδικασιών τους οποίους εφαρμόζουν οι διοικητικές αρχές διαχείρισης και ελέγχου του ΕΠΑ με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων και την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΠΑ και των ΤΠΑ/ΠΠΑ.

Κεντρικό συντονιστικό ρόλο σε σχέση με το ΕΠΑ αποκτά η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία ορίζεται ως Υπηρεσία Συντονισμού του ΕΠΑ. Η Υ. Σ. ΕΠΑ, υποστηριζόμενη από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π.), συντονίζει το σχεδιασμό του ΕΠΑ και των Προγραμμάτων του, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την παρακολούθηση της υλοποίησης τους και τον έλεγχο των ενταγμένων έργων και εισηγείται την αναθεώρησή του.

Παράλληλα, για τη διαχείριση του συνόλου ή μέρους των προβλεπόμενων από το ΕΠΑ προγραμμάτων και πόρων, προβλέπεται ο ορισμός από τους φορείς αντίστοιχων Υπηρεσιών Διαχείρισης Προγραμμάτων/Αποθεματικών.

Οι ορισμοί αναφέρονται επίσης α) στην έννοια του «έργου» και β) στα Ειδικά Προγράμματα, τα οποία ορίζονται ως προγράμματα αναπτυξιακών/επενδυτικών παρεμβάσεων ή παρεμβάσεων για την αποκατάσταση ζημιών ή την αντιμετώπιση κρίσεων, με χωρική ή τομεακή αναφορά, με σύστημα διαχείρισης και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και πόρους. Τέλος, προσδιορίζεται η έννοια του «έργου στρατηγικής σημασίας», καθώς και του «έργου μεγάλου προϋπολογισμού».

Επί του άρθρου 120

Με το άρθρο 120 ορίζονται τα θεμελιώδη στοιχεία, που χαρακτηρίζουν την κατάρτιση του ΕΠΑ: α) ο κεντρικός ρόλος του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, το οποίο, σύμφωνα με τον θεσμικό του ρόλο καταρτίζει, μέσα από διαδικασία διαβούλευσης το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, β) η φύση του ΕΠΑ το οποίο συνιστά εργαλείο μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού της χώρας, γ) η προγραμματισμένη αξιοποίηση μέσα από το ΕΠΑ των εθνικών πόρων του ΠΔΕ και δ) η συμμόρφωση του ΕΠΑ στις κατευθύνσεις του εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου.

Στη συνέχεια, περιγράφεται το βασικό και αναγκαίο περιεχόμενο του ΕΠΑ, το οποίο αφορά στον καθορισμό προτεραιοτήτων ανά τομέα πολιτικής, καθώς και ειδικών στόχων και δράσεων, στον προσδιορισμό της διάρκειας της εφαρμογής του, στην κατανομή του προϋπολογισμού, και τέλος στον ποσοτικό προσδιορισμό των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Επίσης, ορίζεται ότι ο αναπτυξιακός προγραμματισμός διέπεται από τις αρχές της συμπληρωματικότητας, και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών, ενώ κατά την υλοποίησή του τηρούνται οι αρχές και οι κανόνες, που απορρέουν από το εθνικό και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, καθώς και από τις διεθνείς συμφωνίες, τις οποίες έχει κυρώσει η χώρα.

Επί του άρθρου 121

Για την υλοποίηση του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγράμματος καθορίζεται κατ' αρχήν και ως γενικός προσανατολισμός, το χρονικό όριο των πέντε ετών, ως εύλογο διάστημα, το οποίο εκτιμάται ότι παρέχει τη δυνατότητα εξέλιξης και ολοκλήρωσης δράσεων και έργων.

Παρ' όλα αυτά, ο νομοθέτης λαμβάνει πρόνοια, παρέχοντας την ευελιξία προσαρμογής της διάρκειας της προγραμματικής περιόδου, ανάλογα με τις ειδικότερες συνθήκες, που διαπιστώνονται κατά περίπτωση, σε σχέση με τους διατιθέμενους πόρους, την ενδεχόμενη αναγκαιότητα μεγαλύτερης συνάφειας με τον προγραμματισμό των Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, καθώς και άλλες δεσμεύσεις της χώρας.

Επί του άρθρου 122

Σε συνέπεια με τον θεσμικό του ρόλο αλλά και ειδικότερα με το πνεύμα και το γράμμα του άρθρου 23 του ν. 4270/2014 σχετικά με τις αρμοδιότητές του για τη χάραξη της πολιτικής δημοσίων επενδύσεων και τον συντονισμό και την εποπτεία της εκτέλεσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων προσδιορίζει το ύψος των εθνικών πόρων του ΠΔΕ με τους οποίους υλοποιείται το ΕΠΑ, λαμβάνοντας υπ' όψη το δημοσιονομικό πλαίσιο της χώρας και μια σειρά από παραμέτρους, που σχετίζονται κυρίως με άλλες εν εξελίξει προγραμματικές διαδικασίες, δεσμεύσεις της χώρας, τις προοπτικές της οικονομίας και λοιπές χρηματοδοτικές ανάγκες. Οι πόροι αυτοί περιλαμβάνονται στην εισήγηση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για το ΕΠΑ, και εγκρίνονται με την πράξη έγκρισης του ΕΠΑ από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην πρώτη περίοδο σχεδιασμού του ΕΠΑ, για την οποία θα ληφθούν υπ' όψη οι προϋπάρχουσες δεσμεύσεις, που έχουν αναληφθεί από τους φορείς του ΠΔΕ προ της ισχύος των νέων ρυθμίσεων, στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων από εθνικούς πόρους.

Η τρίτη παράγραφος του άρθρου καθορίζει τις κατηγορίες έργων, μελετών, υπηρεσιών, προμηθειών, ενεργειών και δράσεων, που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΠΑ. Με την εν λόγω παράγραφο εκσυγχρονίζεται το σχετικό πλαίσιο προσαρμοζόμενο στη σύγχρονη έννοια της «επένδυσης», όπως αυτή ορίζεται διεθνώς, αλλά και συνεκτιμώντας τις σημερινές ανάγκες της χώρας. Οι κατηγορίες, που προέβλεπε το ν.δ. 2957/1954 βάσει των αναγκών της χώρας στην αρχή της μεταπολεμικής περιόδου, όταν υπήρχαν ελλείψεις σε βασικές υποδομές, παραμένουν σε ισχύ αλλά δεν είναι πλέον οι μόνες. Σύμφωνα με το ως άνω νομοθετικό διάταγμα δημόσιες επενδύσεις συνιστούν:¹

1. Οι κατασκευές, ανακατασκευές και επεκτάσεις μόνιμων ή ημιμόνιμων εγκαταστάσεων ή έργων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα έργα στέγασης.
2. Οι προμήθειες μόνιμων εξοπλιστικών μέσων, μηχανολογικού εξοπλισμού και κεφαλαιουχικών αγαθών που προορίζονται αποκλειστικά για τις περιπτώσεις του προηγούμενου στοιχείου.

¹ Παπαδόπουλος Θεόδωρος, «Ταξινόμηση δαπανών Εθνικού ΠΔΕ α) κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, β) ανά περιφέρεια και νομό και γ) κατά ειδικό πρόγραμμα (πχ ολυμπιακά έργα, έργα των ΟΤΑ, έργα για σεισμούς, κλπ)», Τελική Εργασία ΕΣΔΔΑ, ΕΚΔΔΑ, 2014

3. Οι έρευνες και οι μελέτες, που αναφέρονται αποκλειστικά στις παραπάνω περιπτώσεις καθώς και οι έρευνες, οι μελέτες και οι εμπειρογνώμοσύνες γενικότερα.
4. Τα κάθε είδους διοικητικά και γενικά έξοδα, τα οποία σχετίζονται ευθέως με τις ως άνω περιπτώσεις.

Εξήντα πέντε χρόνια μετά ο ορισμός της έννοιας των δημοσίων επενδύσεων έχει διευρυνθεί από νεότερη νομοθεσία, προβλέποντας τη δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΠΔΕ επίσης:

1. Όλων των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. και τον ΕΟΧ προγραμμάτων, καθώς και των έργων που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).
2. Επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων προς Ν.Π.Ι.Δ., σωματεία, συνεταιρισμούς, ανώνυμες εταιρείες και λοιπά νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 18 του ν. 2515/1997.
3. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των ανωνύμων εταιρειών που ελέγχονται από το Δημόσιο (ΔΕΚΟ).
4. Κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων στο πλαίσιο των εκάστοτε ισχυόντων αναπτυξιακών νόμων.

Το περιορισμένο αυτό πλαίσιο εμπλουτίζεται στο παρόν άρθρο και με την αναφορά σε κατηγορίες επιλέξιμες μέχρι σήμερα από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ, με βάση την προαναφερθείσα αρχή της συνέργειας και της συμπληρωματικότητας των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησής τους (συγχρηματοδοτούμενοι από την ΕΕ ή εθνικοί πόροι). Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι, με την παρούσα διάταξη, εμπλουτίζεται και εκσυγχρονίζεται το ίδιο το θεσμικό πλαίσιο του ΠΔΕ, αναφορικά με το τι μπορεί στο εξής να χρηματοδοτείται ως δημόσια επένδυση, καθ' όσον ρητά προβλέπεται (εδ. β, παρ. 6) και μάλιστα με άμεση εφαρμογή από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η επιλεξιμότητα από το ΠΔΕ όλων των κατηγοριών δαπανών που περιλαμβάνονται στο ΕΠΑ.

Στις παραγράφους 4 – 6 του άρθρου, περιλαμβάνεται η δυνατότητα του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων να συμπληρώνει με απόφασή του τις ως άνω κατηγορίες επιλέξιμων κατηγοριών έργων, καθώς και η πρόβλεψη της δυνατότητας σύστασης αποθεματικών για την αντιμετώπιση, μεταξύ άλλων, των άμεσων συνεπειών κρίσεων, έκτακτων αναγκών ή φυσικών καταστροφών. Τέλος επιβεβαιώνοντας τον καθαρά αναπτυξιακό χαρακτήρα του προγράμματος, ορίζεται ρητά ότι το ΕΠΑ δεν μπορεί να χρηματοδοτεί πάγιες λειτουργικές δαπάνες του Δημοσίου.

Επί του άρθρου 123

Με το άρθρο 123 περιγράφεται η διαδικασία κατάρτισης του ΕΠΑ, καθώς και το βασικό του περιεχόμενο.

Η δομή του προσομοιάζει με την δοκιμασμένη εδώ και πολλά χρόνια δομή του ΕΣΠΑ, διατηρώντας τα ουσιαστικότερα στοιχεία του.

Η Δι.Δι.Ε.Π. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε εκπλήρωση του ρόλου της, όπως περιγράφεται στον Οργανισμό του Υπουργείου (π.δ. 147/2017, Α' 192), και λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις των αρμόδιων φορέων, καταρτίζει το σχέδιο του ΕΠΑ, στη βάση ενός

σχεδίου ανάπτυξης της χώρας. Το σχέδιο του ΕΠΑ περιλαμβάνει ως ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο την εξειδίκευση των εθνικών στόχων ανάπτυξης, τα επί μέρους Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα της περιόδου, την κατανομή του προϋπολογισμού ανά πρόγραμμα και ενδεικτικά σε προτεραιότητες το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και το σύστημα διοίκησης.

Σύμφωνα με τις αρχές της σύγχρονης (πολυεπίπεδης) διακυβέρνησης, με την οποία επιδιώκεται η διευρυμένη συμμετοχή και συνευθύνη στον αναπτυξιακό προγραμματισμό των φορέων και εκπροσώπων της κοινωνίας, της αγοράς αλλά και των ίδιων των πολιτών, το ΕΠΑ, στην τελική του μορφή διαμορφώνεται μέσα από διαδικασία διαβούλευσης, με την οποία δίνεται η ευκαιρία σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να διατυπώσουν τα σχόλια και τη γνώμη τους. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται με την υποβολή προτάσεων από τους φορείς, καθώς και με την ανάρτηση του κειμένου στην πλατφόρμα www.opengov.gr, για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών κατ' ελάχιστον, όπως προβλέπεται και για τη νομοθετική διαδικασία.

Επί του άρθρου 124

Η υιοθέτηση ενός μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στη βάση τιθέμενων μετρήσιμων προς επίτευξη στόχων που αξιολογούνται συστηματικά, συνιστά θεμελιώδη διαδικασία της εφαρμογής των αρχών της «Νέας Δημόσιας Διοίκησης» (New Public Management – NPM). Η εφαρμογή αυτού του μοντέλου διοίκησης προωθείται συστηματικά τις τελευταίες δεκαετίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνείς οργανισμούς, όπως, ενδεικτικά, ο ΟΟΣΑ, η Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ, ως πρότυπο και μέθοδος μεγιστοποίησης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της δημόσιας δράσης, καθώς και περιορισμού της περιττής δαπάνης. Μετά την ένταξη της χώρας μας στην ΕΕ, η εφαρμογή μιας ανάλογης διαδικασίας υιοθετήθηκε στα προγραμματικά κείμενα, που σχετίζονται με τα Επενδυτικά και Διαρθρωτικά Ταμεία, οδηγώντας στην ορθολογική κατάρτιση και υλοποίηση του σκέλους του ΠΔΕ που συγχρηματοδοτείται, και εισάγοντας στις δημόσιες επενδύσεις ένα πλαίσιο κανόνων συντονισμού των δράσεων και ελέγχου της αποτελεσματικότητάς τους. Ωστόσο το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ δεν συμπεριελήφθη στην εξυγιαντική αυτή μεταρρύθμιση και παρέμεινε, μέχρι τις μέρες μας, ένας χώρος όπου οι δημόσιες επενδύσεις δεν εναρμονίζονται μεταξύ τους δεν προγραμματίζονται σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο μεσοπρόθεσμων στόχων και δεν παρακολουθούνται ως προς την υλοποίησή τους, αλλά αντίθετα, κατανέμονται αποσπασματικά, υλοποιούνται χωρίς συνέπεια και συνέργεια και συχνά λιμνάζουν επί δεκαετίες. Η κάλυψη του σοβαρού αυτού ελλείμματος για τη χώρα μας επιχειρείται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, με την καθιέρωση, ενός πλαισίου προγραμματισμού και μιας στοχοθεσίας για το εθνικό ΠΔΕ, που παρακολουθούνται περιοδικά.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται στο άρθρο 124 η παρακολούθηση της πορείας του ΕΠΑ μέσα από περιοδικές εκθέσεις, που αποτιμούν το βαθμό συμβολής του ΕΠΑ στην επίτευξη των στόχων του εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου και την πρόοδο των επί μέρους προγραμμάτων, μέσα από τη χρήση κατάλληλων δεικτών. Ταυτόχρονα, αποτυπώνονται οι τυχόν αποκλίσεις από τους αρχικούς στόχους του ΕΠΑ και προβλέπεται διαδικασία αναθεώρησής του για συγκεκριμένους λόγους και με συγκεκριμένη διαδικασία, που περιλαμβάνει επίσης διαβούλευση.

Επί του άρθρου 125

Η διάταξη του άρθρου 125 διαπνέεται από τις αρχές της αποκέντρωσης αλλά και της διάκρισης ρόλων και αρμοδιοτήτων με στόχο την άσκησή τους με τρόπο αποτελεσματικό, ποιοτικό, διαφανή και βιώσιμο. Σε εφαρμογή των αρχών αυτών, η χάραξη της τομεακής πολιτικής επαφίεται στα υπουργεία ως καθ' ύλην αρμόδια, ενώ παράλληλα, στο χωρικό επίπεδο, οι περιφέρειες αντιμετωπίζονται ως οι καταλληλότεροι φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης της εδαφικής ανάπτυξης, ως πλησιέστεροι και αμεσότερα εμπλεκόμενοι στα προβλήματα, τις ανάγκες και τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα της τοπικής κλίμακας.

Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιώντας το αντίστοιχο κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τη σχετική, πολυετή μέχρι σήμερα, προγραμματική εμπειρία των φορέων κατάρτισης του ΕΣΠΑ αλλά και του ΠΔΕ, το άρθρο 125 αναθέτει αντίστοιχα στους ίδιους φορείς (υπουργεία και περιφέρειες) τον σχεδιασμό - στο δικό τους τομέα ευθύνης και χωρικό επίπεδο αρμοδιότητας - του δικού τους τομεακού ή περιφερειακού προγράμματος ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ).

Ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο, οι προτεινόμενες διατάξεις ενισχύουν περαιτέρω τον προγραμματικό ρόλο των περιφερειών. Η ενίσχυση αυτή επιχειρείται με τρόπο τέτοιο, ώστε να μπορούν να αξιοποιούνται οι ήδη θεσμοθετημένες διαδικασίες και να μην επιβαρύνεται περαιτέρω ο διοικητικός μηχανισμός των περιφερειών, καθώς προβλέπεται ρητά (παρ. 4) η συνάφεια των ΠΠΑ με τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα του άρθρου 268 του ν. 3852/2010.

Η εφαρμογή των αρχών της συμπληρωματικότητας, και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών καθώς και του τεκμηρίου της αρμοδιότητας υπέρ της αποκέντρωσης και της αυτοδιοίκησης διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στις ανωτέρω νομοθετικές επιλογές, οι οποίες υλοποιούνται στο πλαίσιο της επίτευξης μιας πολυεπίπεδης και πολυτομεακής διακυβέρνησης. Σε εφαρμογή των αρχών αυτών τα ΤΠΑ και ΠΠΑ τίθενται σε διαβούλευση (παρ. 1) από τους φορείς κατάρτισης με την ίδια διαδικασία, που προβλέπεται για το ΕΠΑ, στην παρ. 3 του άρθρου 122. Ακολούθως και μετά την οριστική διαμόρφωσή τους αξιολογούνται ως προς τη συμβατότητά τους με το ΕΠΑ (παρ. 5), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 126 γενικά κριτήρια, και εγκρίνονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Τα εγκεκριμένα ΤΠΑ και ΠΠΑ αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου και του φορέα κατάρτισης.

Με την παρ. 2 ορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο των ΤΠΑ και ΠΠΑ, με στόχο την κάλυψη διαπιστωμένων αναγκών, τον προγραμματισμό των έργων, τη χρηστή διαχείριση των πόρων και τη συμβατότητα με άλλες πολιτικές.

Επί του άρθρου 126

Το άρθρο 126 αναφέρεται σε βασικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού και υλοποίησης, τα οποία διέπουν την κατάρτιση και την εφαρμογή των ΤΠΑ και ΠΠΑ. Τα προαπαιτούμενα αυτά αναφέρονται σε στοιχειώδεις προϋποθέσεις, που η θέσπισή τους αποβλέπει στη διασφάλιση α) της μη υπέρβασης του προβλεφθέντος από το ΕΠΑ προϋπολογισμού, β) της ενσωμάτωσης στα υποβαλλόμενα προγράμματα όλων των έργων, που υλοποιούνται από τον οικείο φορέα κατά τη συγκεκριμένη περίοδο προγραμματισμού, εν όλω ή εν μέρει, εντασσόμενα ή ήδη ενταγμένα στο ΠΔΕ, και γ) της ειδικής πρόνοιας για την ένταξη έργων στρατηγικής σημασίας

καθώς και έργων μεγάλου προϋπολογισμού, αλλά και για την πρόβλεψη κυρώσεων από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου σε περιπτώσεις μη συμμορφώσεως με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης των έργων στο πλαίσιο του ΕΠΑ και του ΠΔΕ και με τους όρους των αποφάσεων ένταξης.

Οι ως άνω προϋποθέσεις τίθενται με στόχο τη διασφάλιση της υλοποίησης ενός συνεκτικού και ολοκληρωμένου προγραμματισμού του ΕΠΑ και εν γένει του ΠΔΕ. Επί πλέον αποσκοπούν στη θέσπιση περιορισμών, που θα διασφαλίζουν την ομαλή εξέλιξη των προγραμμάτων και των έργων, μέσα σε ένα προκαθορισμένο πλαίσιο, που θα εγγυάται την κανονικότητα της εφαρμογής τους και την πραγματική αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων.

Επί του άρθρου 127

Οι φορείς του ΕΠΑ, στο δικό τους πεδίο και επίπεδο ευθύνης, χαράσσουν την πολιτική τους, διενεργούν τη δική τους διαβούλευση και καταρτίζουν το δικό τους τομεακό ή περιφερειακό πρόγραμμα προτεραιοποιώντας τις δράσεις τους. Η αξιολόγηση των ΤΠΑ και ΠΠΑ κατά την υποβολή τους γίνεται, από τη Δι.Δι.ΕΠ, όχι σε σχέση με το ειδικότερο περιεχόμενό τους, αλλά με βάση κριτήρια αναπτυξιακού σχεδιασμού, τα οποία αφορούν το τομεακό ή το περιφερειακό πρόγραμμα συνολικά, βάσει των οποίων αξιολογείται ενδεικτικά αν το πρόγραμμα έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις τεθείσες προδιαγραφές του ΕΠΑ. Επίσης εξετάζεται η συμμόρφωση με τους ειδικούς όρους του ΕΠΑ, καθώς και η συμβατότητα του επί μέρους προγράμματος με το χρονοδιάγραμμα και τους καταναμημένους πόρους του.

Επί του άρθρου 128

Οι διατάξεις του άρθρου 128, σε συνέπεια και συνέχεια με τα οριζόμενα στο άρθρο 123, αποτελούν συστατικά στοιχεία μιας από τις σημαντικότερες ρυθμιστικές καινοτομίες που εισάγονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Η καινοτομία αυτή αφορά στα έργα, που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους του ΠΔΕ, προσβλέποντας στη θεραπεία χρόνιων παθολογιών του εθνικού προγράμματος, καθώς, μεγάλο μέρος των μέχρι σήμερα ενταγμένων σε αυτό έργων, αν και εγγράφονται κάθε χρόνο στο ετήσιο πρόγραμμα πιστώσεων, παραμένουν ανενεργά ακόμα και επί δεκαετίες. Χαρακτηριστικά, για κάποια από αυτά δεν έχει υπάρξει καν ανάληψη νομικών δεσμεύσεων, ενώ η ολοκλήρωση άλλων καθυστερεί ανεξέλεγκτα με αποτέλεσμα να διαφοροποιούνται υπέρμετρα από τον αρχικό τους σχεδιασμό.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις περιγράφεται ένα συνεκτικό σύστημα παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των ΤΠΑ και ΠΠΑ μέσα από την υποβολή ενδιάμεσων εκθέσεων, με τις οποίες παρατίθενται τα απαραίτητα στοιχεία για την εξέλιξη του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των προγραμμάτων και έργων, τα προβλήματα και οι τυχόν αποκλίσεις από τον αρχικό σχεδιασμό.

Με πρωτοβουλία του οικείου φορέα ή του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων τα ΤΠΑ και ΠΠΑ μπορούν να επανεξετάζονται και, αν απαιτείται, να αναθεωρούνται, εάν αναθεωρηθεί το ΕΠΑ, ή εφόσον η σχετική ανάγκη προκύπτει κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης ή αν απαιτηθεί λόγω της κατανομής αποθεματικών.

Επί του άρθρου 129

Το ΕΠΑ και τα ΤΠΑ και ΠΠΑ, κατ' αναλογία με τη δοκιμασμένη μέθοδο και τεχνογνωσία των συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ προγραμμάτων, υλοποιούνται σύμφωνα με Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), το οποίο τίθεται σε ισχύ με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Στο ΣΔΕ του ΕΠΑ περιλαμβάνονται ιδίως η διαδικασία ενεργοποίησης και υλοποίησης των προγραμμάτων και επιλογής των έργων, οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης, οι προϋποθέσεις χρηματοδότησης, τροποποίησης και ολοκλήρωσης των έργων και το σύστημα διοικητικών επαληθεύσεων, επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων. Το ΣΔΕ μπορεί επίσης να περιλαμβάνει πρότυπα προσκλήσεων, τεχνικών δελτίων, εκθέσεων, αναφορών και αποφάσεων για την εφαρμογή των ανωτέρω. Οι αρμόδιες υπηρεσίες/φορείς, εφαρμόζουν τις συγκεκριμένες προβλεπόμενες διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων και η αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΠΑ και των ΤΠΑ/ΠΠΑ. Στόχος είναι η εισαγωγή κατά το δυνατόν απλών διαδικασιών, που να διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση του ΕΠΑ, χωρίς να προκαλούν δυσανάλογο και άσκοπο διοικητικό και γραφειοκρατικό βάρος για τις υπηρεσίες και τους φορείς, και χωρίς να δημιουργούν προσκόμματα για τους δυνητικούς δικαιούχους.

Το άρθρο 129 θέτει τις βάσεις του ΣΔΕ περιγράφοντας τις γενικές κατηγορίες ενεργειών που περιλαμβάνουν η διαχείριση και ο έλεγχος των ΤΠΑ και ΠΠΑ και των έργων τους από τους αρμόδιους φορείς:

Για την ενεργοποίηση των ΤΠΑ/ΠΠΑ και την ένταξη έργων κατά κανόνα εκδίδονται προσκλήσεις αρμοδίως για την υποβολή προτάσεων και ακολουθεί η αξιολόγηση και ένταξη πράξεων.

Για την απλοποίηση των διαδικασιών ορίζεται ότι η απόφαση ένταξης έργου σε ΤΠΑ ή ΠΠΑ αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ.

Επίσης, με γνώμονα την απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων που εντάσσονται σε ΤΠΑ ή ΠΠΑ, ορίζονται τα περιθώρια υπερδέσμευσης πιστώσεων με τη θέσπιση ανώτατων ορίων του συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης ανά πρόγραμμα. Παράλληλα τίθεται χρονικός περιορισμός για την ανάληψη νομικής δέσμευσης από τα νέα έργα, ώστε αυτά να μη «λιμνάζουν» δεσμεύοντας πιστώσεις ενώ παραμένουν ανενεργά.

Η παρακολούθηση, η επαλήθευση και ο έλεγχος των έργων των ΤΠΑ και ΠΠΑ περιλαμβάνουν: α) την εν πορεία παρακολούθηση της υλοποίησης μέσα από την καταγραφή των δεδομένων εξέλιξης οικονομικού και φυσικού αντικείμενου σε πληροφοριακό σύστημα, β) διοικητικές επαληθεύσεις, που διενεργούνται από τις Υπηρεσίες Διαχείρισης των προγραμμάτων με βάση τα στοιχεία των έργων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους, γ) επιτόπιες επιθεωρήσεις στα έργα, που διενεργούνται δειγματοληπτικά από την Δι.Δι.Ε.Π. και από τις Υπηρεσίες Διαχείρισης και δ) λοιπούς ελέγχους. Η διαδικασία, το περιεχόμενο και ο τρόπος διενέργειας των διοικητικών επαληθεύσεων, των επιτόπιων επιθεωρήσεων και των ελέγχων θα εξειδικεύονται περαιτέρω στο ΣΔΕ.

Η δυνατότητα σύστασης Μητρώων Αξιολογητών, καθώς και αξιοποίησης του «Μητρώου Εμπειρογνομόνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους» της ΕΔΕΛ, προβλέπεται από το παρόν άρθρο για την ενίσχυση των Υπηρεσιών Διαχείρισης και των Ομάδων Ελέγχου στην εκπλήρωση του έργου τους.

Το άρθρο 129 σηματοδοτεί επίσης μια ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη για την ίδια την εφαρμογή του ΠΔΕ, καθώς εισάγει την ταχύτερη και αμεσότερη – μέχρι την έκδοση του πρώτου ΣΔΕ – ενεργοποίηση μέσω της ΔιΔιΕΠ της ελεγκτικής δυνατότητας – αρμοδιότητας, που ήδη ο νομοθέτης έχει προβλέψει, ορίζοντας στο εδάφιο ζ. άρθρου 23 του ν. 4270/14 ότι στο πλαίσιο της ευθύνης για τη χάραξη της πολιτικής δημοσίων επενδύσεων, τον συντονισμό και την εποπτεία της εκτέλεσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων «*ασκεί εποπτεία και έλεγχο στη διαχείριση των προγραμμάτων για τα οποία παρέχει χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων*».

Επί του άρθρου 130

Στο πλαίσιο του ΠΔΕ ήδη από το 1995 ξεκίνησε η ad hoc εφαρμογή «Ειδικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων» (ΕΑΠ) με στόχο την ενίσχυση περιοχών της χώρας με ιδιαίτερα γεωγραφικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή περιοχών στις οποίες ανακύπτουν έκτακτες ανάγκες. Ήταν τα πρώτα προγράμματα του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ, που διαρθρώνονταν σε ολοκληρωμένα επιχειρησιακά προγράμματα και διέθεταν σύστημα διοίκησης.

Τα ΕΑΠ αναδείχθηκαν σε αυτόνομο αναπτυξιακό εργαλείο, όμως με μικρό μερίδιο στο σύνολο του εθνικού σκέλους. Ενδεικτικά, το μερίδιο των πληρωμών από τις Συλλογικές Αποφάσεις Έργων (ΣΑΕ) των ΕΑΠ σε σχέση με το συνολικό εθνικό ΠΔΕ, ανήλθε σε 2,27% το 2008.

Με το άρθρο 110 του ν. 4497/2017 προβλέπεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, αναπτυξιακών προγραμμάτων ειδικού σκοπού, τα οποία θεσπίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και διαθέτουν σύστημα διοίκησης και διαχείρισης. Με βάση την τελευταία αυτή διάταξη σήμερα υλοποιούνται τα Αναπτυξιακά Προγράμματα Ειδικού Σκοπού Βορείου και Νοτίου Αιγαίου 2017 – 2020.

Άλλα, αντίστοιχης δομής προγράμματα παρέχουν τη δυνατότητα αντιμετώπισης ειδικών εθνικών και τοπικών θεμάτων μέσα από την αξιοποίηση πόρων και χρηματοδοτικών εργαλείων εθνικής ή και διεθνούς προέλευσης. Χαρακτηριστικά στο άρθρο 69 ν. 4509/2017 βασίζεται το πρόγραμμα «Φιλόδημος» προς όφελος φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, με την αξιοποίηση δανείων της ΕΤΕπ, για συγκεκριμένους τομείς υλοποίησης επενδύσεων.

Το άρθρο 130 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ομογενοποιεί τη νομική βάση της σύστασης παρόμοιων προγραμμάτων, τα οποία θα αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα ή ανάγκες ή θα αξιοποιούν αναπτυξιακές ευκαιρίες, που προκύπτουν σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, λειτουργώντας μέσα από συγκεκριμένο, ειδικά οριζόμενο κατά περίπτωση σύστημα διαχείρισης. Η πρωτοβουλία της πρότασης τέτοιων προγραμμάτων διευρύνεται με την προτεινόμενη διάταξη, περιλαμβάνοντας, εκτός από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τους Υπουργούς γενικότερα και τους Περιφερειάρχες στον αντίστοιχο τομέα και την κλίμακα ευθύνης τους.

Τέλος, το άρθρο λαμβάνει πρόνοια για την παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο της υλοποίησης των υφιστάμενων Ειδικών Προγραμμάτων.

Επί του άρθρου 131